Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIV., štev. 17 — Ljubljana, petek 20. januarja 1933 — Cena Din 2.—

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11 842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Odmev punktacij v inozemstvu

Ako hočemo dobro preceniti, kaj pomenijo Koroščeve punktacije za našo državo in še posebej za usodo nas Slovencev, moramo nekoliko tudi povedati, kaj sodi o njih zunanji svet, kako jih sprejemajo naši prijatelji in neprijatelji v Evropi.

V prijateljski javnosti doslej ni bilo čuti glasu, ki ne bi bil z žalostjo zabeležil nesrečnega programa onega moža, ki si je doslej s spretno taktiko znal očuvati reputacijo treznega in previdnega politika. Značilno je, da so mnogi poljski, češki, francoski, rumunski, pa tudi celo nemški listi in listi drugih evropskih narodov z nekakim olajšanjem zabeležili ono drugo, falzificirano redakcijo punktacij, s katero jim je bil dan patriotičen okvir; ti listi so smatrali, da je g. dr. Korošec v zadnjem hipu vendarle uvidel svojo usodepolno pogreško in jo popravil. Z zadoščenjem beležijo isti listi tudi pojave revolte, ki jo je izzvala objava Koroščevega separatističnega programa v slovenski javnosti; v tem odporu ne vidijo le dokaz za iskreno nacionalno čustvovanje Slovencev, temveč tudi kot znak njihovega treznega političnega presojanja. Saj ne gre samo za vprašanje edinstva naroda in edinstva države, temveč gre v nič manjši meri za eksistenco ravno Slovencev samih.

Mnogo značilnejši od glasov Jugoslaviji naklonjenega, ali vsaj pravičnega tiska pa so glasovi evropskega, neprijateljsko napram našemu narodu razpoloženega tiska. Ta tisk dokazuje iz punktacij z velikim zadoščenjem, da so sedaj tudi Slovenci prestopili v tabor onih, ki smatrajo, da je Jugoslavija le historična pogreška. Taki so komentarji, ki jih čitamo zlasti po italijanskih, bolgarskih in madžarskih listih o Koroščevih punktacijah. V svojem nestrpnem pričakovanju že vidijo, kako si žele Slovenci vsakega gospodarja, samo ne svobodne strehe svoje rodne nacionalne države.

Kako razumejo Italijani ono prvo točko punktacij, ki govori, da smo Slovenci razdeljeni na štiri države in ki postavlja našo lastno domovino v isto vrsto z gospodstvom tujih narodov nad delom našega ozemlja, o tem je klasičen dokaz komentar rimske »Tribune« od 13. januarja. »Tribuna«, ki ima zelo tesne zveze s službenim Rimom, pravi: »Res vsebuje Koroščeva deklaracija tudi revindikacijo slovenskih delov, ki se nahajajo v Avstriji, Madžarski in Italiji. Toda zelo je značilno, da sloni ta zahteva na predpostavki, da je pred vsem treba doseči revindikacijo onega slovenskega dela, ki se nahaja pod Srbi.« Italijanski list hoče reči, da je zahteva po osvoboditvi Slovencev, ki živijo v Italiji, na Madžarskem in v Avstriji, tako rekoč le okrasek prve točke Koroščevega programa, glavna zahteva pa je osvoboditev Slovencev izpod Jugoslavije! Priznati moramo, da tej interpretaciji ni odrekati gotove logičnosti. Vprašati pa se moramo vsi Slovenci, ki količkaj ljubimo ne samo svojo domovino, nego da skromneje rečemo, sebe same, ki količkaj občutimo odgovornost napram sebi in zanamcem, kakšna je politika, ki dovaja do tega, da svet tolmači nacionalni samomor kot naš narodni program.

Sedaj, ko je nesreča tu, je mnoge, ki so se igrali z ognjem, vendarle zazeblo v srce. Marsikateri separatisti izjavljajo sedaj, da ne odobravajo ljubljanskih punktacij, da jih smatrajo za težko pogreško in da obžalujejo, ker je prišlo do njih. Marsikdo, ki je morda do včeraj še pomagal v Ljubljani pripravljati strupene letake in subverzivne lističe, se sedaj vleče nazaj. Ne manjka pa tudi onih ljudi, ki raznašajo govorice, da je veliki mojster punktatorjev že klican v Beograd in da se bo jutri ali pojutrišnjem razgovarjal z najmerodajnejšimi faktorji v državi. To je sedaj sredstvo, ki naj prepreči splošen beg vseh, ki so še očuvali zdravo pamet, in ki naj dvigne moralo onih vojščakov, ki so se pustili do zadnjega časa zlorabljati od nepomirljivih sovražnikov našega narodnega in državnega edinstva.

Mi pa mislimo, da je sedaj sodu izbito dno. Tu ne more biti nobenega oportunističnega kompromisarstva več. Pri nas so gotovi ljudje doslej pod nekim dozdevnim nesvobodnim režimom delali, kar se jim je hotelo. Dala se je popolna svoboda razdiralnim elementom. V vzorni demokratični državi, v Angliji, bi že zdavnaj napravili konec takim podvigom. Mi ne zahtevamo drugega kakor to, da se da in zagotovi popolna svoboda konstruktivnim silam v našem narodu. Te bodo v nič zrušile razdiralno akcijo onih elementov, ki so izgubili glavo in vest, ker ne morejo nemoteno diktirati po svoje in neovirano vršiti terorja nad Slovenci.

Ljubljana je sodila in obsodila

Grandiozna protestna in manifestacijska skupščina na sokolskem Taboru — Mnogo tisoč ljudi je popolnoma napolnilo eno največjih dvoran v državi in odločno obsodilo separatistična rovarenja

Ljubljana, 19. januarja.

Nacionalna državljanska vest in zavest je terjala, da je Ljubljana na čelu vse dravske banovine izpregovorila svojo odločno besedo o rušilcih jugoslovenske složnosti in svobode. Vse, kar v Jugoslaviji iskreno čuti za edinstveno državo in vé tehtati težo usodnih časov, ki še valovijo preko sveta, vse se je v upravičenem srdu zgrozilo, da se v dobi, ko smo okrog in okrog ogroženi in ko bi morali vse sile združiti, da si s slogo in požrtvovalnostjo zgradimo državo vsem viharjem v kljub in za srečo bodočih pokolenj — da se v tako usodnem času najdejo ljudje, ki iz ozkosrčne in zaslepljene kljubovalnosti skušajo kovati nekakšne »punktacije«. In, drugič, da so še cerkveni knezi začutili potrebo posvariti verni narod pred namišljenim »brezverstvom« vztrajno napredujoče sokolske armade.

Naša mesta, naše občine, vse naše narodne edinice z glasnimi protesti tolmačijo, da zavedno slovensko ljudstvo najodločneje odklanja sleherne punktacije in nedopustno napadanje na sokolsko vzgojo. Jasnejše je od belega dne, da Ljubljana ni mogla prekrižati rok. Ljubljana, srce rodu na straži ob meji! Kakor vselej, kadar gre za to, da pokaže svojo čast in svojo moč v jugoslovenski fronti, se je Ljubljana tudi tokrat zavedala svoje dolžnosti.

Da, to je nocoj bil tabor! Zbor zvestih src, zbor velikega resnega opomina onim, ki se jih tiče: »Mirujte!« Najponosnejša sokolska trdnjava, ena največjih dvoran v Jugoslaviji je nocoj sprejela vase tolike tisoče Ljubljančanov, kolikor jih pač more do kraja zajeti. »Daleč je tja doli do Tabora, snega je naletelo na debelo!!« — taka dva jalova izgovora nista mogla zadržati onih zvestih množic, ki so se peš in s tramvajev vsipale na Tabor iz vseh ljubljanskih mestnih okrajev. Kar pa je prišlo ljudi iz bližnje okolice, so si pač lahko močno utrdili lastno vero z dokazi, kako Ljubljana govori in sodi.

Bilo je prav presenetljivo, da se je glavna dvorana napolnila že zgodaj pred pričetkom zborovanja. A v vestibul so prihajale še vedno nove skupine. Glava pri glavi, ljudje iz vseh slojev. Ljubljančani, kakor se dan za dnem srečujemo na ulicah, pri trdem delu, v skrbeh, pa tudi ob takihle prilikah, ko je treba, da izpregovorimo skupno, odločno in resno... Le spredaj tik pod odrom je bilo postavljenih pet vrst sedežev in tu je bilo opaziti tudi nekaj dam. Že se je napolnila tudi zadnja široka galerija — treba je bilo odpreti stranske prostore, ki so zdaj pozimi pregrajeni. Ko je direktor Jug že otvoril skupščino, so ljudje še in še prihajali in napolnili tudi vse stranske prostore, da je bil pogled po vsem tem grandioznem zboru zares osvajajoč.

Borbeno je bilo razpoloženje. V napetem pričakovanju, da čuje tehtna izvajanja govornikov, je vsa ta ogromna množica jedva tudi čakala priložnosti, da enodušno izrazi svoja pritrjevanja in z ostrimi vzkliki dá duška svojemu ogorčenju nad punktaši in drugimi takimi gospodi. Ob vsaki priliki pa je gromko izražala tudi svojo vdanost našemu vladarju in naši Jugoslaviji.

Otvoritev zbora

Toplo pozdravljen je predsednik sreske organizacije JRKD za Ljubljano g. direktor Anton Jug nekaj minut po 20. uri otvoril zborovanje. V kratkem pozdravnem nagovoru je jedrnato in glasno tolmačil pomen zbora: »Naša verna iskrenost je v zadnjih dneh planila kvišku, ko so po cerkvah brali pastirski list z izpadom proti Sokolstvu in ko se je razvedelo, da hočejo nekateri prevreči sedanje državnopravno stanje, da stremijo za razkosanjem domovine na več edinic. V imenu bele Ljubljane smo se strnili v ta zbor, da povemo: Odločno zavračamo vsako rovarsko delo proti državi, obenem pa odločno zahtevamo, da se započeto delo za Jugoslavijo nadaljuje brezkompromisno. Smo za edinstvo naroda in za najvišjega predstavnika naroda in države, kralja Aleksandra!

— Živel kralj! je orilo po dvorani. Takoj nato pa je množica priredila ovacije prvemu govorniku prof. dr. Pavlu Pestotniku.

Govor dr. Pestotnika

Dogodki zadnjih dni vznemirjajo vse nacionalno in državno misleče prebivalstvo naše države, prav posebno pa v slovenskih pokrajinah. Ves svet trpi še sedaj na težkih gospodarskih in moralnih posledicah svetovne vojne, ki so zadele vse sloje in naravno slabijo narodno-gospodarsko tudi telo naše države. Iz tega pa še nikakor ne sledi pravica užaljenega nekdanjega političnega vodstva SLS, da sme slabiti našo državo v njenih ustavnih temeljih in organizaciji tudi politično.

Ravno v času, ko so zunanji sovražniki naše države naperili svoje težke udarce na našo državo, je objavilo užaljeno vodstvo punktacije, v katerih preklinja to, kar je pred leti blagoslavljalo, na kar je prisegalo. Tako početje je — najmileje rečeno — onečaščenje prisege in zvestobe in proti temu moramo glasno protestirati.

Tudi v drugih državah vidimo stranke različnih socialnih, gospodarskih in kulturno-političnih vidikov, nobena stranka pa se ne spozabi tako daleč, da bi s svojim stališčem mogla ogrožati koristi, še manj pa temelje in obstoj države.

Govornik je omenjal nato pastirsko pismo proti Sokolstvu in očrtal njegovo ozadje. Nadaljeval je:

Kot zvesti državljani Jugoslavije in kot pripadniki čistega Kristovega nauka protestiramo z vso odločnostjo tudi proti nečuvenemu postopanju zastopnikov rimske kurije v naši zemlji. V tem je sistem, je premišljen načrt.

G. dr. Pestotnik je dalje obravnaval vprašanje odnošajev med cerkvijo in državo ter prikazal načelno in praktično stran tega, skozi vsa stoletja aktualnega problema. Obširno se je bavil z vatikansko prosvetno politiko in z nastopom naših škofov. Obžaloval in obsodil je zlasti to, da se je napad na našo najjačjo nacionalno organizacijo pojavil ravno v času, ko so sovražniki naše svobode naperili koncentrični ogenj na našo narodno državo, da bi jo oslabili doma in v svetu. Nadaljeval je:

Napad na Sokolstvo v zadnjem pastirskem listu ne bo v naši nacionalni javnosti nikdar zadostno ožigosan. Sokol je po svoji Tyrševi ideologiji vsenarodna organizacija, ki s svojim delom služi povzdigi telesnega in nravnega zdravja v narodu. Sokol je izrazita organizacija za vzgojo ljudstva v nacionalnem in državnem duhu. Tyrš je bil velik duh, znanstvenik in filozof, o katerem pišeta znanost in umetnost med brati Čehi z velikim spoštovanjem. Ustanovil je Sokola v času najhujšega zatiranja malih slovanskih narodov v Avstriji in Ogrski. Dobro je predvideval, da si mora narod duhovno in politično svobodo priboriti. V Sokolu naj se osredotočijo vse one telesne in moralne moči, ki so narodu potrebne za neovirani gospodarski in kulturni napredek. Sokolska ideja je zato izrazito nacionalna ideja, sokolska organizacija izrazito nacionalna organizacija.

Očitki pastirskega lista glede vere in nevere ter morale v zvezi s Sokolom so poglavje za sebe. Sokol ne more biti priganjač za nobeno cerkev, nikogar duševno ne terorizira in dopušča vsakemu članu popolno versko svobodo. Tyrš pravi v enem svojih sokolskih spisov: **»Ako si veren kristjan, živi po načelih svoje vere, toda vedno in dosledno udejstvuj vsa verska načela v svoji življenjski praksi.«** Vera mora biti za vsakogar, pa naj bo to katolik, pravoslavec ali mohamedan, življenjska sila, ki se mora odražati v dejanjih poštenosti, pomirljivosti, strpnosti, dobrote in lepote. Zato Sokolstvo odločno odklanja očitek brezverstva ali celo protiverstva, zlasti pa tudi očitek, da njegovo vzgojno delo ni v skladu z zahtevami morale.

Govornik je zaključil: Slovenci in vsi dobri Jugosloveni smo pripravljeni storiti svojo dolžnost in braniti državno celoto in razvoj duševnega zedinjenja vseh treh plemen, pravično sorazmernosti gmotnih dobrin, aktivno z drobnim prosvetnim delom po društvih, S predavanji, s knjigami, časopisjem itd. moramo sodelovati vsi in vsepovsod vztrajno in neumorno. Noben dober narodnjak in patriot ne sme križem rok gledati napovedane in vsiljene borbe. Bodimo dosledni in neizprosni v vsem. Čas teče naglo, popustljivosti more biti konec, skoro bo bila 12. ura!

Obsežen je bil govor dr. Pestotnika, a vsebinsko tako poln in poučen, da je marsikatero njegovo razkritje in pojasnilo zgodovinskih dejstev vzbujalo glasne komentarje, rezke vzklike in viharno odobravanje.

Govor dr. Cepudra

Govor dr. Pavla Pestotnika, ki ga objavljamo le v kratkem izvlečku, je bil že vmes večkrat prekinjen in je ob koncu žel gromovito odobravanje in zahvalo. Vzklikanje pa je takoj nato prešlo v pozdrav naslednjemu govorniku, podpredsedniku sreske organizacije JRKD dr. Josipu *Cepudru*. Kakor so izjvajanja dr. Pavla Pestotnika temeljito pojasnila vse stanje stvari, tako je govor dr. Cepudra zanosno razplamenel nacionalno čustvovanje in dal pečat ogorčenju nad protidržavnim in protisokolskim početjem. Govornik je izvajal med drugim:

Žalostno, toda resnično je, da smo prišli polnih 14 let po osvobojenju in uedinjenju tako daleč, da se moramo v svoji lastni državi zbirati na protestnih zborovanjih in protestirati proti lastnim ljudem, bivšim voditeljem navidezno razpuščene politične stranke, ki je vedno zamejavala vero in cerkev s politiko, se predstavljala kot edina predstavnica Slovencev, pri tem pa izpreminjala svojo miselnost samo zato, da bi prišla do oblasti in jo izrabila za zatiranje vsega, kar se ni hotelo vkloniti njenemu diktatu.

V najusodnejših trenutkih naše nacionalne zgodovine so igrali sedanji punktaši in njihovi idejni prednik ulogo, ki ni bila Slovencem niti v čast, niti v korist. Klečeplazili so predvsem, kar je bilo tujega, borili so se proti vsem idejam in pokretom, ki bi mogli Slovence iztrgati iz ozkega obzorja ter usmeriti naše poglede k višjim in globljim idealom.

Že mesece skušajo zunanji sovražniki rušiti ugled naše države in ji škodovati z vsemi možnimi sredstvi, ker im je močna, edinstvena Jugoslavija ovira za dosego njihovih ciljev. Radi bi razkosali našo državo na majhne, slabotne drobce, potem pa jih zasužnjili drugega za drugim. Zunanji sovražniki so se vedno posluževali več ali manj namišljenih nasprotstev med posameznimi deli našega naroda ter skušali umetno ustvariti prepad sovraštva med nami in Hrvati na eni ter med Srbi na drugi strani. Dogodki v Liki, bombni atentati na naše železnice in slični zločinski dogodki so bila sredstva, s katerimi so hoteli zrušiti mir in varnost, ki vlada danes pri nas. Z dostojanstvenim mirom je naša država zavračala vse te napade in prepričala tudi inozemstvo, da Jugoslavija ne daje povoda za mednarodne zapletljaje, ker nima drugih ciljev, kakor da živi v miru in stvori močno državno tvorbo, ki bo nudila popolno varnost vsem trem delom našega naroda in dajala moralno oporo tudi onim našim bratom, ki niso tako srečni, da bi živeli v narodni državi.

Prišle so zagrebške punktacije. Bili smo prepričani, da se med Slovenci ne bo našel nihče, ki bi sledil blaznemu zgledu onih Hrvatov, ki sanjajo o neki megleni samostojni Hrvatski, ne vidijo pa realnega življenja in resničnega položaja. Potuho dajejo našim sovražnikom, deloma tudi direktno paktirajo ž njimi, hrvatski narod pa jih je že davno zapustil.

Silvestrovo nam je pokazalo, **da imamo tudi med Slovenci ljudi, ki so se spozabili do slovenskih punktacij in bi se radi vrnili v dobo pred 1. decembrom 1918. Hoteli bi nanovo urediti našo državo in raztrgati našo edinstveno Jugoslavijo na tri male, slabotne drobce samo zato, da bi v slovenskem drobcu lahko gospodarili po mili volji ter preganjali vse nas, ki mislimo in čutimo narodno.**

Očetovstvo punktacij je prevzel dr. Korošec, so pa plod maloštevilne družbe okoli njega, ki je že ponovno izrabila njegovo firmo, da bega naš narod in ga zavaja na stranpota. **Toda dr. Korošec je odgovoren za punktacije vsej naši javnosti, zlasti nam Slovencem, ki vidimo v močni, nedeljeni in nedeljivi Jugoslaviji edino možnost našega nacionalnega obstoja in razvoja naše lastne kulture. Poleg njega so nam odgovorni za ta greh nad življenjskimi interesi Slovencev tudi vsi, ki hodijo izzivalno med nas in nemoteno izrabljajo našo miroljubnost in potrpežljivost.**

Ko je prišel prevrat in nam je kri stotisočev tihih borcev prinesla svobodo v lastni državi, se nismo zavedali dolžnosti, ki jih nalaga revolucionarna doba vsakemu samozavestnemu narodu. Vsled napačnega umevanja kulture in vsled svoje otroške miselnosti smo pozabili, da živimo v dobi revolucij in se nismo poslužili pravic, ki nam jih je ta doba dajala, pa tudi ne dolžnosti, ki jih ustvarja revolucionarna doba. Sprejeli smo z odprtimi rokami vse partizane, ki so nas vodili pred svetovno vojno in strankarsko fanatizirali naš narod. Danes čutimo posledice, kajti baš oni, ki so imeli v rokah vodstvo Slovencev pred svetovno vojno in so se že takrat predstavljali kot edini pravi Slovenci, so v veliki meri tudi sami zakrivili vse težke razmere, ki so dovedle našo državo in tudi nas v današnje težko stanje.

Smo Slovenci in ostanemo. Prav zato pa moramo obračunati z vsemi ki vodijo borbo za slovenstvo z rušenjem enotne in nedeljive Jugoslavije, ki hočejo doseči „slovenski raj“ s tem, da uničijo jugoslovensko državo. Ob tej uri, ko je prikipela sila do vrhunca in moramo složni opustiti vse notranje prepire, da nudimo enoten odpor vsem zunanjim sovražnikom, kličemo slovenski Jugosloveni in jugoslovenski Slovenci dr. KoroščU in njegovim zaplečnikom:

„Roke proč, ker se boste sicer opekli. V borbi za obstoj države ne bomo poznali nobenih ozirov in nobene milosti. Nočemo več nobenega tujega jarma. Ostati hočemo v enotni, nedeljivi Jugoslaviji kot del enotnega, jugoslovenskega državnega naroda.

Živel kralj, živela Jugoslavija!

Dr. Rape

Ko se je poleglo burno odobravanje, ki ga je izzval govor dr. Cepudra, je nad vse simpatično sprejet nastopil narodni poslanec dr. Stane *Rape*. Ko je prebiral citate, s katerimi je najučinkoviteje ilustriral staro mlačnost in cinično svojeglavost rovarjev proti jugoslovenski skupnosti, mu je ves zbor viharno pritrjeval. Poslanec dr. Rape je rekel med drugim:

Pravimo, da je zgodovina naša najboljša učiteljica. Dopustite mi, da posežem v razglabljanju malo nazaj, v polpreteklo politično življenje v one dni, ko smo poedinci dozorevali in s starejšimi skupno doživljali boj za to državo ne le na fronti, temveč tudi v mejah ožje domovine.

Kdo je med nami, ki se ne spominja ptujskih dogodkov, kdo ne pozna krvoprelitja v septembru 1908 v Ljubljani? Kdo med vami se ne spominja, kako se je tekrat zadržalo vodilno glasilo tedanje SLS? Mar mislite, da je res samo golo naključje to, da so pri nas vodili borbo za nacionalno probujenje našega plemena naši mladi, ki so prihajali iz ozračja bratskega nam slovanskega naroda na severu. Kdo še danes ne kloni glave pred požrtvovalnim delom onih, ki so stali pod vodstvom velikega Masaryka in so bili v dneh probujenja skoro edini, ki so hoteli žrtvovati vse za svobodo.

Spomnite se na nedolžen poskus naše šolske stavke za Gospo Svetio! Malo je bilo poštenih src, ki so takrat zagovarjale navdušeno mladino, še manj je bilo onih, ki so nam bili javno stali ob strani! In vendar smo vztrajali. V žepih smo skrivali tiskano predlogo cirilice, ki nam je predstavljala svobodo. V nji smo videli Srbijo, v nji smo videli zedinjene Jugoslovene.

Balkanska vojska! Kdo se ne spominja utripanja svojega lastnega srca v tistih dneh, ko smo v sladkem pričakovanju stali pred deskami uredništev in uživali ob zmagah naših bratov, z njima tugovali v trenutkih, ko jim je bojna usoda postala včasi nenaklonjena.

Izbruh svetovne vojne! Vztrepetala so naša srca, oči so se bliskale, — obračun, svoboda, združitev Jugoslovenov. V »Slovencu« pa ogenj in žveplo na izdajice naroda, ki se ozirajo preko Save in Dunava.

To, prijatelji, je verna slika takratnega razpoloženja v naših krajih; tu se je SLS pokazala taka, kot je bila takrat v resnici.

Vlak za vlakom odhaja na fronto. Malo izvedo v zaledju o doživljajih tam zunaj, le tu in tam glas o izdajalcih, ki so prešli fronto in se pustili zajeti od sovražnika. Skrita vera v zanago na eni strani, nepozabne denunciacije na drugi strani.

Govornik je citiral nato razne odlomke iz »Slovenčevih« člankov in poročil med svetovno vojno in zaključil s citatom iz dr. Koroščevega govora ob grobu dr. Kreka. Nato je nadaljeval:

Dvignjen na narodna ramena, postaja dr. Korošec naš ljudski tribun, naš vodja, vsi mu sledimo, vsi verujemo vanj, pozabljamo grozote vojske in izdajstva SLS.

V znamenju narodnega edinstva je bil dr. Korošec l. 1918 res eden glavnih vodij Slovencev.

Že dve leti kasneje je postavila njegova stranka geslo avtonomije. Par let nato je proglasil njen tisk narodno edinstvo za izdajstvo nad slovenstvom. In zopet par let kasneje je bila stranka vnovič v vladi, ki je stala na stališču narodnega edinstva. In v komaj preteklih letih vidimo Koroščevo ime pod izjavami, ki proglašajo narodno in državno edinstvo za smernico vsedržavne politike. In sedaj: separatistične punktacije.

Vse to so dejstva, ki se utajiti ne dajo. Kdaj sta torej g. Korosec in njegova stranka govorila resnico, kdaj sta pošteno povedala, kaj mislita in hočeta?

Ali je mogoče, da to trpimo naprej. Žal mi je leta 1918, žal naše odpustljivosti, ko smo se vračali s fronte. »Izrezi, kar je bolnega na telesu, da ti ne otruje še ostalega zdravega dela« pravi sveto pismo.

In mi? Dovolj je odpuščanja, dovolj prizanašanja! Vi vsi, ki ste zvesti svoji državi in narodu, vi, ki hočete edinstveno nerazrušno Jugoslavijo, na plan!

Resolucija

Vzklikanje in ploskanje po zaključnih besedah dr. Rapeta se je poleglo še le, ko je predsednik direktor Jug začel čitati resolucijo naslednje vsebine:

I. 1. decembra 1918. smo se sedinili Slovenci, Srbi in Hrvatje kot deli enotnega naroda v skupno državo pod žezlom dinastije Karagjorgjevićev. To s tolikimi žrtvami doseženo zedinjenje je za vse Slovence nespremenljivo dejstvo, ker vemo in priznavamo, da ravno za nas Slovence ni življenja izven Jugoslavnje, da more le enotna, nedeljena in nedeljiva Jugoslavija nuditi varno streho nam, ki že živimo v svobodnj nacionalni državi, upanje na boljšo bodočnost pa vsem onim našim bratom, ki ječe pod tujim jarmom.

II. Odklanjamo z vso odločnostjo vse poizkuse rušenja te naše države in njenih temeljnih principov, naj prihajajo ti poizkusi od koderkoli in kogarkoli. Jugoslavija obstoja in mora obstojati. Državo, njeno osnovno idejo enega naroda in ene države ter Sokola kraljevine Jugoslavije bomo branili z vsemi sredstvi ne le proti tujcem, marveč predvsem proti onim našim domačim elementom, ki skušajo z izrabljanjem današnjega težkega gospodarskega stanja sejati nezadovoljstvo in nezaupanje med naše ljudstvo ter zanetiti v njem nejevoljo proti državi in principu narodnega in državnega edinstva.

III. in IV. točka resolucije zahtevata, naj oblasti nastopijo proti vsem, ki rušijo temelje države in slabe njeno moč, z vso ostrostjo zakona, pred katerim smo enaki vsi državljani. Vsi zavestni Slovenci in Jugoslovem pa morajo tudi sami storiti vse, da se onemogoči politika razdiranja.

Znova se je sprostil orkan odobravanja, da je direktor Jug lahko mirne duše ugotovil, da za odobritev resolucije ni potrebno nobeno posebno glasovanje. Kakor orkan je tedaj zadonelo po dvorani: »Bože pravde«... Vsa večtisočglava množica je pela državno himno.

V kratkih zaključnih besedah je direktor Jug poudaril, da je Ljubljana v svojem imenu in v imenu vse Slovenije zopet enkrat mogočno in odločno pokazala, da se ne mara niti za ped okreniti od narodnega in državnega edinstva, ker samo v njem vidi najsigurnejše jamstvo za srečno bodočnost svojega obstanka in vse Jugoslavije.

Ob pol 22. je bila veličastna skupščina zaključena. Mirno, dostojno, kakor so prišle, so se množice tudi razhajale med neprestanimi manifestacijami za kralja in Jugoslavije. Na cestah po so se še ponavljale te manifestacije, kar je pač bil samo dokaz, da so vsi, ki so se udeležili skupščine, odnesli s seboj nov ogenj ljubezni do svojega naroda in svoje države.

Protestna demarša v Sofiji

Demanti izmišljotin bolgarskega tiska — Protest jugoslovenskega poslanika zaradi kampanje bolgarskega tiska proti Jugoslaviji

Sofija, 19. januarja. r. Današnji listi so objavili izjavo nekega Petrova, ki pravi, da je zaradi slabega gmotnega položaja prišel v stike z nekaterimi jugoslovenskimi krogi, ki so mu nudili pomoč za protiuslugo. Poverjena mu je bila dolžnost, naj zasleduje delo gotovih makedonstvujuščih krogov v Custendilu. To je vršil leto dni in v tem času je pogosto prinašal poročila omenjenim jugoslovenskim krogom v Sofiji. Nekega dne je dobil baje nalogo, naj ubije poslanca Petra Rosena, ki je sort z makedonstvujuščimi, ker bi krivda za njegovo morebitno smrt gotovo padla na makedonstvujušče. To je povedal nekemu svojemu prijatelju, ki ga je pregovoril, da je posetil uredništva raznih sofijskih listov in jim dal svojo izjavo.

Jugoslovensko poslaništvo v Sofiji je takaj izdalo komunike, da so trditve Petrova povsem tendenčne, neresnične in neosnovane. Njegova odkritja so v mnogem slična lanskim odkritjem nekega drugega Petrova, ki je nedavno ubil nekega jugoslovenskega državljana pred sofijskim kolodvorom. Vse kaže, pravi komunike jugoslovenskega poslaništva, da so to izjavo skovali tisti tajni faktorji, ki imajo kakor vsa njihova dela za cilj, da izzivajo v bolgarskem javnem mnenju nezadovoljstvo proti Jugoslaviji ter na ta način onemogočajo delo za zboljšanje odnošajev med obema državama.

Jugoslovenski poslanik Vukčević je tudi izročil predsedniku vlade Mušanovu protestno noto zaradi kampanje, ki jo vodijo nekateri bolgarski listi proti naši državi. V njej se zlasti poudarja tendenčno pisanje lista »Makedonije«. Ministrski predsednik Mušanov je izjavil, da je vlada zaplenila vse številke lista »Makedonije«, v katerih so bili objavljeni članki, naperjeni proti Jugoslaviji.

Finančne stiske Bolgarske

Sofija, 19. januarja g. Zaradi zmanjšanja davčnih dohodkov se je finančni položaj v Bolgariji zelo poslabšal. K temu pridejo še zaostale plače in penzije, zaradi katerih se bo pri skupnem proračunu sedmih milijard levov zvišal primanjkljaj na poldrugo milijardo. Zaradi tega se bo izvedla širokopotezna davčna reforma in se bo izterjevanje davkov poostrilo. Tudi devizne odločbe so se poostrile. Za uvozne posle se sme uporabiti samo domača valuta.

Dva emigrantska voditelja v Zagrebu

Zagreb, 19. januarja. n. Danes je prispelo v Zagreb več bolgarskih emigrantskih voditeljev, med njimi bivša ministra Nedeljko Atanasov in Hristo Stojanov. Ministra potujeta na Češkoslovaško in v Francijo, da se domenita z ostalimi bolgarskimi emigranti glede skupnega povratka v Bolgarijo.

V razgovoru z zagrebškimi novinarji sta ministra iznesla razloge, zaradi katerih je bila v Bolgariji pred kratkim proglašena amnestija. Govorila sta tudi o emigrantskem stališču glede položaja v bolgarski zemljoradniški stranki. Bolgarski kmetje so ostali zvesti svoji zemljoradniški zvezi. Na vprašanje, kakšni so sedaj odnošaji emigrantov napram zvezi, sta ministra izjavila, da se niso v ničemer izpremenili. Zavedata se, da jih čaka težka naloga, toda pri tem računata z gotovostjo na bolgarskega kmeta, ki bo nedvomno premagal vse težave in spore, ki so se pojavili v zadnjih letih, ter ohranil enotno svojo fronto. V nadaljnjem razgovoru sta ministra govorila tudi o vprašanju obnove zemljoradniške organizacije in o nekdanjih njenih uspehih.

Nova taktika hitlerjevcev

Sedaj se zavzemajo za sestavo vlade takozvane harzburške fronte — Pred sestankom državnega zbora

Berlin, 19. januarja d. Čeprav so snoči v polslužbenih krogih ponovno poudarjali, da na preosnovo vlade vsaj pred sestankom državnega zbora ni misliti, govore v narodno socialističnih krogih, da je prišlo na torkovem sestanku Hitlerja in Hugenberga do dalekosežnega zbližanja za osnovanje skupne vladne fronte. Kakor znano, so se vršila prizadevanja za obnovo harzburške fronte zelo energično že od sestanka Hitlerja in Papena v Kölnu. Sedaj so dospela do kombinacij, po katerih naj bi prišlo na mesto Schleicherjeve vlade do vlade harzburških skupin, v kateri bi bili zastopani tudi nemški nacionalci ter Stahlhelm, dočim bi bivši državni kancelar Papen prevzel zunanje ministrstvo. Tudi Hugenbergova korespondenca »Schnelldienst« je razširila danes vest, da stopa vprašanje nove vlade čimdalje bolj v ospredje.

Na drugi strani zopet zatrjujejo, da je razgovor Papena in Hitlerja potekel tako negativno, da v vladnih krogih, ki so kolikor toliko naklonjeni Hitlerju, komaj upajo na sporazum. Papen se je ponovno sestal s Hitlerjem očividno v mnenju, da se mu bo po kölnskem razgovoru posrečilo vzpostaviti odnošaje med vlado in narodnimi socialisti, dočim je Hitler pod vtisom volilnega izida v Lippe Detmoldu tako trdno prepričan o bodočih volilnih uspehih, da je proti vsakemu popuščanju napram vladi.

Gotovo je, da se za kulisami vrše intrige, katerih namen je doseči padec državnega kancelarja Schleicherja. Iz namigavanj Hugenbergovega tiska se more sklepati, da se poskuša vplivati na državnega predsednika Hindenburga, naj državnemu kancelarju Schleicherju odreče pooblastilo za razpust parlamenta, ako bi dobila vlada nezaupnico. Schleicher bi bil tako prisiljen k ostavki in nemški nacionalci upajo, da bi prišel potem ponovno na krmilo Papen, ki pa bi državnega zbora ne razpustil, temveč ga odgodil za leto dni, kakor želi Hugenberg, s čemer bi bile narodnim socialistom prihranjene nove volitve. Seveda za sedaj politični krogi še dvomijo, da bi Hindenburg pristal na te intrige proti Schleicherju.

Berlin, 19. januarja AA. Parlamentarni krogi sodijo, da bo starostni svet skušal preprečiti prenagljene sklepe parlamenta in zato na svoji jutrišnji seji sklenil, naj bi parlament najprej poslušal vladno deklaracijo in šele nato prešel k splošni razpravi in morebitnemu glasovanju o nezaupnici. Vladni krogi opozarjajo, da bo imel državni kancelar vsak hip pri roki sklep predsednika republike o razpustu parlamenta.

Cesarska zastava na pruski zbornici

Berlin, 19. januarja d. Narodno socialistični predsednik pruskega deželnega zbora, poslanec Kerrl, je za včerajšnjo obletnico osnovanja nemške države leta 1871. pustil na poslopju deželnega zbora razobesiti poleg ustavne črno-rdeče-rumene zastave tudi staro cesarsko črno-belo-rdečo zastavo. Otvoril je včerajšnjo sejo tudi s poveličevanjem Hohenzollerncev, ki jih je označil kot nositelje misli nemškega zedinjenja. Socialni demokrati in komunisti so se med njegovim govorom odstranili iz dvorane, ostali poslanci pa so ga poslušali stoje. Po končanem govoru so se socialni demokrati in komunisti vrnili ter so socialni demokrati predlagali, naj se črno-belo-rdeča zastava takoj odstrani in stroške za njeno nabavo plača predsednik Kerrl sam, ker je njihovo pokritje iz državnih sredstev nedopustno. Narodni socialist Kube je ugvarjal temu predlogu, nakar je poslanec Jirgensen zahteval prekinjenje seje in sklicanje senjorskega sveta. Za prekinjenje seje so glasovali socialni demokrati, centrum, državna stranka in komunisti; ker pa njihovi poslanci niso bili vsi navzoči, je bil predlog odklonjen. Predsednik Kerrl je pripomnil da izobešena cesarska zastava ne bo povzročila pruski deželni blagajni nobenih stroškov. S tem je bila zadeva končana. V republikanskih krogih je seveda povzročila veliko ogorčenje. Domnevajo, da je predsednik Kerrl izvršil to demonstracijo na pobudo nemških nacionalcev.

Hindenburgov dvorec v ognju

Neudeck, 19. januarja AA. V tukajšnjem dvorcu nemškega državnega predsednika Hindenburga je izbruhnil požar. Ogenj je napravil veliko škodo. Ognjegasci iz bližnje okolice so ogenj naposled pogasili.

Hoover in Roosevelt sporazumna

Roosevelt želi, da se prično pogajanja za ureditev vojnih dolgov še pred njegovim odstopom

Washington, 19. januarjqa. AA. Jutri se sestaneta stari in novi ameriški predsednik, da se pogovorita o aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih. Sestanek se bo vršil v glavnem zaradi tega, da Hoover in Roosevelt zavrneta vtis, kakor da ne bi hotela delati skupaj, zaradi česar se Zedinjene države v nobenem važnem vprašanju ne morejo ganiti z mrtve točke.

Hoover bo svojemu nasledniku jasno orisal sedanji zunanji politični položaj, posebno na Dalnjem vzhodu, kjer se je položaj zapletel zaradi izglasovanja neodvisnosti Filipinov. Kitajsko-japonski spor je med vprašanji, ki Zedinjene države najbolj vznemirjajo. Če bodo Japonci nadaljevali prodiranje na jug, bodo namreč interesi Zedinjenih držav močno ogroženi.

Po drugi strani se Hoover boji nove krize 15. junija, ko zapade nov obrok vojnih dolgov. Tudi zveza med dolgovi in svetovno gospodarsko konferenco se mu zdi toliko važna, da bi hotel izmenjati z Rooseveltom svoje stališče o teh problemih.

Pariz, 19. januarja. AA. Newyorški poročevalec lista »Agence Economique et Financiere« piše glede na sestanek, ki se bo jutri vršil med Hoovrom in Rooseveltom, da bo Roosevelt dobil posebna pooblastila, ker bi hotel, da se začno pogajanja z dolžniškimi državami še pred 4. marcem. Davis, ki bo prisostvoval razgovoru med obema predsednikoma, zastopa baje stališče, naj bi Amerika uredila vprašanje dolgov najprej z Anglijo, ki naj bi plačala neko pavšalno vsoto.

Newyork, 19. januarja. AA. »Herald Tribune« poroča, da sta se Roosevelt in Hoover sporazumela v vprašanju vojnih dolgov in da zdaj oba priznavata potrebo čimprejšnje ureditve tega vprašanja z ameriškimi dolžniki. Najprej bodo Zedinjene države uredile in dovolile popuste tistim dolžnikom, ki so 15. decembra plačali svoje zapadle obroke. S tem ravnanjem in s čimprejšnjimi pogajanji se bo po mnenju Roosevelta in Hoovra pospešilo sklicanje svetovne gospodarske konference, kar je v velikem interesu Zedinjenih držav samih.

List pristavlja, da bo na podlagi tega Hoover-Rooseveltovega sklepa Velika Britanija zdaj zaprosila Zedinjene države za takojšnja pogajanja.

Naši javnosti

Navdušenje, ki je privrelo iz globine src vsega našega naroda, ko se je uresničil naš stoleten sen, da smo Slovenci združeni s svojimi krvnimi brati Srbi in Hrvati pod svobodno streho skupne narodne države, se še ni prav poleglo, ko se ponovno čujejo glasovi, da hoče strankarska zagrizenost razdeliti brate, ki si prizadevajo, da v medsebojni ljubezni in popolnem bratskem sporazumu, z vso požrtvovalnostjo dogradijo močno, nedeljivo, nam vsem sveto Jugoslavijo.

Zaradi tega obsojamo vojni dobrovoljci, ki smo sodelovali pri osvoboditvi in ustanovitvi naše kraljevine Jugoslavije s svojo krvjo in s kostmi tisočev naših najboljših padlih vojnih tovarišev, z gnusom v srcu takšno početje, ki poskuša omajati v narodu vero v stabilnost naše države in izpodkopavati njene temelje. Zlorabljati to največjo svetinjo našega naroda v dnevni politični borbi katerekoli politične smeri, je največja žalitev svetlega spomina vojnih žrtev celokupnega našega naroda.

Zato odklanjamo vojni dobrovoljci najodločneje takšno početje, ki ustvarja razpor med brati v času, ko mora biti nam vsem skupna in najvažnejša naloga čim najhitreje ozdraviti težke gospodarske rane, na katerih krvavi ves naš narod. Samo z vzajemnim ustvarjajočim delom na ozdravljenju in zboljšanju gospodarskega in socialnega stanja moramo računati, da pridemo čim preje do blagostanja, ki ga tako željno pričakuje naš toliko preiskušani narod.

Slovenci! Samo složni in edini s svojimi brati Srbi in Hrvati bomo v stanju ohraniti in okrepiti svojo državno samostojnost v močni in nedeljivi kraljevini Jugoslaviji. Nesložni in razcepljeni pa bi postali zopet podlaga tujčevi peti.

Živela edina in nedeljiva kraljevina Jugoslavija!

Živel njen ustvaritelj Nj. Vel. kralj Aleksander I.

Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

Protestni shod beograjskih Slovencev

Beograd, 19. jan. Punktacije dr. Korošca in pastirski list katoliških škofov so izzvali tudi med beograjskimi Slovenci veliko vznemirjenje in ostre obsodbe. Da dajo duška svojemu nezadovoljstvu ter da znova afirmirajo svojo jugoslovensko orientacijo, se bodo zbrali v nedeljo dne 22. t. m. dopoldne ob 10.30 v dvorani »Saveza činovničkih nabavljačkih zadruga« v Poincarejevi ulici, kjer se bo vršil velik protestni shod. Na shodu bo nastopilo več govornikov, med njimi tudi odvetnik dr. Olip in g. Milan Gorišek. Sodeč po razpoloženju v krogih beograjskih Slovencev, se bo shod spremenil v veliko manifestacijo za nedeljivo državo in njenega kralja.

Bogojavljenje v Beogradu

Beograd, 19. jan. p. Danes so v Beogradu praznovali pravoslavni praznik bogojavljenja. Dopoldne ob 8.30 je bila služba božja v saborni cerkvi, ki jo je imel patrijarh Varnava ob asistenci dveh episkopov in mnogoštevilne duhovščine. K službi božji se je zbrala velika množica ljudi, ki je krenila ob 10. v procesiji na breg Save. Na čelu procesije je korakal visoki kler s patrijarhom Varnavo, mnogoštevilni generali in načelnik komande Beograda, armijski general Tomić, zastopnik ministra pravde načelnik Petrović, veliko število visokih uradnikov, predstavniki občine in drugi. Ob poti so bile postavljene vojaške čete, ki so izkazale potrebno čast. Z brega Save je vrgel patrijarh Varnava v vodo križ, za katerim so skočili v Savo štirje mladeniči in ga izvlekli na kopno. V tem času je bilo oddanih z beograjske utrdbe več topovskih strelov.

Rojstni dan kraljeviča Tomislava

Beograd, 19. januarja AA. Za rojstni dan kraljeviča Tomislava se je danes v dvornem hramu vršila služba božja z blagodarjenjem. Udeležili so se je Nj. Vel. kralj in kraljica, prestolonaslednik Peter, kraljevič Tomislav, knez Pavle, kneginja Olga in knez Aleksander.

Potres v južni Srbiji

Beograd, 19. jan. r. Včeraj zjutraj ob 3.35.37 so potresomeri na Tašmajdanu zabeležili potres v daljavi 115 km od Beograda. Potres se je občutil najbolj v žički pokrajini. Kakor poročajo iz Čačka, so tamkaj popokali zidovi mnogih slabejših zgradb. V strahu, da ne bi prišlo do hujšega, so nekateri ljudje zapustili svoja stanovanja. Tudi kmetje iz okoliških vasi, zlasti pa iz Dragačeva so pripovedovali o močnem potresu. Kakor javljajo iz Guče, Preljine in Gor. Milanovca, so tudi tamkaj občutili razmeroma močan potres, ki pa ni povzročil nobene škode.

Dr. Beneš o polomu revizionizma

Praga, 19. jan. č. Zunanji minister dr. Beneš je snoči na zborovanju češkoslovaške narodne socialistične stranke napovedal, da bo leto 1933. dopolnilo razvoj revizionizma ter obenem prineslo njegov razpad. To bo odgovor na revizionistične težnje nekaterih političnih elementov, kakor ga zahteva pravica. Niz evropskih držav bo prisiljen, da se postavi proti takemu stalnemu igračkanju z ognjem. Prišel bo čas, da se da revizionističnemu mišljenju jasen in glasen odgovor. Posledica bo nedvomno ta, da bo morala priti vsa evropska politika do spoznanja, da je potreben preobrat baš v revizionističnem taboru. Mi se ne strašimo revizionističnega pokreta, je zaključil dr. Beneš, toda v letošnjem letu bomo še vse bolj odločno nastopili proti njemu, nego dosedaj.

Odhod dr. Beneša v Ženevo

Praga, 19. januarja g. Zunanji minister dr. Beneš je danes odpotoval v Ženevo, kjer se bo udeležil dela razorožitvene konference.

Priporočila za svetovno gospodarsko konferenco

Za odpravo carinskih ovir, omogočenje svobodne trgovine in ureditev vojnih dolgov

Ženeva, 19. januarja. d. Gospodarski odbor strokovnjakov za pripravo svetovne gospodarske konference je izdelal za zaključno poročilo komentar o gospodarskih vprašanjih, ki naj bi se obravnavala na londonski konferenci. Komentar vsebuje podroben program, ki se deli v tri poglavja, in sicer o trgovinskih ovirah, o mednarodnem pravu in trgovinski politiki ter o organizaciji produkcije in izmenjave blaga.

V prvem poglavju ugotavlja, da predstavlja odstranitev raznih omejitev mednarodne izmenjave blaga, bodisi kontingentiranja, uvoznih prepovedi ali deviznih omejitev, najnujnejše vprašanje, ki ga ima sploh rešiti svetovna gospodarska konferenca, ako hoče doseči povratek normalnih razmer v svetovno gospodarstvo. Kjer bi odstranitev teh ovir ne bila mogoča brez nadaljnjega, bi se morali zvesti prehodni ukrepi, ki naj bi čimprej omogočili nekdanjo svobodno trgovino.

K enakemu presojanju dosedanje carinske in trgovinske politike prihajajo strokovnjaki tudi v drugem poglavju, v katerem prav tako predlagajo, kakor je že storila svetovna gospodarska konferenca leta 1927, uporabo liberalnejših metod v carinski politiki in pri sklepanju trgovinskih pogodb. Tudi tu se poudarja teza, da se more zboljšanje svetovnega gospodarskega položaja le tedaj doseči, če se državam dolžnicam omogoči odplačati dolgove z blagom in delom in če uravnajo upniške države svojo politiko v skladu s tem. Zmanjšanje v neizmernost povišanih carinskih postavk naj bi se po mnenju strokovnjakov izvršilo postopno.

Strokovnjaki predlagajo ponovno, kar se je ponesrečilo že l. 1928 in 19922, namreč zaključitev carinskega premirja. Zmanjšanje carin se more po tem komentarju izvršiti na štiri načine, in sicer splošno, z večstranskimi dogovori med državami, z dvostranskimi pogodbami ali pa z avtonomnim znižanjem carin. Pri tem ugotavljajo glede na vprašanje klavzule o največjih ugodnostih, da ima v normalnih časih ohraniti neomejeno veljavo, da pa naj se doseže sporazum o potrebnih trajnih ali pa prehodnih izjemah, kakor so bile predlagane n. pr. tudi na konferenci v Stresi.

Glede na organizacijo produkcije priporočajo strokovnjaki na gotovih področjih skupno akcijo vlad, vendar pa se mora osnovanje mednarodnih kartelov prepustiti prizadetim vladam. Končno poudarja poročilo potrebo enotne akcije na gospodarskem, socialnem in finančnem področju, ker je ravno pomanjkanje take enotnosti eden izmed glavnih vzrokov vedno slabših gospodarskih razmer.

Sedaj bodo morale izpregovoriti posamezne vlade na svetovni gospodarski konferenci.

Finančni odsek odbora strokovnjakov je sklenil, naj se na dnevni red svetovne gospodarske konference v Londonu postavijo med drugim tudi naslednja vprašanja: povratek k mednarodni zlati veljavi, funkcioniranje zlate veljave, vprašanja valutnih rezerv, sodelovanje centralnih bank v kreditni politiki, vprašanje srebra, nesorazmerje med cenami in stroški, odprava deviznih omejitev in ureditev kratkoročnih in dolgoročnih dolgov.

Pripravljalni odbor za svetovno gospodarsko konferenco je imel nocoj plenarno sejo, da končno odobri splošno poročilo, ki sta ga izdelala gospodarski in denarstveni pododbor. Uradni komunike o zasedanju pripravljalnega odbora bo še nocoj objavljen. Uvod k poročilu pravi o vojnih dolgovih: Izvedenci trdno upajo, da bodo prizadete vlade vse storile, da se to vprašanje uredi, zakaj medvladni dolgovi tvorijo nepremagljivo oviro za gospodarsko in denarno obnovo sveta in za vzajemno sodelovanje med narodi.

Zadnji spravni poizkusi v Ženevi

V pričakovanju odgovora japonske delegacije na najnovejše predloge odbora devetnajstorice

Ženeva, 19. jan. AA. Rezultat včerajšnje dolge seje odbora devetnajstorice o mandžurskem sporu je bil ta, da bo odbor storil še nekaj spravnih poizkusov. Odbor je razpravljal včeraj o izpreminjevalnih predlogih japonske vlade, ki je izjavila, da odborove resolucije, sklenjene decembra meseca, ne more sprejeti v sedanji obliki. Japonski izpreminjevalni predlogi se namreč v nekaterih bistvenih točkah oddaljujejo od odborove resolucije. Odbor je včeraj razpravljal predvsem o japonskih ugovorih proti sodelovanju zastopnikov Zedinjenih držav in Sovjetske Rusije v predlaganem spravnem odboru, češ da ti dve državi nista članici Društva narodov. Na eni strani so priznavali tehtnost tega argumenta, na drugi strani pa je bilo tudi to očitno, da je prisotnost zastopnikov teh dveh držav v spravnem odboru priporočljiva že zato, ker bo v tem primeru spravna rešitev naletela na splošno odobravanje. Odbor je končno pooblastil predsednika Hymansa in generalnega tajnika Društva narodov Drummonda naj stopita v stike z japonsko delegacijo in skušata z njo odstraniti to zapreko tako, da bi japonska delegacija v tem primeru pristala na resolucijo, kakor jo je odbor sestavil decembra meseca. Razprava se je zaradi tega odgodila do petka popoldne. Dotlej pričakuje odbor, da bo japonska delegacija odgovorila.

Japonska delegacija resno računa s tem, da bo moral odbor devetnajstorice opustiti svoje prizadevanje za dosego sprave med sprtima strankama in se zateči k četrtemu odstavku čl. 15. Delegacija Japonske bi nato ostala še nekaj dni v Ženevi, da bi mogla zasledovati kot opazovateljica razvoj stvari in doznati poročilo, ki naj bi se izročilo skupščini. Šele potem bi zapustila Ženevo in vsaj začasno nehala, sodelovati z Društvom narodov. Japonski odhod pa ne bi bil dokončen, temveč bi Japonci zavzeli približno enako stališče, kakršno je zavzemala Argetina več let.

Francija in oboroževanje Madžarske

Izjava francoskega državnega podtajnika Cota o tihotapstvu orožja na Madžarsko

Pariz, 19 jan. č. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Pierre Cot je v zunanji seji zborničnega zunanjega-političnega odbora poročal o mednarodnem incidentu, zaradi orožja, ki so ga nameravali vtihotapiti iz Italije preko Avstrije v Madžarsko. Izjavil je, da je francoski poslanik na Dunaju interveniral pri zveznemu kancelarju dr. Dollfussu ter mu dejal, da pomeni tihotapstvo orožja kršitev določb senžermenske pogodbe. Naglasil je, da Francija ne želi ponovitve takih primerov. Dr. Dollfuss je priznal, da so nameravali prepeljati preko Avstrije 47 vagonov orožja za neko drugo državo. V ostalem bodo zastopniki Male antante zaradi te afere nastopili pred Društvom narodov v Ženevi.

Socialistični list »Populaire« poroča, da je uradna preiskava ugotovila, da je italijanski polkovnik Giuseppe Corteze s pomočjo ravnatelja hirtenberške tvornice orožja Mandla poslal zaloge orožja v skupni količini 47 vagonov s 65.000 puškami in 200 strojnicami iz Verone v Hirtenberg. Cot je izjavil, da imajo oni, ki so glasovali za posojilo Avstriji, tudi dolžnost paziti na to, da Avstrija ne bo sokriva pri fašističnih mahinacijah. To tihotapstvo orožja pomeni brez dvoma kršitev mirovne pogodbe. Francoski poslanik na Dunaju je dobil najstrožje naročilo, naj stori vse, da se v bodoče preprečijo taki škandali.

Zanimiv profesorski spor pred sodiščem

Beograd, 19. januarja.

Pred okrožnim sodiščem sta se znašla profesor gozdarske fakultete beograjske univerze dr. Peter Gjorgjević in njegov asistent dr. Rok Vuković kot nasprotnika v zamotani pravdi, ki se je začela leta 1931., ko je prof. dr. Gjorgjević izdal učno knjigo o anatomski zgradbi lesa in je asistent dr. Vuković o tem delu napisal ostro kritiko v »Šumarskem listu«. Svoje vzroke pa ima ta pravda tudi še v prejšnjih osebnih in znanstvenih sporih med vseučiliškim profesorjem in njegovim asistentom Dr. Vuković je v svoji kritiki navedel, da je prof. dr. Gjorgjević velik del svoje razprave prepisal iz raznih tujih revij, vse prav slabo obdelal, najslabše pa dodal iz svojega. Profesor dr. Gjorgjević je označil tako kritiko za obrekovanje ter za plod osebne mržnje, ker si asistent dr. Vuković domišljuje da on ovira njegovo napredovanje. Posledica tega je bila ta, da sta nasprotnika drug drugega tožila zaradi razžaljenja časti. Pozneje je dr. Vuković svojo porazno kritiko profesorjeve razprave izdal v brošuri, z brošuro je napadel tudi profesor svojega asistenta in tako so se tožbe zaradi tiskovnega razžaljenja časti pomnožile.

Na razpravi sta oba navajala to, kar sta že napisala v svojih brošurah in je bilo posebno zanimivo, kako sta večkrat menjavala svoja mesta na klopi za obtožence, oziroma na stolu, ki je na razpolago tožitelju. V tej profesorski pravdi je namreč ena tožba tako zavozlana z drugo, da ni mogoče odpraviti najprej enega kot tožitelja, drugega pa kot obtoženca. Dr. Vuković je dejal, da bi moral smatrati sebe za »defetista svoje vesti«, če ne bi bil z vsemi sredstvi nastopil proti ignoranci, ki jo profesor vsiljuje kot učno knjigo svojim dijakom. Zahteval je, naj se strokovnjaki izjavijo o delu profesorja Gjorgjevića in vsa razprava naj ima ta namen, da se ugotovi, kdo od njih dveh vleče od države plačo za delo brez vsake koristi. Zaradi zaslišanja strokovnjakov je bila burna razprava naposled le preložena.

Velik požar v Rotterdamu

Rotterdam, 19. januarja AA. V starem delu mesta je nastal silen požar, ki je povzročil za milijon goldinarjev škode.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, padavine, večinoma sneg, temperature spočetka zmerne, pozneje višje — **Situacija včerajšnjega dne:** Področje nizkega pritiska se je razširilo na ves kontinent. Ciklon se je ojačil in je pričel prodirati proti vzhodu ter je povzročil poslabšanje vremena in močne padavine, zlasti na zapadu, kjer sneži in v Primorju, kjer večinoma dežuje. V vsej državi so narasle temperature. Pritisk je padel za 0.1 do 3 stopinje, najbolj v centralnih krajih, najmanj na severozapadu. Temperature so padle lokalno le v gornjem in srednjem Primorju za 1 do 2 stopinji, drugod so narasle za 1 do 7 stopinj, najbolj v centralnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za petek: Snežilo bo dalje.

Naši kraji in ljudje

Delo nove občinske uprave v Trbovljah

Trbovlje, 19. januarja.

Novo imenovani občinski odbor v Trbovljah je imel v sredo svojo prvo sejo. Župan Vodušek, je toplo pozdravil nove svetovalce in odbornike ter izrekel zahvalo razrešenim odbornikom. Pozival je novi občinski odbor k složnemu sodelovanju, ker le tako bo mogoče rešiti vse gospodarske in socialne zadeve velike industrijske občine. Poročal je, da so javili odborniki iz vrst bivše socialistične stranke, da ne sprejmejo mandatov, kar posebno obžaluje glede gg. Klenovška in Malovrha, ki sta mu bila vedno dobra sodelavca. Trboveljsko občino čakajo hudi časi, kar je pokazala anketa pri zbornici za TOI, na kateri je zastopal trboveljsko občino gospod Pavlin. Občina je napravila vse, da je na merodajnih mestih pojasnila težke prilike v Trbovljah, ki se dajo rešiti edino na ta način, da bo država dobavljala za svoje železnice več premoga iz naših revirjev. V tem smislu je sestavljena tudi spomenica, ki jo bo županstvo izročilo merodajnim činiteljem. Kako hudo je zajela kriza v Trbovljah že vse sloje, je razvidno iz tega, da že obrtniki prosijo podpore.

Gospod Sušnik je v lepem, patriotizma polnem govoru omenil razdiralno in nepatriotično delo dr. Korošca in njegovih pomagačev, ki hocejo nekaj, kar bi pomenilo propast Slovencev. Ves občinski odbor je enodušno in ogorčeno obsodil tako delovanje dr. Korošca in izrekel Nj. Vel. kralju Aleksandru neomajno vdanost in zvestobo. Prečitana je bila obširna resolucija, ki so jo podpisali vsi navzoči odborniki.

G. Pavlin je poročal v imenu upravnega odbora o sklepih, ki jih je ta napravil in izvršil v času od zadnje seje. Vsi sklepi so bili soglasno odobreni. — O prestilizaciji čl. 17. je poročal g. Pleskovič. Njegov predlog je bil sprejet soglasno. V šolske odbore strokovnih šol je imenoval g. župan predsednike, in sicer: za obrtno šolo na Vodi g. Bergerja Ivana, za trgovsko gremijalno šolo g. Pavlina, za obrtno šolo v Hrastniku g. Ferda Roša. O zadevi občinskega živinozdravnika je poročal gospod Berger. Soglasen sklep je bil, da se plača zavarovalnina za občinskega živinozdravnika g. Deva pri pokojninskem zavodu za vsa leta.

O pregrupaciji občin je poročal rudniški direktor g. inž. Loskot, ki je predložil tudi zadevne skice. Vnela se je daljša debata, končni sklep pa je, da se ugotovi najprvo šolski okoliš, katere hiše iz dolskega šolskega okoliša bi bile prešolane v hrastniški šolski okoliš in potem naj bi se krila politična občina s šolsko. Sicer pa o tem ne bo odločala občina, temveč drugi činitelji. Med tem je prišel sreski podnačelnik g. Svetina, ki je zaobljubil vse odbornike. V lepem govoru je podal nekaj smernic za delovanje novega občinskega odbora v gospodarskem in socialnem pogledu. S trikratnim »živio« vladarju je bila zaobljuba zaključena.

G. Pavlin je poročal o prevzemu Kirchschlagerjevega mostu čez Savo. Njegov predlog je bil soglasno sprejet. Zadeve občinskih uslužbencev so bile izročene personalnemu odseku. Izvršile so se volitve v krajevne šolske odbore in razne odseke. Prošnja Nikole Trsiča za prenos koncesije se reši, ko se ugotovi dejanski položaj. Vodovod v Prapretnem se prične graditi letošnjo pomlad. Glede izolirnice v Hrastniku se naprosi dolska občina, da sprejema začasno bolnike iz Hrastnika, dokler se ne zgradi tudi tam nova izolirnica. V Hrastniku zaplenjeno vino izlicitira občina za občinske reveže. G. Struc želi, da bi se pri gradnji vodovoda v Prapretnem delavstvo plačevalo tako, kakor plačuje rudnik. Pešpot iz Studencev do Logarja se bo postavila v uporabno stanje.

Za brezposelne v zagorski občini

Zagorje, 18. januarja.

Prehranjevalni odbor, ki skrbi za brezposelne in njihove družine, je v velikih zadregah, ker mu bodo kmalu pošla denarna sredstva in od raznih oseb, podjetij in organizacij nabrani darovi. Nove podpore so obljubile občine Ržiše, Trojane in Št. Lambert, in sicer prva 7000, ostali dve pa vsaka po 1500 Din. Zaradi vedno večjega števila podpore potrebnih revežev pa bodo kmalu izčrpani tudi ti zneski. Brezposelni so sklenili, da bodo sami začeli zbirati podpore za svoje tovariše. Člana prehranjevalnega odbora brezposelna rudarja Zupan in Goldman, se bosta s potrdili občine, sreskega načelstva in prehranjevalnega odbora v prihodnjih dneh zglasila tudi v Ljubljani, da bi nabrala nekaj podpor za mnogoštevilne reveže zagorske občine.

Kolo jugoslovenskih sester, ki pod predsedstvom ge. Birollove že več let požrtvovalno skrbi za reveže ter vzdržuje tudi kuhinjo za revne otroke, je priredilo v nedeljo v dobrodelne namene koncert, pri katerem so sodelovali rudniška godba in pevsko društvo »Loški glas« pod odličnim vodstvom g. Godine in učiteljice gdč. Kneisslove. Prireditev je prav dobro uspela, bila je tudi primerno obiskana, manjkali pa so nekateri, ki se ne bi smeli ob takih prilikah izkazovati s svojo odsotnostjo in brezbrižnostjo.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni **»Franz Josefovi« grenčici.** Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je **»Franz Josefova« voda** izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Evropski« prvenstveni turnir

Ljubljana, 19. januarja.

Prerokovanje se je izpolnilo: gospod profesor — naš 11. apostol — je našel nazaj v šahovsko »štalico« in se v resnici z vso energijo vestnega zamudnika lotil težavnega — otepanja nadležnih šahovskih brenčljev. Že s prvim simultanskim zamahom se jih je nekaj opoteklo, dokler ni popolnoma utihnilo njihovo res že presedajoče brenčanje... Toda med napadalci je gospod prosesor prezrl sršena in preden se je zavedel, ga je vščipnila razdražena živalca pod pazduho, da se mu je za hip povesil zmagoslavno zavihteni laket... Naslednji dan se je pripravil gospod profesor k ponovnemu zamahu. Za vsak slučaj se je oborožil z jeklenim oklepom in glej — topot se je zgrudil tudi sršen, strt takorekoč od lastnega preiniciativnega — pika. Gospod profesor je tako v borih dveh dneh pospravil iz 16 partij — reci in piši celih 14 točk, kar je vsekakor za turnirje z značajem »evropskega« prvenstva — uvaževanja vreden rekord. In obenem je bil naš zamudnik eden med prvimi, ki so že odigrali vse turnirske partije.

Placement na turnirju je seveda poglavje zase. Ker je favorit, ki je imel najlepše izglede za zadnje mesto, zaradi »migrene« izostal, a se je v osebi gospoda »maestra« takoj našel namestnik, (četudi ne docela enakovreden), stoji zdaj dejansko turnirski odbor pred kočljivim vprašanjem, komu izmed obeh nadebudnih vitezov je prav za prav izkazati iskrenejšo čast navideznega sožalja, ki pa je v bistvu le škodoželjna radost... Smatram, da bi bilo v izogib eventuelnih sporov obeh tekmecev umestno uprizoriti za važno definitivno zadnje mesto med obema kandidatoma ožji šahovski match. To je tembolj pametno in spodobno, ker se tako nudi kavalirsko prilika vsakemu, da si pribori zadnje mesto, ako si že utvarja, da ga zasluži.

Manj kočljiva, četudi zamotana, je zadeva s prvimi mesti. Zanje se nihče tako srborito ne peha. Kdo bo vedno ljudem v jeziku in predmet splošne pozornosti? In naposled — še v novine lahko pride tvoje ime! Pa te vsak paglavec na cesti pozna in se po tihem hohoče za teboj: »Viš ga — ta je pa prvak šahistov!...« Dokler so šahovski pojmi pri nas še tolikanj primitivno-zamotani, se ti nehote dozdeva, da s pojmom »šahist« označujejo ljudje nekoga, ki ni tak, kakor bi moral biti... In potem še — nežni spol... Za avtograme te jamejo nadlegovati in — ako si oženjen, imaš dvojen križ. Z njimi in — doma... Toda to ne spada sem.

Največ točk ima sicer trenutno naš gospod profesor-simultant (18 in pol). Toda on je že odigral vseh 22 partij. Tik za petami pa mu sledita »sršen« s 16 in pol točkami in 4 neodigranimi partijami ter »gospodin Franjo« s 13 in pol točkami in 6 visečimi partijami. Samo stvar usmiljenja in pietete obeh slednjeimenovanih je, ako bosta uslužno hotela pomagati gospodu profesorju s trnjevega prestola. Svetujem gospodu profesorju, naj z njima govori. Gotovo mu ne bosta stavila pretiranih zahtev.

Sicer pa — v kratkem bo zanimivi turnir zaključen. Šahovski »stric« gospod Toneje je že pripravil za zadnjega zmagovalca in prve tri mučenike prav prijetna presenečenja v obliki dičnih nagrad, ki bodo nudile za prestana razočaranja poslednjih vročih dni zares izdaleka odtehtajoč ekvivalent. In tako nikomur ne bo žal za urice, ki jih je v strahu in trepetu zapravil ob kavarniški mizi šahovske »Evrope«.

Mirko Kragelj.

Sneži, sneži...

Ljubljana, 19. januarja.

Resnično, zima in gosposka kar nič ne prizaneseta. Sneg se je letos dolgo obotavljal, ali zdaj ga imamo dosti in utegne ga biti še mnogo več. Sneži že dva dni z nočjo vred neprestano. Naletavajo drobni gosti kosmi, sneg je nekam masten, a ker je padel na suho, se drži. Bela odeja je sinoči narasla v Ljubljani in okolici ped visoko, marsikod drugod po dravski banovini pa še debeleje. A ker sneži neprestano, lahko pričakujemo, da bodo poljane dobile tako toplo odejo, kakor jo naš kmetovalec želi, smučarji pa toliko bele opojnosti, da se bodo lahko poljubno prekopicavali vse tia do Velike noči.

Ljubljana je v snegu kar prelestna, zlasti ob večerih. Čez dan pa navzlic zdržnemu snežnemu naletavanju vseokrog mesta burno polje sportska kri. Zlasti mnogo je žive zimske radosti na bregu poleg Cekinovega gradu, kjer vse mrgoli med seboj, smučarji in sankači, počenši od najmlajših do prav solidnih starejših kalibrov. Približno enaka je simpatična slika na Golovcu in neštetih obronkih drugih okoliških hribov.

Poglejte, v dobrih starih časih s snegom ni bilo kaj početi: kakor ga je Bog dal, tako ga je tudi vzel. Dandanes pa je z njim in na njem toliko opravka! Že prav da se ga veselijo sportniki in mladina in kmetovalci in drvarji. Ali še posebno hvaležni bi mu radi bili brezposelni.

Davi so ulice nudile zimsko idilo prijetno zasanjanega mesta. Kmalu pa so iz mestne pristave privozili na ceste in ulice številni vozovi, ki so jih obkoljevali možje z lopatami. Pričelo se je vneto kidanje, v glavnem z najbolj prometnih ulic sredi mesta. Zaposlen je bil stalni kader mestnih delavcev, po številu okrog 240, dočim je sneg odvažalo 28 parov konj. Sneg kajpak odpravljajo v Ljubljanico, največ ob Sentpeterskem nasipu. Vse kaže, da kmalu ne bo več zadostoval stalni kader. V tem pričakovanju so se že razgibali gostje mestne ogrejevalnice za kasarno Kralja Petra in pritisnili na mestni socialni urad, kjer je g. Juvan razdelil že okrog 150 delavcem nakaznice za kidanje snega.

Sneži po vsej dravski banovini, a zaenkrat še ni poročil o kakih posebnih prometnih motnjah. Barometer se drži na 760, temperatura pa je okrog ničle kar znosna.

Tudi iz drugih krajev države poročajo, da vzdržno sneži. Na Tisi so se že v torek proti večeru pojavile velike ledene plošče. Ves tok Tise je močno pod normalo, kar še bolj pospešuje tvorbo ledu. Tudi na Dunavu se dela led od Novega Sada naprej v nevarnem obsegu. Najprej se je voda zledenila po kanalih. Pri Zemunu je Dunav v svojem glavnem toku do polovice pokrit z debelimi ledenimi ploščami in se zaradi tega vrši rečni promet za potnike samo po dnevi. Dunavski kanal ob zemunskem kolodvoru je ves pokrit s ledenimi masami. Ker Dunav v svojem toku od Budimpešte naprej stalno pada, je naravno, da površina ledeni v nizki temperaturi od —3 do —5, ki se vrsti že več dni. Tudi Sava je do Mitrovice precej nizka, dočim proti Beogradu malo porašča, a je pri tem še vedno nevarnost, da se bodo tudi na njeni površini napravile velike ledene plošče. Drava je na vsem svojem toku precej pod normalo, pri Terezinem polju pa celo za preko 1 m.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Policija lovi opasne tržaške svedrovce

Ljubljana, 19. januarja.

V Ljubljani so se zadnja leta ponavljali razni drzni vlomi v gotovem razdobju in se je znašla policija marsikdaj v silni zadregi, ko je zmanjkala za vlomilci vsakršna sled. Izvršenih je bilo v mestu več drznih vlomilskih podvigov v blagajne raznih uradov ali v blagajne tvrdk, kjer so pač svedrovci vohali izdaten plen. Če pa je plen v mestu izostal, ali vsaj ni bil dobljen v taki meri, kakor so ga vlomilci pričakovali, so brez odloga prenesli svojo delavnost na deželo, kjer so vlamljali najraje v poštne urade, v župnišča, v blagajne podeželskih hranilnic, pa tudi v blagajne posameznih podjetnikov. Varnostna oblastva so imela le v posameznih primerih uspehe, v pretežni meri pa so zločinci brez sledu izginili in — se spet povrnili po gotovem času. Kar je policija prijela teh zločincev, so le redko domačini. Vsaka, tudi še tako neznatna sled, je kazala da prihajajo najdrznejši svedrovci v Ljubljano in na naše podeželje izza meje, iz Trsta. Po uspelih vlomih so se tudi tja spet vračali.

Še nedavno je bilo v Ljubljani spet izvršenih več izredno drznih in spretno zasnovanih vlomov in so storilci odnesli dokajšen plen v gotovini. Varnostna oblastva so se zelo trudila, da dobijo nevarne zmikavte v pest. Šele v poslednjih dneh so razvozlali vozelj in je pričakovati, da bo v nekaj dneh za zapahom vsa predrzna vlomilska družba, ki je tako dolgo časa ogražala imetje naših ljudi in ga odnašala in uživala za mejo.

Tragedija matere in sina

Zagreb, 19. januarja.

V Tuškanovi ulici je mlada žena, zapuščena od moža, ki ga je ljubila, šla v smrt, zastrupila pa je tudi svojega 8 letnega sina, da bi ga obvarovala pred težavami življenja, ki so njo uničile. Obupanka je 31letna nakatarica Hela Trebovčeva, doma iz Črne pri Prevaljah. Hela je bila vdova že nekaj let, po smrti svojega moža pa se je spoznala z nekim obrtniškim pomočnikom, ki pa jo je nedavno zapustil iz neznanih vzrokov. Včeraj zjutraj so na vse zgodaj njeni sosedje slišali jok in klice malega Ernesta, sina Hele Trebovčeve. V stanovanju so našli njegovo mater že mrtvo, deček pa je bil tudi napol v nezavesti in so člani policijske komisije takoj ugotovili, da je nesrečna mati podlegla strupu — ocetovi kislini, katero pa je dala k sreči v mali količini piti pred svojo smrtjo tudi svojemu sinu.

Vso tragedijo so pojasnila na mizi ležeča pisma nesrečne žene in pa otrokovo pripovedovanje. Nesrečna mati je že pred dnevi sklenila končati svoje življenje in njen sin pripoveduje, da je vsak dan jokala. Usodnega večera je pripravila neko pijačo in nagovorila otroka, da je od nje nekaj popil. Vse ostalo je izpila mati na dušek in precej časa sta morala mati in sin ležati v nezavesti. Proti jutru pa je otrok odprl sobna vrata in začel klicati na pomoč. Iz pisem, ki jih je nesrečnica pustila na mizi, je razvidno, da je šla v smrt tudi zaradi težkega življenja. Eno pismo je pisala svojemu prijatelju, ki jo je zapustil, ter ga prosila, naj skrbi, da bo pokopana skupaj s sinom. Pismu je priložila tudi svoje prihranke, nekaj preko 800 Din za pogrebne stroške. Drugo pismo, v katerem se poslavlja od staršev in sorodnikov, pa nosi naslov: Barbara Vačovnik, Črna pri Prevaljah.

Iz lanske policijske kronike Beograda

Iz statistike kriminalnega oddelka beograjske policije posnemamo naslednje podatke:

Samomorov je bilo 67, samomorilnih poskusov pa 139 in si je tako vsak 1152. Beograjčan hotel vzeti življenje. Med samomorilci in samomorilnimi kandidati je blizu 75 odst. moških.

Tudi število ubojev in umorov se je pomnožilo. Bilo jih je 19 in, kar je značilno, niti enega od njih ni bilo iz koristoljubnih razlogov. Važno je tudi to, da je policija razkrila vse umore in uboje ter zajela vse ubijalce.

Razbojstev je bilo 12 in so se skoro vsi ti primeri odigrali podnevi. Policija je zajela 4 razbojnike, 8 jih pa še išče. V vseh 12 razbojniških primerih znaša plen razbojnikov komaj nekaj preko 4000 Din in zlato uro v isti vrednosti.

Nesreč, tudi težkih, je bilo zelo veliko. Vsak šesti dan je zaradi njih po ena oseba izgubila življenje. Prvič po vojni beleži med smrtnimi nesrečami kronika tudi dve zaradi strele. Med kopalno sezono je utonilo v Savi in Dunavu 33 oseb.

KAM IN KJE V ZAGREBU?

HOTEL „ASTORIA“
ZAGREB, Petrinjska
Najmodernejši hotel Zagreba. Eno minuto od glavnega kolodvora. Najmoderneje z vsem komfortom opremljene sobe. Najcenejše in najizbornejše bivanje v Zagrebu. 315

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAČ,
Zagreb, Gajeva ulica št. 31. Telefon 73-35.
Zajamčeno čiste sobe po 25—35 Din. Prvovrstna domača kuhinja. Izbrana naravna vina. Velik in hladen vrt. Pri bivanju preko 24 ur 15% popusta. — Priporoča se lastnik DJURO PAJIĆ. 261/a

HOTEL MILINOV
Zagreb
NA JELAČIĆEVEM TRGU
Telefon v sobah in ves ostali komfort. — Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. ZMERNE CENE. 219

PRAVI GENTLEMAN
uporablja pri umivanju samo **Lavender Soap Paracelsus,** odlično milo s karakteristično fino dišavo, ki se dobro peni in varuje kožo. Pri britju pa uporablja samo **Paracelsus** milo za britje, v obliki valjarja (Shaving Stick). To je najblažje antiseptično milo, ki omehča brado in prepreči vse kožne infekcije.

Zahtevajte samo
Pechovo Antracen črnilo,
ki je izvrstne kvalitete. 317

PREMIERA!! **Monumentalno filmsko veledelo!** **PREMIERA!!**

V glavnih vlogah tega senzacijonalnega filmskega veledela
HANS ALBERS
Sybila Schmitz, Peter Lorre, Paul Hartmann, H. Speelmanus

F.P.1 ne odgovarja....

Senzacija našega veka — hrepenenje današnjega človeštva — sen našega stoletja!

Umetni otoki sredi Oceanov tvorijo oporišče za prekomorski letalski promet! Triumf tehnike in človeške genijalnosti!

Vsled ogromne dolžine filma predstave danes ob
4., 7. in 9.15 uri zv.

„Elitni kino Matica“
Telefonska naročila 2124

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do pol 13. ure!! Vsled velikanskega zanimanja preskrbite si vstopnice v predprodaji!!

KULTURNI PREGLED

Šestdesetletnica dr. K. Ozvalda

Danes praznuje šestdesetletnico naš največji pedagoški pisatelj g. univ. prof. dr. Karel Ozvald.

Slavljenec je po rodu iz Središča ob Dravi, kjer se je rodil 20. januarja 1873. Po osnovni šoli v svojem domačem kraju je študiral na mariborski gimnaziji, nato pa na vseučilišču v Gradcu, kjer je poslušal predavanja iz slavistike. Kot gimnazijski profesor je služboval dalje časa v Gorici. 27. januarja 1920 pa je vstopil v učni kolegij mlade slovenske univerze v Ljubljani kot profesor pedagogike. To vplivno in častno mesto zavzema še danes. V teku svojega delovanja na naši univerzi si je vzgojil več dobrih učencev, ki v našem vzgojeslovju še mnogo obetajo.

Prof. dr. Ozvald je eden najplodovitejših slovenskih znanstvenih pisateljev. Prvotno se je posebno bavil s prešernoslovjem (»Naši kulturni delavci v zrcalu Prešernovih poezij«, Gorica 1905), vendar so ga že v »slavističnih« letih vidno zanimali pedagoški in filozofski problemi; čez nekaj časa se je njegovo književno delovanje razvilo pretežno na to področje. Kot filologa z izrazito pedagoško znanstvenimi nagibi so ga v prvih letih zanimala vprašanja, kakor jih kažejo naslovi njegovih tedanjih razprav: »Z jezikovno - psihološkega polja«, »Der biologische Naturgeschichtsunterricht und die philosophische Propädeutik zu unseren Gymnasien«, »Donesek k preosnovi slovenskega pouka na srednjih šolah«, »Poezija (pesništvo) v slovenski uri«, »Reforma zrelostnega izpita«. L. 1911. je izšla v Ljubljani dr. Ozvalda razprava »Volja in dejanje. Psihološka analiza«, leto dni pozneje pa je izdal v Gorici pedagoško - programatsko knjigo »Srednješolska vzgoja«, v kateri z vidika sodobne pedagogije in psihologije obravnava problem vzgoje inteligenčnega

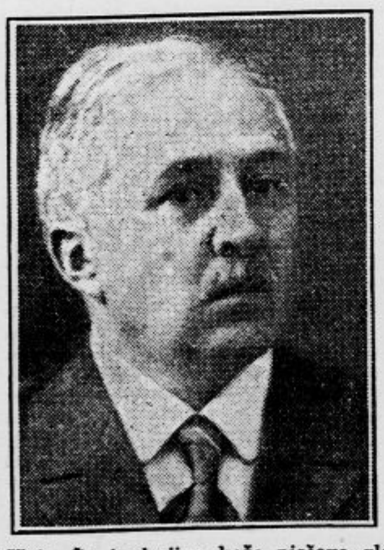

naraščaja. Že ta knjiga kaže pisčevo globoko zanimanje za stroko, v kateri je spoznal svojo življenjsko nalogo in pozneje zavzel vodilno mesto kot profesor našega najvišjega učnega in znanstvenega zavoda. Ta knjiga priča tudi o dr. Ozvaldovem obsežnem poznanju strokovne in lepe literature in njegov močno razviti čut za življenjsko stvarnost, za konkretne probleme.

L. 1912. je izšla v Gorici dr. Ozvaldova »Logika kot splošno vedoslovje«, leto dni pozneje pa v Ljubljani »Psihologija«, dve učni knjigi za naše srednje šole. Mimo teh večjih spisov so izhajala v raznih revijah, zlasti v »Popotniku« in pa v »Pedagoškem letopisu« slavljenčeve krajše pedagoške razprave, izmed katerih naj posebej omenimo »Eksperimentalno psihologijo in eksperimentalno pedagogiko« (Pedag. letopis 1912).

Sad hudih vojnih let, ki tudi dr. Ozvaldu niso prizanesla s preganjanjem in drugimi bridkimi izkušnjami, je knjiga njegove življenjske filozofije z naslovom »Smernice novega življenja«. Izšla je l. 1918. Iz nje govori modroslovec, ki ga zanimajo globoki pretresi človeške družbe in ki skuša iz težkih spoznanj in izkušenj izluščiti dragocena zrna novih duhovnih smeri. Kot pedagog in psiholog odpira tu zlasti mlademu rodu izpodbudne vidike v bodočnost.

Njegovo izpoved vsebuje tudi nastopno predavanje »Visokošolski mladini!«, s katerim je l. 1920. stopil na vseučiliško katedro. Poslej je dr. Ozvalda močno zavzelo delo na univerzi, vzlic temu se je oglašal z razpravami in članki pedagoškega, filozofskega in posebej še etičnega značaja v »Pedagoškem letopisu«, »Pedagoškem zborniku«, »Njivi«, »Popotniku«, »Ljubljanskem Zvonu«, »Socialni misli«, »Času« in dr. Pisal je povsod, kjer je le mogel opozoriti občinstvo na velike duhovne in moralne probleme sodobnosti. Tudi to dobo njegovega pisateljskega udejstvovanja označujejo predvsem članki o raznih konkretnih problemih, saj je to svet, ki dr. Ozvalda mnogo bolj zanima in miselno mika, kakor pa svet čistih abstrakcij in zgolj teoretične akademske filozofije. Knjiga »Kulturna pedagogika«, ki jo je izdal l. 1927., je pokazala v strnjeni in zaokroženi obliki dr. Ozvaldovo pojmovanje ne samo vzgojeslovnih, marveč tudi občekulturnih, družboslovnih, etičnih in moralnih vprašanj. L. 1930. je sodeloval tudi v reviji »Naša doba«. Izrednega pomena je njegova najnovejša knjiga »Osnovna psihologija«, ki jo je za božič izdala Slovenska šolska matica. Dočim je že l. 1920. izdal predelano in izpopolnjeno svojo »Logiko« za srednje šole, je z »Osnovno psihologijo« ustvaril delo, ki je po načinu, kako je spisana, po izredni jasnosti razlage tudi najbolj zamotanih psiholoških pojavov, po čistem jeziku in življenjsko - konkretnem gledanju več kot knjiga za pedagoge. V nji najde vsak človek, ki hoče spoznati sebe in sočloveka, dragocenega voditelja, kakor jih ne dobi zlahka niti v tujih literaturah.

V univ. prof. dr. Ozvaldu nimamo Slovenci samo pedagoga v ožjem strokovnem smislu, marveč tudi in menda predvsem etika, kakor so bili največji, klasični pedagogi (Komenski, Pestalozzi in dr.). Naš etik se ne odlikuje toliko po izvirnosti svojega sistema, koliko po prepričevalni noti, ki jo daje vsemu, kar napiše prof. Ozvaldova osebnost. Kot etik ne ustvarja novih teorij, marveč izpopolnjuje in aplicira stare norme in nova izkustva na konkretne življenjske odnose in situacije. Pri tem skuša najti življenja zmožno, ne pa zgolj teoretično - akademsko sintezo med krščansko - humanističnimi etičnimi nauki ter med spoznanji in izkustvi sodobne biologije in psihologije.

Gosp. prof. dr. Ozvaldu želimo ob njegovi šestdesetletnici, da bi še dolgo zdrav in čil deloval v naši sredini. V tej zmedeni in razvvani dobi, ko so razmajane vse avtoritete in ko intelektualna kriza ob infernalni spremljavi socialne in gospodarske stiske kliče k novemu vrednotenju in novi humaniteti, so vsakemu narodu še posebno potrebni misleci - etiki, kakor je današnji slavljenec prof. dr. Ozvald.

—o.

Dr. Rudolf Molè — petdesetletnik

Danes obhaja petdesetletnico gosp. dr. Rudolf Molè, znani ljubljanski profesor, prevajalec iz poljščine in zaslužni organizator slovensko - poljskih stikov.

Slavljenec se je rodil 20. januarja 1883 v Kanalu (Soška dolina). Osnovno šolo je posečal v Čepovanu, Sežani, Trstu in Gorici, gimnazijo pa v Gorici, Trstu in Novem mestu, kjer je l. 1902. maturiral. Nato je na

Domače vesti

• **Pomočnik bana dr. Pirkmajer jutri v petek in v torek 23. t. m. zaradi uradne odsotnosti ne bo sprejemal strank.**

• **Vojaške vesti.** Kakor objavlja »Službeni vojni list«, je dosedanji vršilec dolžnosti komandanta 1. armije general Miloš Jovanović razrešen te dolžnosti, na njegovo mesto pa je imenovan divizijski general Vojislav Nikolajević, doslej predsednik vojnega disciplinskega sodišča. Nadalje so imenovani: pehotni podpolkovnik Drago Mikuž za pomočnika komandanta gastaškega vojnega okrožja; pehotni major Mirko Gregorič za komandanta 3. bataljona 12. pehotnega polka; pehotni podpolkovnik Mihajlo Bakić za komandanta 3. bataljona 40. pehotnega polka »Triglavskega«; pehotni podpolkovnik Janko Ahačič pa za komandanta 1. planinskega bataljona.

• **Za predsednika stalne izpitne komisije za profesorske izpite v Ljubljani** je imenovan dr. Rajko Nachtigal, profesor filozofske fakultete v Ljubljani.

ZA PREPROGE NESPREMENLJIVA
SMYRNA VOLNA
Toni Jager, Dvorni trg 1, Ljubljana

• **Slovensko planinsko društvo** nujno poziva svoje poročevalce v zimskosportnih središčih, da redno dvakrat na teden obveščajo društvo o snežnih razmerah v svojih krajih. Za nedeljo so zlasti željena običajna resnična in kratka poročila iz Begunj pri Cerknici, Borovnice, Rakitne, Grosupelj, Podnarta, Gorij pri Bledu, Vrhnike, Škofje Loke, Zaplane nad Vrhniko, Višnje gore, Sostrega, Iga pri Ljubljani, Železnikl, Logatca, Medvod, Brezovice, Kresnic, Laz, Litije, Preserij, Turjaka, Blok in Sv. Vida nad Cerknico.

• **Izdelovanje regulacijskih načrtov.** Ljubljanska inženjerska komora je naslovila na vse občine v dravski banovini, na katere se nanašajo določbe gradbenega zakona o obvezni izdelavi regulacijskih načrtov, okrožnico, s katero opozarja, da se mora poveriti izdelava regulacijskih načrtov, ako se ne izdelajo od lastnih občinskih tehničnih organov, pooblaščenim inženjerjem-arhitektom.

LIL DAGOVER
najočarljivejša ženska neodoljivega šarma v pikantni veseloigri
Iz dnevnika lepotice
Gospodična Tea — ali se to spodobi?
Ljubavna afera lepe kiparke, ki se je zagledala v svoj model, čvrstega mladeniča, krepkega boksača
Najnovejši UFA zvočni tednik
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Zvočni kino Ideal

• **Devetmesečni tečaj za vinarstvo, sadjarstvo in kletarstvo** na banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru se bo vršil od 1. marca do 30. novembra. V tečaj se sprejme omejeno število dovolj razvitih in zdravih kmečkih in viničarskih mladeničev, v starosti nad 16 let. Pouk je praktičen in teoretičen. Gojenci dobe brezplačno stanovanje s popolno oskrbo in mesečno 50 Din za nabavo potrebnih učil. Lastnoročno pisano in s 7.50 in 25 Din kolkovano prošnjo, opremljeno s krstnim listom, domovnico, odpustnico ljudske šole, zdravniškim izpričevalom, nravstvenim izpričevalom in izjavo staršev, odnosno varuha, da pustijo prosilca ves čas v tečaju, je osebno oddati do 20. februarja upravniku banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta in železniška postaja Limbuš pri Mariboru.

• **»Ljubljanski Zvon«** si je s prvo številko pridobil vse, ki so ga prebrali, čeprav se najboljši in najlepši prispevki obetajo šele za prihodnji mesec. Novo uredništvo je naročilo mnoge članke in drugo gradivo iz prvovrstnih peres in tudi nekateri priznani leposlovci so obljubili svoje prispevke za prihodnje mesece. Opozarjamo vse, ki nameravajo naročiti to našo najstarejšo in najpomembnejšo kulturno leposlovno revijo, da jo brž naroče, ker se bo februarska številka natisnila samo v nakladi, ki bo ustrezala novemu stanju naročnikov. Pišite takoj upravi, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3.

V hipu vso pozabim krizo, raj slasti mi je odprt, ko pri Slamiču na mizo je postavljen sulc ocvrt.

• **Obup bivšega urednika »Edinosti«.** V Splitu je izzval veliko senzacijo poskus samomora štiridesetletnega Ivana Kušarja. Na carinski postaji v pristanišču si je Kušar z nožem prerezal žile na levici. Prepeljali so ga v bolnico. Zdravniki upajo, da bo prebolel, ako ne nastopijo komplikacije. Kušar je bil v Splitu popularna osebnost. Bavil se je v zadnjem času s hiromantijo in je bil živčno bolan. V Trstu ima Kušar še ženo in hčerko.

• **Tragična smrt vrle gospodinje.** V Jarenini v Slovenskih goricah je postala žrtev krute usode komaj 27 letna vzorna žena in mati Rozalija Šefova, gospodinja na Jareninskem vrhu. Ko je mož peljal proti domu voz drv, je priskočila na pomoč, da se voz ne bi prevrnil na strmi poti. Ko se je uprla ob voz, se je veliki tovor nagnil in pokopal pod seboj mlado gospodinjo, ki je kmalu podlegla težkim poškodbam. Tragična smrt vrle gospodinje, ki je zapustila možu dvoje malih otrok, je vzbudila splošno sočutje.

• **Samomor mladega dijaka.** V Bosanskem Brodu se je odigrala tragedija, katere žrtev je postal sedmošolec Leopold Golob, sin premožnega obrtnika. Dijak je bil v zadnjem času zelo potrt. Ko je bil predvčerajšnjim s svojim bratom sam v sobi, ga je prijel za roko in odvedel iz sobe rekoč: »Z bogom, v smrt grem!« Potem je zaklenil vrata. V naslednjem hipu je počil strel. Ko so domači prihiteli v sobo, so našli mladega dijaka v mlaki krvi že mrtvega.

• **Malverzacije pri duhovnem sodišču v Šabcu.** Kakor poroča beograjska »Pravda«, je preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Šabcu te dni zapečatil blagajno pravoslavnega duhovnega sodišča v Šabcu. Proti nekaterim članom sodišča je uvedena kazenska preiskava, ker so prišli na sled velikim malverzacijam. Biskupija v Šabcu je ena najbogatejših.

• **Nenavadna afera med trebinjskimi muslimani.** Med muslimani se redko kdaj dogajajo primeri sporov ali mržnje med vnetimi in mlačnimi verniki. Čudna izjema pa se je zgodila v Trebinju. V Osman-pašini džamiji so našli velik anonimen plakat, ki poziva k splošnemu bojkotu proti večjemu številu prebivalcev, češ da ne izpolnjujejo ramazanskega posta in da kršijo tudi druge verske zapovedi. Med proskribiranci so najodličnejši prebivalci. Na plakatu stoji, naj Alah obsodi in kaznuje vse, ki ne izpolnjujejo islamskih zapovedi, pravoverni pa naj skrbe, da bodo navedeni grešniki odstranjeni iz javnega življenja. Policija je uvedla preiskavo.

• **Požar v električni centrali.** V Splitu je predvčerajšnjim nenadoma nehela funkcijonirati električna razsvetljava v vsem mestu. V nekem oddelku električne centrale v Dugem Ratu je bil nastal požar. Da bi mesto ne ostalo brez električne razsvetljave, je mestna električna centrala zvezala vod s centralo v Majdanu. Poškodba v centrali je bila kmalu popravljena.

JAFFA POMARANČE
dobite pri svojem trgovcu. Zastopnik
V. BERNOT, Ljubljana VII, Beljaška 32

• **Ranjen divji prešič razgnal lovce.** Sedem kmečkih lovcev iz sela Gradca se je v ponedeljek odpravilo na lov v planine na levi obali reke Vardarja, ker so v zadnjem času divje svinje delale škodo po okolici. Lovci so izsledili divje svinje ter okrožili teren. Kmalu so naleteli na zverjad. Neki lovec je obstrelil divjega prešiča, ta pa je silovito napadel lovca ter ga vrgel na tla, istotako pa je napadel tudi bežeče lovce, dokler se ni enemu izmed njih le posrečilo, da je razdraženemu mrjascu pognal kroglo v glavo.

• **Obledele obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Minister dr. Albert Kramer** bo podal kratko poročilo o političnem položaju v soboto zvečer na letni skupščini šentjakobske krajevne organizacije JRKD v gostilni pri Kajfežu, Florijanska ulica 4. Vsi člani se vabijo, da se skupščine udeleže. Pričetek točno ob 20. uri.

u— **Pomen »Slovanskega večera«.** Vsako akademsko kulturno društvo more vršiti uspešno svojo nalogo le ob razumevanju široke javnosti. JNAD »Jadran«, ki je ena najmočnejših organizacij na naši univerzi, je bil doslej vedno deležen te naklonjenosti, katera mu je bila tudi v najtežjih časih ne samo v gmotno, marveč, kar je glavno, v moralno oporo. Vsakoletna akademija je doslej izzvenela v dejansko in vsestransko manifestacijo za ideale, ki jih »Jadran« uresničuje z vzgojo generacij. Tako pojmujemo našo prireditev, ker daleč od nas je misel veseljačenja in zabave! V močno celoto združujemo preprosto, revno in idealno slovensko in srbskohrvatsko mladino. Le tej veljajo našemu društvu izkazane simpatije, ker ona je deležna iz njih izvirajočih moralnih in zlasti materialnih podpor, katere so mar-

so najlažji pot, po katerem uhajajo klice bolezni v naše telo. V uradu, kavarni, kinu in gledališču se boste najbolje obvarovali prehlada, hripe, difterije in vseh obolenj v grlu z redno uporabo
Anacot-pastil dr. Wandera
Dobivajo se v vseh lekarnah.

sikomu omogočile, da se je na katerikoli način vendarle prebil do koščka kruha. Ob začetku letošnjega leta je bil naval revnih članov na našo socialno-gospodarsko sekcijo tako velik, da smo jim le s težavo mogli priskrbeti kak prigrizek, katerega so jim z neokusnimi in neosnovanimi napadi še zagrenili ljudje, ki si drznejo držati v monopolu »socialno čustvo«. Naj bi nam javnost stala tako ob strani, da bi nam ne bilo treba hoditi jim več na pot! Ker nam je ta tradicionalna akademija edini dohodek, ki omogoča, da se prerinemo skozi eno leto, prosimo slovensko javnost, da nas v teh težkih časih podpre. Iskrena hvaležnost in delo za dobrobit vseh Jugoslovenov vam bodo naše povračilo! — JNAD »Jadran«.

u— **Na sokolskem slavnostnem koncertu** nastopita tudi orkester in pevski zbor Glasbene Matice. Znano je, da je pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske izšel v 90 letih minulega stoletja ravno iz vrst pevskega zbora Ljubljanskega Sokola, odnosno ljubljanske Narodne čitalnice, saj sta bila oba zbora takrat tesno združena. Orkester zaigra na tem koncertu Jenkovo overturo: »Kosovo« in Sukovo »Slavnostno koračnico«, ki je bila napisana za lanski sokolski zlet v Pragi. V slavnostni koračnici poje v II delu tudi moški zbor. Mešani zbor Glasbene Matice pa zapoje ob koncu koncerta 4 najboljše zbore iz jugoslovenske glasbene literature in sicer Adamičev zbor »Mlad junak«, Lajovčevega »Zelenega Jurija«, dalje Mokranjčevo rukovet srbskih narodnih pesmi iz Ohrida in Gotovčevo »Jadovanko za teletom«. Orkester dirigira prof. Škerjanc, zbor pa ravnatelj Mirko Polič. Predprodaja vstopnic se vrši v Matični knjigarni, koncert bo v soboto ob pol 20. v Filharmonični dvorani.

u— **Iz poštne službe.** Za manipulanta v 10. skupini pri poštnemu uradu II. v Ljubljani je imenovan dosedanji žandarmerijski narednik g. Avgust Jeršek iz Ljubljane.

u— **Komorni večer kvinteta pihal** priredi v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v veliki dvorani Ljubljanskega dvora »Sloga«. Gg.: Korošec, Janeček, Gregorc, Lukas in Hauck izvajajo 2 kvinteta za pihala (Taffanell in Blumer op. 35) ter Beethovnov trio. Te vrste koncerti so pri nas redkost, dasi so silno zanimivi. Kdo še ni občudoval čudovitih tonov flavte, oboe, klarineta, fagota ali roga v orkestru? V tej komorni enoti so pa združeni v celoti in vendar vsak zase samostojen. Cene koncertu so tako nizke, da ga more posetiti prav vsakdo. Vstopnice v predprodaji v trafiki Pugelj — Miklošičev cesta — palača Pokojninskega zavoda.

u— **Francoski institut v Ljubljani.** »Civilna obleka v Franciji«, je naslov filmskega predavanja, ki se bo vršilo v ponedeljek 23. t. m. ob 21. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predavala bo gdč. Thérese Anthoine iz Pariza. Vabljeni.

u— **Predavanje in kulturni filmi v sokolskem domu v Šiški.** Drevi ob 20. priredi Društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški pod okriljem ZKD predavanje o sodobni socialni in gospodarski krizi s posebnim ozirom na brezposelnost, finančno vojno, problem denarja, dolgov, kapitala in kredita. Predaval bo s poučnega stališča gosp. prof. dr. Jos. Mihalek. Po predavanju predvaja Društvo za zgradbo sok. doma štiri kulturne filme o čudih v jezeru, morskih globinah, udomačenih živalih in potujočem drevju. S tem svojim predavanjem otvarja Društvo za zgradbo sokolskega doma ciklus svojih kulturnih in socialno-gospodarskih predavanj in kulturnih filmov, ki se bodo vršili v petkih in nedeljah dopoldne.

u— **Obrtniško društvo v Ljubljani** vabi članstvo in ostale obrtnike, da se udeleže zanimivega predavanja, ki ga priredi drevi ob 20. v dvorani Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica) zbornični urad za pospeševanje obrti. Predaval bo priznani strokovnjak v davčnih vprašanjih konzulent Zbornice za TOI g. Fran Žagar o davčnih prijavah, ki jih je do konca tega meseca vložiti. V interesu vseh obrtnikov, ki jim je v prvi vrsti namenjeno to predavanje je, da se ga zanesljivo udeleže.

u— **Zadruga sobo in črkoslikarskih, pleskarskih in ličarskih mojstrov v Ljubljani** vabi člane, da se udeleže drevi ob 20. v dvorani Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica) važnega predavanja o davčnih napovedih, ki ga priredi zbornični urad za pospeševanje obrti.

u— **Prosvetno-umetniški večer v Delavski zbornici** je bil v sredo zvečer zopet odlično obiskan. Mnogo zanimanje je vzbudilo predavanje dr. Tume o turah, ki jih je bil pred dobrimi tridesetimi leti kot mlad domači učitelj napravil po Salzkammergutu. Delavski oder je efektno podal sliko »Strah« iz Cankarjevih »Podob iz sanj«. Aškerčeva »Prva mučenica«, ki jo je deklamirala gdč. Skukova, je zlasti po svoji ideji izzvala pri občinstvu močan aplavz. Nekaj posebnega je bila deklamacija Župančičeve »Kovaške«, ki jo je ob posrečeni svetlobni ureditvi odra pred temno dvoraz velikim uspehom podal g. Skuk. Enako je uspel g. Saunig z deklamacijo Seliškarjeve »Črne matere«. Z efektom je g. Skuk recitiral še »Žebljarsko«. Orkester »Grafike« je lepo odigral troje komadov, pevski zbor »Grafike« pa je pod vodstvom prof. Gröbminga s finim vživetjem zapel nakaja pesmi. Najmočnejši vtis pa je na poslušalce napravil mešani zbor drž. učiteljišča pod vodstvom prof. Repovša; ploskanja ni hotelo biti kraja. Član opere g. Drmota je ob spremljevanju g. Gallatija pri klavirju s finim občutjem zapel troje pesmi in je žel pri občinstvu iskren uspeh. Ves večer je bil umetniško na dostojni višini. Dejstvo, da so vse te prireditve zmerom tako dobro obiskane, pa je zgovoren dokaz, koliko kulturne želje je v našem delavstvu.

u— **Preporodovci!** Danes, 21. t. m. ob pol 5. popoldne bo predavanje dr. Janžeta Novaka o agrarni reformi. Za člane udeležba obvezna!

u— **»Dolenjska v literaturi«.** Drevi ob 8. v društvu »Krka« pri Mikliču predavanje prof. dr. Slodnjaka. Godba jazz Odeona, nastop 7 letnega Vikija v narodni noši s harmoniko in druge zanimivosti. Brez vstopnine!

u— **Opereta »Mamselle Nitouche« na filmskem sporedu ZKD.** Od danes dalje bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matici popularno opereto »Mamselle Nitouche«. Zabave in razvedrila bo zadosti. Predstave v petek in soboto bodo vsakokrat ob 14.30, v nedeljo pa ob 11.

u— **Sokolska župa Ljubljana.** Pozivamo vse članstvo ljubljanskih in okoliških društev, da se v čimvečjem številu udeleži slavnostnega koncerta Glasbene Matice, ki ga priredi v proslavo 70 letnice Ljubljanskega Sokola v filharmonični dvorani v soboto 21. t. m. ob 19.30, kakor tudi prijateljskega sestanka, ki bo po koncertu v Zvezdi.

u— **Dostavek.** Poročilo o koncertu koroških pevcev v Ljubljani dopolnjujemo v toliko, da CMD ni bila zastopana samo po svojem tajniku g. inž. Mačkovšku, ampak da je bil osebno navzoč tudi družbin predsednik vseuč. prof. dr. Rado Kušej.

u— **Akademija XIII. Slovanski večer pod** pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja bo 21. t. m. na Taboru. Pri sporedu bo sodeloval tudi član naše opere gospod Svetozar Banovec. Pel bo: S. Osterc: »Na Trojki«, S. Premerl: »Luč z neba« A. Dvořak: »Grem domov iz Largo«, simofnija »O novem svetu«. Pri klavirju dirigent opere g. Niko Štritof. Prvi dve deli se bosta izvajali prvikrat in sta posvečeni g. Svetozarju Banovcu. Sodeloval bo tudi g. Cveto Švigelj, konservatorist, ki bo zapel: S. Rahmaninov: »Gospod je vstal«... in A. Borodin: Arija iz opere »Knez Igor«. Pri klavirju kons. R. Gallatia. Vabila so razposlana, reklamacije JNAD Jadran, Tomanova 3, telefon 29-74.

u— **Opozorilo k »Slovanskemu večeru«.** Zaradi sokolske proslave v Filharmoniji bo oficijelni sprejem na Taboru od 9. do pol 10. Ker je sprejel pokroviteljstvo nad »Slovanskim večerom« Nj. Vel. kralj, prosimo gospode, da pridejo z redovi.

u— **Uslužbenski davek.** Davčna uprava Ljubljana mesto poziva vse delodajalce, ki so dolžni plačevati uslužbenski davek v znamkicah, da predlože te knjižice v kontrolo najdelje do konca februarja 1933. Delodajalci, ki tega ne bi storili, bodo potem osebno pozvani, da v roku 8 dni to store. Če tudi v tem roku ne bi predložili knjižice, bo davčna uprava sama odmerila davek.

u— **Kruh se bo podražil za 45 par.** Cena moki je v zadnjem času spet poskočila, zaradi česar so sklenili peki v drugih mestih, tako v Beogradu v Zagrebu in tudi na podeželju povišati cene kruhu. Dočim so drugod pričeli sklep že izvajati, v Ljubljani za enkrat do tega še ni prišlo. Zadruga pekov se je odločila v bližnjih dneh svišati ceno krunu ter je predložila zadevni načrt mestnemu tržnemu uradu. Ker se je mestni tržni urad prepričal o upravičenosti zahtev pekov, je moral seveda nanje po daljših pogajanjih tudi pristati. Kakor čujemo, bo poskočila cena v Ljubljani za 45 par pri kg belega kakor črnega kruha.

u— **Nesreča ne počiva.** Včeraj popoldne je na Valvazorjevem trgu padla 19 letna kontoristinja Marija Slugova, uslužbena pri Jelačinu. Obležala je z zlomljeno desno nogo in so z reševalnim avtom odpeljali v Šlajmerjev dom. V znani Tavčarjevi jami se je včeraj sankal 4 letni delavčev sinček Anton Jeretina iz Linhartove ceste in se hudo poškodoval nad desnim očesom. Posestnikov sin Stanko Tepic iz Dragomelj je včeraj peljal z vozom žito v mlin. Med potjo pa so se mu splašili konji, voz se je zvrnil in voznik je padel pod voz tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. V splošno bolnico so dalje pripeljali 12 letnega posestnikovega sina Antona Urbiča iz Ižipsenja pri Starem trgu. Fanta je že pred tednom dni po nesreči nekdo ustrelil v nogo in se mu je zdaj pričela rana gnojiti.

Otvoritev trgovine
PRED ŠKOFIJO 21
tvornica F. ZORN
d. z o. z.
prodaja svoje lastne izdelke usnjatih in športnih predmetov
Nahrbtniki, kovčki, aktovke, listnice, denarnice, damske torbice in športni pasovi

u— **Sumljiva lastnika elektrotehničnega materijala.** Včeraj sta bila aretirana dva bivša šoferja in to na prijavo nekega njunega znanca. Premogla sta različen elektrotehničen materijal, ki sta ga skrivala v neki drvarnici, izviral pa je iz tatvine na poslopju nebotičnika ter je last mestne elektrarne. Aretiranca sta se izgovarjala, da jima je material pribavil neki njun tovariš, ki ga pa nista hotela izdati. Policija je oba izročila sodišču.

u— **Lačen vlomilec.** Nekdo je vlomil v vinotoč Ele Hladnikove na Mestnem trgu 3. Vlomilec je bil očividno gladen, ker si je privoščil štiri klobase, pol kilograma sira, več jajc, nekaj škatel sardin, povrh pa je popil liter vina in odnesel steklenico vermuta. Tako izroča neplačani računu okrog 300 Din.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730
Bela hanuma
Film orijentalske ljubezni. Življenje v haremih.
Ob 4., ½8. in 9. uri zvečer

u— **Zaključna pesna vaja društva zasebnih in avtonomnih nameščencev** bo jutri ob 20. Prijatelji in obiskovalci vabljeni.

u— **Jadranašice!** Danes se bo vršil ob 14. v klubskem prostoru debatni sestanek. Prosim točne udeležbe.

u— **Razprodaja damskih oblek, K. Soss, Mestni trg.**

Iz Celja

e— **Rekrutna komisija pri poveljstvu celjskega vojnega okrožja** bo poslovala od 15. t. m. samo enkrat na teden in sicer vsako sredo in ne več ob četrtkih. Ako bo sreda praznik, bodo pregledi ob torkih. Rekruti in obvezniki, ki gredo na pregled, morajo biti tam najkasneje do 10.20 dopoldne, sicer ne bodo pregledani. S seboj morajo prinesti, če so bili začasno nesposobni »Uverenje o začasni nesposobnosti«, ostali pa legitimacijo, izdano od pristojne občinske oblasti in eventualni akt. Dijaki, katerim pripada dijaški rok, morajo prinesti tudi šolska izpričevala. Vsi prizadeti se pozivajo, da se predhodno pravočasno javijo pri mestnem načelstvu v Celju, kjer bodo dobili potrebne listine za pregled.

e— **Na Ljudskem vseučilišču** je predaval v ponedeljek 16. t. m. zvečer znani hrvatski skladatelj in profesor Glasbene akademije v Zagrebu g. Ante Dobronić o nacionalni ideji v zapadni in naši glasbi. Obširno je orisal razvoj glasbe zapadnih narodov Italijanov, Francozov in Nemcev ter slovanskih narodov, predvsem Čehov in Rusov. Govoril je tudi o razvoju jugoslovenske glasbe in o tujih vplivih nanjo. Zlasti izčrpno je opisal dobo zadnjih 16 let, ko smo se Jugosloveni pričeli tudi v glasbi otresati tujih vplivov in ustvarjati svojo umetno glasbo na osnovi našega največjega zaklada, naše narodne pesmi. Predavanje je bilo žal skromno obiskano. Poslušalci so nagradili predavatelja s prisrčnim aplavzom. — V ponedeljek 23. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole g. prof. Branko Rudolf o »Stari in novi Kitajski.« Predavanje bodo spremljale številne skioptične slike.

e— **Združenje trgovcev v Celju opozarja** svoje člane na nedavno ustanovljeno razsodišče obračunskega urada za trgovino, obrt in industrijo (Schiedsgericht der Verrechnungsstelle für Handel Geverbe und Industrie) na Dunaju I., Elisabethstrasse 26. Tako razsodišče, ki je posebno sposobno za poravnavo sporov, ki nastajajo pri eksportni kupčiji, ustreza potrebam gospodarstva. Združenje priporoča to razsodišče vsem interesiranim krogom. Pristojbine razsodišča so izredno zmerne. Pripominjamo, da tudi »Oesterreichisches Handelsmuseum«, centralna zveza za zunanjo trgovino, Dunaj IX., Berggstrasse 16, zelo poceni posreduje za inozemske upnike.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin 8 padavine v mm Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

19. januarja.

Ljubljana 7, 755.2, —0.8, 90, mirno, 10, 5.3, sneg; Ljubljana 13. 755.5, —0.6, 92, S1, 10, Maribor 7, 756.0, —2, 90, mirno, 10, —, —; Zagreb 7, 755.1, 0.0, 90, ENE6, 10, —, —; Beograd 7, 754.8, 2.0, 80, ESE4, 8, —, —; Sarajevo 7, 753.4, 3.0, 90, E4, 10, 3.0, dež; Skoplje 7, 758.0, 4.0, 90, W1, 10, —, —; Split 7, 757.0, 9.0, 90, SE14, 10, 5.0, dež; Kumbor 7, 751.8, 11.0, 90, NW8, 10, 41.0 dež Rab 7, 756.9, 10. 70, ESE6, 10, —, —; Vis 7, 756.0, 11, 70, SSW14, 9, 9.0, dež.

Temperatura: Ljubljana —0.2, —1.3; Maribor —0.8, —2; Zagreb 0.0, —1, Beograd 0.0, —3.0, Sarajevo 4, 2; Skoplje 10, 2.; Split 11, 8, Kumbor ,— 9; Rab —, 7; Vis —, 8.

Sonce vzhaja ob 7.33, zahaja ob 16.49.
Luna vzhaja ob 0.38, zahaja ob 10.41.

POD POKROVITELJSTVOM NJ. VEL. KRALJA ALEKSANDRA I.
21. I. 1933 TABOR
XIII. SLOVANSKI VEČER

Dunaju študiral slavistiko in klasično filologijo. Poslušal je predavanja pofesorjev Jagića, Vondraka, Jirečka in Rešetarja. Leta 1906. je promoviral z disertacijo »Dr. Jakob Zupan. Ein Beitrag zur slovenischen Literaturgeschichte«. Služboval je kot suplent na gimnaziji v Celju, pozneje pa kot profesor na ljubljanskem liceju, kjer se še danes marljivo posveča vzgoji našega ženskega inteligenčnega naraščaja.

Dr. Rudolf Molè se bavi tudi z literarnim delom, prav kakor njegov brat dr. Vojeslav Molè, odlični umetnostni zgodovinar in pesnik, sedaj univerzitetni profesor v Krakovu. Slavljencevi pesniški prvenci so izhajali v tržaški »Slovenki« (1899—1900) pod pseudonimom Tehomil. Pozneje je sodeloval z raznimi prispevki v »Ljubljanskem Zvonu«, »Domu in svetu«, »Jutru«, »Slov. Narodu«, »Domovini«, »Nastavnem viesniku« itd., od l. 1910.—1912 pa je urejal glasilo napredne mladine »Naša bodočnost«. Za šole je pripravil skupno z g. Lesico »Prvo srbsko ali hrvatsko čitanko«, z istim sodelavcem in g. prof. Gröbningom pa je sestavil obsežni »Srbskohrvatsko - slovenski slovar«.

Iz poljščine je poslovenil za »Tiskovno zadrugo« velika Sienkiewiczeva romana »Z ogniem in mečem« in »Potop«, v »Zvončku« pa je izhajal zadnja leta njegov prevod mladinskega romana F. A. Ossendowskega »Življenje in prigode male opice Kaške«. Že dolga leta deluje dr. Molè za kulturno zbližanje med Slovenci in Poljaki. V zadnjih letih večkrat predava o Poljakih in Poljski tudi v ljubljanskem radiu. Ljubljansko »Društvo prijateljev Poljske« ima v njem izpodbudnega predsednika. Za zasluge na tem polju ga je prezident poljske republike odlikoval z redom »Polonia restituta«.

Obsežno je tudi delovanje dr. R. Molèta v raznih kulturnih in strokovnih društvih (Sokol, Vodnikova družba, Zveza organizacij občinskih uslužbencev). S svojo prijaznostjo in finim nastopom si je slavljenec pridobil mnogo prijateljev in častilcev, ki cenè v njem značajnega moža in odličnega kulturnega delavca. V posebnih časteh pa je med svojimi ožjimi stanovskimi tovariši in med dijakinjami zavoda, na katerem poučuje.

Uglednemu slavljencu želimo še mnogo zdravih in srečnih let. y.

O Gabrščkovi knjigi »Goriški Slovenci« so priobčili »Narodni listy« z dne 18. t. m. simpatično beležke iz peresa I. K. Stsakataga.

Slovenski likovni umetniki v luči belgijske kritike. Milan Kašanin je priobčil v Srpskem književnem glasniku« prevod kritike, ki jo je o razstavi jugoslovenske likovne umetnosti spisal za »Nation Belge« eden najbolj uveljavljenih umetnostnih kritikov Charles Bernard. Belgijski kritik se najbolj zaustavlja pred deli velikega Meštrovića, vendar pa zadostno upošteva tudi druge razstavljalce, med njimi slovenske umetnike. Tako pravi že v odstavku o Meštrovću, da ima tekmece v Dolinarju, Kosu in Kralju. Navajamo dobesedno stavke, ki se tičejo naših umetnikov: »Umetnost Lojza Dolinarja stremi predvsem po oblikovni popolnosti v onem strokovnjaško veščem modeliranju, v onem prepletavanju linij, v katerem se »prehodi« in »zašivanje« razrešujejo v stalnem ritmu. France Kralj pa nasprotno opisuje široke površine, ki imajo namen, reflektirati, kar more veliko svetlobe, v ostre in jasne cgle. Tine Kos se trudi, da bi ustvaril dela enostavnega realizma in ne prestopa človeške meje.« — »Globočnik išče predvsem efektov, Jakopič je bolj zaposlen z atmosfero, Tone Kralj spominja po nekaterih lastnostih s svojim »Karnevalom« na našega starega Bruchela; slika ima čisto nacionalni akcent in poseben, izredno močan stil.« — Kritiku lista »La Métropole« se zdi, da so nekatere slike Toneta kralja inspirirali nekateri belgijski ekspresionisti. Posebej omenja pokrajinski motiv Draga Vidmarja, »čudno zelen in plav, da se vidi irealen v velikem (umetnikovem) naporu, da bi se čim bolj približal naravi«. Med kiparji, ki jih smatra za mnogo jačje od slikarjev, omenja izmed Slovencev »Mlado deklico« Tineta Kosa, »ki ima izredno čiste linije in koncepcijo«.

Mestno gledališče v Gradcu bo moralo iz finančnih razlogov zaključiti letošnjo sezono zelo zgodaj. Kakor poročajo, bo opera zaprta že z 28. februarjem, drama pa z 31. marcem.

Emila Ludwiga biografijo Viljema II. bo izdala v srbsko hrvaškem prevodu Mih. Dobrića založba »Kosmos« v Beogradu, ki je nedavno publicirala tudi knjigo Karla Sforze (Neimari savremene Evrope«.

e— **Celjski občinski svet** bo imel danes ob 18. svojo prvo letošnjo redno sejo.

e— **Prijava vozil.** Lastniki motornih, fijakerskih in polfijakerskih vozil ter bicikljev se opozarjajo na dolžnost vsakoletne prijave. Rok za taksirane prijave poteče 31. t. m. Obrazci se dobijo pri predstojništvu mestne policije.

e— **Mestni kino.** Danes ob 20.30 zvočna opereta »Huzarji plešejo« in zvočna predigra.

e— **Natakarski ples** v korist brezposelnih natakarjev bo v soboto 21. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma.

Iz Maribora

a— **Popisovanje vojaških obveznikov.** Mestni vojaški urad poziva vse v Mariboru stanujoče mladeniče, rojena leta 1915., brez ozira na njihovo pristojnost, da se zglase pri tem uradu na Slomškovem trgu št. 11 med 8. in 13. uro zaradi vpisa v vojaško evidenco. Oni leta 1915. rojeni in v Maribor pristojni obvezniki, ki stanujejo izven mariborske mestne občine, morajo biti prijavljeni po svojih starših, oziroma sorodnikih. Pri vpisu je predložiti krstni in domovinski list.

a— **Pomožna akcija** je prejela naslednje darove: I. Horvat 40 kg kruha, D. Kopič 200 kg ječmenove kaše in fižola, S. Pihlar 14 kosov konfekcijskega blaga, Z. Anderle 9 kg keksov, smokev in testenin, A. Novak 30 kg prosene kaše in sliv, J. Rosenberg 10 vreč bele moke, Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev raznega specerijskega in manufakturnega blaga v vrednosti 3.054.50 Din, M. Oset 200 kg riža in V. Vielhaber 50 kg prosene kaše. Vodstvo pomožne akcije se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

a— **Zimskosportni odsek SPD v Mariboru** bo priredil v bližnji okolici Maribora v času od 22. do 29. t. m. brezplačen smučarski tečaj za deco. Tečaj bo dnevno od 14. do 17. ure, pričel pa se bo v nedeljo 22. t. m. ob 9. uri. Zbirališče udeležencev in udeleženk bo vedno pri godbenem paviljonu v mestnem parku. Tečaj bo vodil g. Pivka, prijave pa se sprejemajo v pisarni »Putnika« na Aleksandrovi cesti.

a— **Lastniki motornih in fijakerskih vozil** naj se zaradi evidence čim prej zglase pri predstojništvu mestne policije.

a— **Vinogradniški pouk.** Dvodnevni kletarski tečaj bo v petek in sobo 3. in 4. februarja na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk bo teoretičen in praktičen ter bo trajal dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. — Enodnevni tečaj o rezi v vinogradih bo istotam 11. februarja na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

a— **Nesrečen padec.** Včeraj popoldne je padel v svojem stanovanju po stopnicah 50letni občeznani kapelnik železničarske godbe »Drava« g. Maks Schönherr v Tomšičevem drevoredu. Zlomil si je več reber. Prepeljali so ga v sanatorij dr. Ipavca.

a— **Prst si je odsekala.** Predvčerajšnjim si je v Jezdarski ulici stanujoča delavka Marija Breznikova pri sekanju drv po nesrečnem naključju odsekala palec na levi roki. Z rešilnim avtomobilom je bila prepeljana v bolnišnico.

a— **Vlom na podstrešju.** Predvčerajšnjim popoldne je neznan storilec vlomil v zaklenjeno podstrešje hiše dr. Zorjana v Maistrovi ulici in s ponarejenim ključem odprl vrata. Preiskal je na podstrešju se nahajoče razne zaboje in košare ter odnesel več moških srajc, precej posteljnega perila, kos prekajene svinjine in več prekajenih klobas. Skupna vrednost ukradenega blaga znaša okrog 1500 Din. Zaenkrat manika o vlomilcu vsaka sled.

»Iz dnevnika lepotice«

Ljubljana, 19. januarja.

Ta film, ki ga je začel predvajati Elitni kino Matica, bo posebno sportnikom všeč. Glavno vlogo igra v njem Lil Dagover kot kiparka, ki išče moški model za svoj kip in ga naposled dobi v osebi krepkega sportnika boksača. Kiparka je nervozna, a lepa ženska, medtem ko je boksač čvrst mladenič, ki ne kadi, a tudi uglajene manire so mu precej tuje. Prav učinkoviti so prizori, ko naivni in prirodno preprosti boksač prav neprikrito pokaže svoje razpoloženje, slabo ali dobro. Nervozni in lepih manir navajeni kiparki to v početku ni všeč, toda njegovo zdravje jo premaga. Kiparka, ki čuti nekako osamljenost, se igra z otroki, pa bi tudi sama rada imela svoje dete. Ko ga dobi, se hoče otresti detetovega očeta boksača, a ta jo v svoji prirodni preprostosti obišče in odločno zahteva, da se kiparka omoži z njim. Nekaj časa se kiparka upira, a naposled jo vendarle premaga baš tista zdrava in nepolizana preprostost sportnika. Vmes so tudi prizori boksaških vežb in tekem.

V mnogočem spominja ta film na film »Gilgi«, ki se je nedavno predvajal v Ljubljani Lil Dagover je nedvomno dobra igralka za vloge nervoznih inteligentnih žensk, ki se tako rade zastrupljajo z nikotinom in drugimi mamili in se potem v svojem bolestnem razpoloženju vedno bolj odmikajo od prirode. Lil Dagover tudi v tem filmu kakor običajno briljira z eleganco svojih oblek, kar ubogega prirodnega boksača spravlja z ravnotežja in publiko v smeh.

Prokletstvo ljubezni

je najlepši roman, kar ste jih kdaj čitali.

in ker je tudi najcenejši — oba dela (blizu 700 strani) staneta samo 30 Din, (po pošti Din 35.—), ne boste pomišljali, temveč ga boste takoj naročili pri upravi »Slovenskega Naroda«. — Nepozabno razvedrilo ob dolgih zimskih večerih je vam zagotovljeno.

Gospodarstvo

Reforma železniških tarif

Pri sedanjih kritičnih gospodarskih razmerah v vsej Evropi ne obstaja finančnoaktivna železniška mreža. Francoske železnice, ki so po večini v eksploataciji velikih privatnih železniških družb, zaključujejo leto 1932. z deficitom 4 milijard frankov, kar presega višino celotnega državnega proračuna naše kraljevine. Prav tako so deficitne železnice srednjeevropskih držav; primanjkljaj čeških oslovaških državnih železnic znaša toliko, kolikor celotni letni dohodki naših državnih železnic. Pri drugih naših sosedih se primanjkljaj železniškega obratovanja sploh ne da točno ugotoviti, ker se žele prikriti preveč porazne konstatacije.

Potemtakem ni nič nenavadnega, če so tudi naše državne železnice pasivne. Spričo vladajočih gospodarskih težav se ne more trditi, da je deficit naših železnic, ki je ugotovljen za leto 1932. na približno 400 milijonov Din, tako visok, da bi našim železnicam pretil finančni polom kakor nekaterim drugim.

V brigi za uravnoteženjem železniških financ je železniška uprava predložila tarifsko reformo, ki poleg tarifno-tehničnih izpopolnitev določa povečanje tarifnih postavk povprečno za 30 do 35 odst. od sedaj veljavnih tarifnih lestvic. Računajoč tarifne dohodke železniško-blagovnega prometa na 1 milijardo 200 milijonov dinarjev letno bi finančni efekt povišanja tarif malodane pokril omenjeni deficit.

Težnja trgovinsko zasnovane tarifne politike mora biti vzdrževanje železniškega obrata z lastnimi dohodki. Vendar pa je železniško-tarifni sistem najvažnejši instrument splošne gospodarske politike ter sta zato obče priznana zahteva in načelo, da naj bodo interesi železnic in narodnega gospodarstva v smotrni tarifni politiki koordinirani.

Študij finančnega položaja naših železnic dokazuje, da je tarifni nivo našega tovorninskega sistema višji kakor pri železnicah sosednih držav z enako gospodarsko strukturo in razvitostjo. Podatki kažejo, da so naše železnice stale finančno najugodneje leta 1929., ko je bil tarifni nivo najnižji. Pasivnosti naših železnic torej niso krive nizke tarife, temveč padanje transportnega volumena zaradi splošne gospodarske krize. Skrčenje železniškega prometa ima namreč za nujno posledico, da stalni izdatki procentualno rasejo, ker je kritje režijskih stroškov, kakor pri vsakem privatnem podjetju, vezano na izkoriščanje minimalne kapacitete. Zavoljo tega je potrebno povečati transportno tonažo, ojačiti in oživiti železniški promet s tarifnimi olajšavami in konkurenčnimi odredbami proti prometnim sredstvom druge vrste, kar pa je prav v nasprotju z nameravanim povečanjem tarif. Saj tudi privatni podjetnik v času padanja konsuma in prodaje ne izkuša uravnotežiti svojega gospodarstva s povečanjem cen, ki bi brezdvomno uvedlo do nadaljnjega nazadovanja prodaje in s tem do povečane pasivnosti.

Kakor po eni strani povišanje prevoznih tarif ne more odstraniti železniškega deficita, ker vodi do nadaljnjega skrčenja prometa in s tem še do večje izgube, tako po drugi strani tudi naše narodno gospodarstvo ne bi moglo brez nevarnih, ekonomskih in socialnih zapletljajev prenesti novih tarifnih bremen. Zaradi splošnega padca cen nasproti indeksu leta 1929., ko je stopila v veljavo danes veljavna železniška tarifa, se je tarifna obremenitev v primeri z vrednostjo blaga v taki meri povečala, da pri najvažnejših sirovinah in gorivu presega vrednost blaga samega, a pri kmetijskih pridelkih znatno otežuje prodajo in potrošnjo najosnovnejših življenjskih potrebščin. Trgovinski promet bi bil zaradi novih tarifnih obremenitev v taki meri otežkočen, da bi dovedel do nadaljnjega skrčenja konzuma in s tem tudi gospodarske delovnosti. Oslabitev kupne moči dinarja, poslabšanje življenjskega standarda širokih narodnih slojev, premaknitev konkurenčnih odnošajev na domačem trgu, zmanjšanje konsuma, nazadovanje gospodarske delavnosti, skrčenje in ustavitev obratov in s tem porast brezposelnosti bi bile neizogibne posledice tako nenavadnega tarifnega povišanja, ki bi samo podkrepilo inflacijske struje v našem gospodarskem življenju. Vsi neugodni pojavi pa bi spet našli svojega izraza v zmanjšanju transportnih možnosti naših železnic, ki bi zadele železniško eksploatacijo samo ter s tem povečale deficit. Velik del transportov bi si izkušal najti druga prometna sredstva, to je vodni in avtomobilski promet, ki postaja železnicam zelo nevaren konkurent.

Oprt na ta splošno priznana gospodarska načela in poučen po izkušnjah podobnih tarifnih reform v drugih državah je tarifni odbor v obširni resoluciji odsvetoval vsakršno povišanje železniških tovorninskih postavk, ker se po poti tarifnega povišanja v sedanjih okolnostih ne more dospeti do uravnovešenja železniških financ in ker bi se s tem znatno prizadeli splošni interesi našega narodnega gospodarstva, katerega stanje in prosperiteta sta edini trajni in čvrsti temelj zdravemu železniškemu gospodarstvu.

Ker pa se primanjkljaj državnih železnic mora pokriti in v bodočnosti onemogočiti, so bili predloženi tudi pozitivni predlogi za sanacijo železniških financ. Njihovo bilančno stanje se pri sedanjem načinu železniškega gospodarjenja ne da točno ugotoviti, zlasti ker so obremenjeni z občutnimi izdatki, ki nimajo nobene zveze z železniškim obratovanjem kot takim. Naše železnice vrše transportne usluge v najrazličnejših oblikah blagovnega in potniškega prometa, a imajo prenašati izdatke, ki bi se sicer morali refundirati iz sredstev občega državnega proračuna. Olajšave posameznim državnim resorom, brezplačen prevoz hrane za pasivne kraje, podpore morski plovbi, prenizka odškodnina poštno-železniškega prometa, gradnja novih železnic, potniške olajšave iz socialnih in nacionalnih razlogov so bremena, ki presegajo višino sedanjega primanjkljaja in se ne bi smela staviti v račun trgovinsko zasnovanega obratovanja. Vsekakor je utemeljeno, da se kritje takih izdatkov, ki so iz socialnih in državnih razlogov morda upravičeni, ne zahteva od železniške klientele v obliki povišanih tarif, medtem ko bi te stroške morala kriti splošnost.

Tehnični in komercialni problem naših železnic je zelo težaven in zamotan ter se trajno in koristno more rešiti samo po reformi vejega stila v smeri gospodarske osamosvojitve železnic, ki se naj bi konstituirale v samostojno podjetje, vodeno po načelih privatnega gospodarstva.

Dr. Vrhunec, član tarifnega odbora.

Decembrsko gospodarstvo v luči gibanja zavarovancev OUZD

Od OUZD v Ljubljani smo prejeli naslednje statistične podatke o gibanju števila zavarovancev v decembru lanskega leta:

Hitro napredovanje brezposelnosti, kakor smo ga imeli v teku zadnje gospodarske krize, je v sredini oktobra 1932 popustilo. Od tedaj se giblje članstvo OUZD na višini konca leta 1923, odnosno začetka l. 1924. Tudi tedaj je število zavarovancev padalo zaradi deflacijske krize — karakterizirane z velikim pomanjkanjem gotovine in z abnormalno visoko obrestno mero, toda letni padec članstva OUZD je bil minimalen, letno le 1500, dočim je znašal letni padec v avgustu 1932 celo več kakor 18.000.

Posamezne industrijske skupine niso pokazale v decembru 1932 pomembnejšega napredovanja. Na prvem mestu so denarni zavodi s prirastkom 37 oseb ali 7%, kar ne more imeti nikakih važnih posledic. Nazadovale so poleg gozdno-planinske industrije s 473 delavci ali 8.58% samo sezonske industrije, v prvi vrsti stavbarstvo: industrija kamenja in zemlje, gradnje železnic, cest in vodnih zgradb (regulacija Ljubljanice) in gradnje nad zemljo.

Industrijska skupina	Povpreč. štev. zav. delav. v dec. 1932	Prirast »+« ali padec »—« od oktobra 1932 absolutno	v %	(Odstotni prirast in padec v nov. v %)
Denarni zavodi	528	+ 37	+ 7.01%	(+ 2.65%)
Občinski obrati	1150	+ 56	+ 4.87%	(+ 2.83%)
Industrija tobaka	871	+ 16	+ 1.84%	(+ 1.52%)
Predelava kože in njenih surogatov	3568	+ 54	+ 1.51%	(+ 3.81%)
Javni promet	627	+ 7	+ 1.12%	(+ 0.48%)
Industrija hrane in pijače	3585	+ 36	+ 1.—%	(+ 1.30%)
Tekstilna industrija	9425	+ 9	+ 0.95%	(+ 1.36%)
Hišna služinčad	8201	+ 74	+ 0.90%	(+ 0.98%)
Oblačilna industrija in čiščenje	4610	+ 41	+ 0.89%	(+ 2.85%)
Higijena	1714	+ 11	+ 0.64%	(+ 4.17%)
Gledališča, svobodni poklici	1198	+ 7	+ 0.58%	(+ 0.59%)
Grafična industrija	1108	+ 5	+ 0.45%	(— 1.90%)
Industrija papirja	1747	+ 4	+ 0.23%	(+ 1.66%)
Gostilne, kavarne in krčme	2875	— 2	— 0.07%	(— 0.90%)
Kovinska industrija	6331	— 36	— 0.57%	(+ 0.33%)
Gradnja prevoznih sredstev	268	— 2	— 0.75%	(+ 2.96%)
Industrija kože in gume	1483	— 14	— 0.94%	(— 1.14%)
Trgovina	4118	— 69	— 1.68%	(— 0.21%)
Predelava lesa in rezbarstvo	4018	— 81	— 2.02%	(— 1.61%)
Kmetijstvo	534	— 13	— 2.43%	(— 0.55%)
Zasebna prometna podjetja	864	— 30	— 3.47%	(— 1.01%)
Kemična industrija	1497	—113	— 7.55%	(+ 2.36%)
Gozdno planinska industrija	5514	—473	— 8.58%	(+ 1.15%)
Industrija kamenja in zemlje	2971	—260	— 8.75%	(—13.06%)
Centrale za proizv. sile in preskr. z vodo	565	— 59	—10.44%	(— 0.96%)
Gradnja železnic, cest in vod. zgradb	1708	—621	—36.36%	(+ 8.93%)
Gradnje nad zemljo	3136	—1753	—55.90%	(— 2.01%)
Rudarstvo	1	— 4	—400.—%	(—80.—%)
Skupaj	7 4215	—3173	— 4.28%	(— 0.70%)

Gospodarske vesti

= **Naše zadružništvo v l. 1931.** Po statističnih podatkih Glavne zadružne zveze je bilo ob koncu l. 1931. organizirano v zadrugah 855.836 članov. Ako se računa, da na vsakega organiziranega člana pridejo vsaj 4 rodbinski člani, tedaj bi znašalo skupno število zadružnikov nad 3 milijone 400.000. Če to število primerjamo s številom prebivalstva v državi, vidimo, da je bilo ob koncu l. 1931. udeleženo v zadružništvu 24.5 % prebivalstva. Skupno število zadrug je znašalo v omenjenem času 7431. Po številu najmočnejše so bile denarne zadruge (4407); njim slede živinorejske (280), mlekarske (181), žitarske (114) in ostale, ki jih je bilo okoli 15 vrst.

= **Žrebanje za amortizacijo obveznic Vojne škode** se je vršilo 16. t. m. v oddelku državnih dolgov in državnega kredita. Izžrebane so naslednje serije obveznic: 96, 1103, 1249, 1434, 1735, 1857, 1941, 2356, 2833, 2842, 3064, 3193, 3197, 3390, 4185, 4189, 4452, 4466, 4775, 4866. Naknadnega žrebanja ne bo. Od navedenih amortiziranih serij se bo od 1. marca vsaka izplačevala po 1000 Din. Kupon št. 9. od teh obveznic se bo pričel izplačevati 1. februarja. Prav tako kupon št. 9. od ostalih neamortiziranih obveznic. Nedvignjene vsote za izžrebane obveznice zastarajo v petih letih, a neplačani kuponi v enem letu. Pravica na izplačilo obveznic, amortiziranih pri 4. žrebanju v l. 1928., zastara 1. marca letos. Te obveznice pripadajo naslednjim serijam: 151 209 241, 527, 1110, 1378, 1702, 1731, 1873, 1896, 1943, 1979, 2320, 2353, 2362, 2366, 2973, 2976, 3006, 3159, 3544, 3588, 3960, 4145, 4318, 4325, 4430, 4440.

= **O možnostih izvoza perutnine.** Ko je nehal izvoz v Italijo, odnosno odkar je bila zvišana uvozna carina na našo perutnino, so cene perutnine malo popustile, vendar se še dovolj trdno drže. Najvišje cene se dosežejo za dobro spitane kapune, posebno štajerske. Po kapunih vprašuje tudi Nemčija, vendar pa do večjih kupčij ne pride. Kaže, da nimamo dovolj prvovrstnega blaga na razpolago. Za kapune se doseže najvišja cena in je zaradi tega priporočati perutninarjem, da se temu bolj posvetijo.

= **Izvoz živine v Avstrijo.** Kmetijska družba je dobila dovoljenje za izvoz prvega vagona živine v obliki kontingenta za Avstrijo. Ker pa je za izvoz potrebna res lepa živina, opozarja družba že v naprej, da se bo kupovala samo taka živina, ki ustreza zahtevam trga, zakaj družba mora že v začetku paziti, da si pridobi zaupanje na trgu in bo zaradi tega pošiljala samo prvovrstno, nad 600 kg težko in dobro spitano živino. Izvoz bo odvisen od tega, kolikor izvoznih dovoljenj bo dobila družba od Zavoda za izvoz živine.

= **Iz trgovinskega registra** se je zbrisala podružnica Ljubljanske kreditne banke v Novem mestu zaradi ukinjenja obrata in prenosa na centralo v Ljubljano.

Lepi beli zobje Ne bi rad zaostal poročati

Vam svoje največje priznanje in popolno zadovoljstvo o Chlorodont zobni pasti. Več let že uporabljam "Chlorodont" in ljudjeme zavidajo radi mojih lepih zob, katere sem dosegel le z dnevno uporabo Vaše Chlorodont zobne paste. S. Pavletic, M..... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-, ter zavračajte vsak nadomestek.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Pretnarja Josipa, hišnega posestnika in pekovskega mojstra v Ljubljani (prvi zbor upnisov pri deželnem sodišču v Ljubljani, soba 140., 6. februarja ob 10.; oglasitveni rok do 19. februarja; ugotovitveni narok pri istem sodišču 25. februarja ob 9.) Odpravljeni so konkurzi o Rantu Antonu, trgovcu v Zgornji Zadobrovi, o Vendelinu Staretu, trgovcu v Ljubljani, in o tvrdki »Voltic«, tovarni električnih žarnic v Mariboru, ker je bila razdeljena vsa masa. Konkurz o imovini Mazelleta Julija, posestnika in trgovca v Gradcu, je odpravljen, ker so pritrdili vsi upniki po 179. k. z.) Dalje je odpravljen konkurz o imovini Pungerčiča Alojzija, trgovca v Škocijanu, ker se je sklenila prisilna poravnava.

= **Poravnalna postopanja.** Potrjeni sta prisilni poravnavi o »Sanic« tovarni čokolade v Hočah, in o Horvatu Urbanu, trgovcu v Novem mestu (dolžnik plača 40 odstotno kvoto, plačljivo v 12 mesečnih obrokih). Ustavljeni sta poravnalni postopanji o Ani Ponikvarjevi, lastnici pletilske obrti v Ljubljani (v smislu členov 71. in 56., točke 2., po zak. in člena 77. konk. zak.) in o Ratajcu Ivanu, gostilničarju v Farni vasi pri Prevaljah (po členu 56., točki 2., por. zak.) Končana so poravnalna postopanja o tvrdki »Berko« v Ljubljani, Marije Kosove, trgovke v Zagorju, in o Zupancu Karlu, trgovcu v Lokah.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg plinskega olja, 2000 kilogramov cilindrskega olja, 500 kg dieselmotornega olja, 30.000 kg ovsa, 250 žag za kovino in 50.000 kg sena, do 28. t. m. pa glede dobave splint in žebljev ter glede dobave rudarskega orodja. Pogoji v Zbornici za TOI. — Dne 24. t. m. bo pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 50.000 kg pšenice. Oglas v Zbornici za TOI, pogoji pri komandi.

Borze

19. januarja

Na ljubljanski borzi sta oslabeli devizi na Bruselj in Pariz, a okrepile so se devize na Amsterdam, Berlin, New York, Prago in Trst. Drugo neizpremenjeno. Avstrijski šiling je trgoval v privatnem kliringu po 9.12 Din.

Na zagrebškem efektnem tržišu je Vojna škoda močneje popustila in se je trgovala za februar po 185. 6% begluške so bile zaključene po 31.50 in Privilegirana agrarna banka, ki se je okrepila po 220.

Devize

Lubljana. Amsterdam 2312.35 — 2323.71, Berlin 1365.97 — 1376.77, Bruselj 797.46 do 801.40, Curih 1108.35 — 1113.85, London 192.53 — 194.13, Newyork ček 5734.64 do 5762.90, Pariz 224.65 — 225.77, Praga 170.45 do 171.31, Trst 294.13 — 296.53.

Zagreb. Amsterdam 2312.85 — 2323.71, Berlin 1365.97 — 1376.77, Bruselj 797.74 do 801.68, London 192.53 — 194.13, Milan 294.15 do 297.03, Newyork kabel 5756.25 — 5784.90, ček 5734.64 — 5762.90, Pariz 224.65 — 225.77, Praga 170.45 — 171.31, Curih 1108.55 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.27, London 17.395, Newyork 519.37, Bruselj 71.975, Milan 26.58, Madrid 42.475, Amsterdam 208.65, Berlin 123.40, Dunaj 73.07 (60.15), Sofija 3.76, Praga 15.38, Varšava 58.20, Bukarešta 3.085.

Efekti.

Ljubljana. 7% inveticijsko 45 — 46, 8% Blair 39 — 41, 7% Blair 36 — 37, Vojna škoda 185 — 190, Trbovlje 175 bl.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 185 — 190, za februar 182 — 187, 7% investicijsko 44 — 45, 4% agrarne 22 do 24, 7% Blair 36 — 37, 8% Blair 39—41, 7% posojilo Državne hipotekarne 40 den., 6% begluške 31.50 — 32; industrijske vrednote: Narodna šumska 24 — 26, Gutmann 80 bl., Isis 30 bl., Impeks 50 den., Šečerana Osijek 180 bl., Trbovlje 161 — 170; bančne vrednote: Narodna 3400 — 4000, Priv. agrarna 219 — 222.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.60, Alpine-Montan 12.55.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago** (19. t. m.) Začetni tečaji pšenica: za marc 47.125, za maj 47.50, za julij 48.125; turščica: za marc 26.405, za maj 28, za julij 29; oves: za marc 17.125; rž: za maj 24.75.

+ **Winnipeg** (19. t. m.) Začetni tečaji: pšenica: za januar 45.75, za maj 46.945, za julij 48.25.

+ **Ljubljanska borza** (19. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlev. tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 250 — 252.50; baška, 77/78 kg po 257.50 — 260; baška, 79/80 kg 265 do 267.50; koruza: (slov. postaja mlev. tarifa): baška, času primerno suha po 100 do 102.50, za januar 102.50 — 105, za februar 105 — 107.50; moka (slovenska postaja): baška »0« 385 — 395; banatska »0« 395 do 405.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (19. t. m.) Tendenca nedoločna. Promet miren. Pšenica: za marc 13.18 — 13.19, za maj 13.56 — 13.57; rž: za marc 6.75 — 6.76, za maj 7.02 — 7.03; turščica: za maj 7.56 do 7.57, za julij 7.85 — 7.88.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 20.: Zaprto.
Sobota, 21.: Celjski grofje. Izven. Znatno znižane cene.
Nedelja, 22. ob 15.: Utopljenca. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Voda. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 23.: Kar hočete. B.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 20.: Zaprto.
Sobota, 21.: Erika. Izven. Izredno znižane cene.
Nedelja, 22. ob 15.: Dežela smehljaja. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Koštana. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 23.: Baletni večer Pije in Pina Mlakarja. Izven. Znižane cene.

*

Izvirna drama »Celjski grofje«, ki je bila s tolikim uspehom izvajana v letošnji sezoni na našem dramskem odru, se ponovi jutri. Sedeži od 20 Din navzdol. — V nedeljo igra drama ob 15. Nestroyevo burko »Utopljenca«, zvečer pa Vombergarjevo ljudsko komedijo »Voda«.

Izvirna slovenska opereta »Erika« se ponovi v soboto izven abonmaja, prvič v letošnji sezoni so cene od 36 Din navzdol. Operета je izvrstna in je imela pri vseh dosedanjih uprizoritvah velik uspeh.

»**Koštana**« je brez dvoma najpopularnejši gledališki komad srbske literature. Je v pravem pomenu besede vzorna narodna drama, ki ima prekrasen jezik z bogato in pestro barvitostjo ter poseben lokalni kolorit. Tudi Konjovićeva glasba se oslanja na južnosrbski folkloristični glasbeni zaklad in izpopolnjuje tako Stankovićev tekst v harmonično celoto. Ljubljanska opera je uprizorila prvič opero Koštano 7. novembra 1931 z izredno velikim uspehom. Uvrsča jo tudi v letošnji repertoar. Predvsem opozarjamo, da bo letos pel bogatega posestnika Hadži Tomo g. Petetto. Predstava bo v nedeljo zvečer. — Lehárjeva opereta »Dežela smehljaja« se ponovi v nedeljo popoldne.

»**Dva mlada slovenska umetnika**, Pija in Pino Mlakar, pojmujeta svojo plesno umetnost zelo resno...« je pisal »Jutarnji list« 28. novembra, ko sta gostovala v Zagrebu. »Oba stremita za absolutnim plesom, za plesom, kjer se človeško telo spremeni v instrument umetnika. Tak instrument mora izraziti vse človeške strasti, on inkarnira ljubezen in sovraštvo, veselje in žalost, bolečino in srečo. Radi priznamo, da smo bili z nastopom plesnega para Mlakar zelo prijetno iznenadeni, da se veselimo, ker smo v naši sredi zopet odkrili dva taka talenta, ki nam še mnogo več obetata. Razigrano občinstvo jima je priredilo na mah prisrčne in burne ovacije« — Repriza plesnega večera bo v ponedeljek 23. t. m. v opernem gledališču. Vstopnice so že v prodaji po znižanih cenah.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota, 21.: Veseloigra »? ? ?«
Nedelja, 22.: Veseloigra »? ? ?«.

*

Sentjakobsko gledališče. V soboto in nedeljo ob 20.15 ponove Sentjakobčani izvrstno veseloigro v 5 dejanjih »? ? ?« (Das Blaue vom Himmel), ki je pri premieri doživela popoln uspeh in se je občinstvo izredno zabavalo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopajo pri nji prve moči odra. Občinstvo naj kupi vstopnice že v predprodaji v Mestnem domu.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 20.: Zaprto.
Sobota, 21.: Celjski grofje. Delavska predstava. Znižane cene.
Nedelja, 22. ob 15.: Maks in Moric. Otroška predstava. — Ob 20.: Grofica Marica. Prvič v sezoni.

Iz gledališča. Prva letošnja delavska predstava bo jutri Kreftova zgodovinska drama »Celjski grofje«, delo, ki obravnava zgodovino poslednjih celjskih grofov iz povsem drugačnih vidikov, kot slične drame drugih naših pisateljev. — V nedeljo popoldne bo ob 15. zabavna otroška igra s petjem, plesom in godbo »Maks in Moric«, ki je mladini doslej vedno pripravila mnogo veselja. Zvečer bo premiera Kalmanove splošno priljubljene operete »Grofica Marica«; lepa in izredno melodiozna glasba ter žvahno in pestro dejanje operete še vedno znova polni gledališča.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 24.: Vest. Gostovanje ljubljanske drame.

Iz življenja in sveta

Otroško sodišče v Londonu

V Londonu imajo otroško sodišče, ki ga priznava celo državna oblast. Sodišče se bavi s prestopki mladostnikov, katere kaznuje z ukorom v primeru krivde

Lov za radijem v severni Kanadi

Edmonton je glavno mesto kanadske države Alberta in najsevernejše med kanadskimi mesti. Od tu do velikega Medvedjega jezera, ki je četrto največje na svetu, je peš dva meseca in tudi več potovanja, letala pa opravijo to pot v neprimerno krajšem času. V zadnjih letih pa se je v teh delih Kanade razvil nad vse živ letalski promet, ki ne počiva niti pozimi. Vzrok so velikanska ležišča radija, zlata, srebra in drugih dragocenih kovin, ki so jih odkrili ob jezeru.

Odkritelja radijskih ležišč sta bila Charles La Bine in Charles Saint Paul, dva stara rudarja in iskalca zlata, ki sta poskusila svojo srečo tudi v teh krajih. Namestu zlata sta našla radij in čeprav sta hotela svojo najdbo zamolčati, se je kmalu razneslo, kakšna presenečenja skrivajo v sebi ozemlja okrog Velikega Medvedjega jezera. Tedaj se je začelo pravo romanje v te kraje, slično »lovu za zlatom«, ki je nekoč spravil tisoče in tisoče mož v Kalifornijo in Alasko. Veliko Medvedje jezero je zadobilo kmalu pomen Klondyka v njegovih najboljših dneh. Tudi vlada je poslala svoje strokovnjake v te kraje in rudniške družbe so začele na veliko kupovati ozemlja okrog jezera, da bi jih mogla izkoriščati. Nato se je izkazalo, da so v teh ozemljih tudi ležišča zlata, srebra in drugih kovin.

Iskanje radija se vrši danes skoraj izključno z letali, kajti razdalje od civiliziranega sveta so ogromne. Poleti delajo potovalcem skoraj nepremagljive ovire milijarde komarjev, pozimi pa kaže toplomer do 60 stopinj pod ničlo. V času, ko se sneg stali, letijo aparati vseh tipov nad pokrajino in po barvi žil, ki jo prepregajo, spoznavajo strokovnjaki, da-li vsebujejo te žile radij, srebro, zlato ali druge rudnine. Dviganje teh zakladov se vrši v zimskem času, to je do maja, pod zemljo, poleti pa nad njo. Pozimi odnašajo nakopano rudo letala, poleti pa se jim pridružujejo vsa mogoča prevozna sredstva, v zadnjem času tudi parniki.

Prvi parnik na Veliko Medvedje jezero je postavil znani kapitan Randall, poveljnik tistega brodovja z natovorjenimi alkoholnimi pijačami, ki so ga pred štirimi leti potopili ameriški carinniki v Mehiškem zalivu in o katerem je bilo svoječasno toliko pisanja po svetovnem tisku. Akti o tej zadevi še niso zaključeni. Prihodnje poletje bo Randall organiziral že celo brodovje parnikov, ki bodo prevažali rudo po jezeru in rekah do mesta Waterwaya, ki je končna postaja kanadske severne železnice. Razdalja te vodne poti znaša »samo« 2500 milj! Ladje bodo poleti pripeljale tudi stroje, ki bodo omogočali racionalno in velikopotezno pridobivanje rude.

Kakor poročajo, so spravili v Porte-Hopeu pravkar v obrat veliko rafinerijo za radij, ki deluje po novi, baje neprimerno izdatnejši metodi, nego so bile dosedanje. To metodo, ki izvira od dr. Pochona, starega sodelavca ge. Curiejeve, drže v največji tajnosti, pravijo pa, da bo v zvezi z novimi ležišči radija silno pocenila ta naravni produkt, kar bi bilo v interesu znanosti in bolnikov tudi potrebno.

Nazadovanje alkoholizma

Niso v vseh deželah tako »srečni« kakor pri nas na Slovenskem, da bi se mogli pobahati s porastom alkoholnega konsuma v preteklem letu. Po neki statistiki bi se mogla z Ljubljano primerjati v Evropi skoraj samo Francija, kajti tam se je letna poraba piva od 28,12 l dvignila na 45.8 litra na glavo, poraba žganja pa od 2.53 l na 2.95 l. Za vino nam točni podatki, žal, manjkajo, vendar se je dvignil tudi njegov konsum.

Drugače je na Angleškem. Tam je padel konsum piva od 81.46 l na 65 l in vina od 18 l na 13 l. V Nemčiji pa je odpadlo na vsakega prebivalca 0.63 l žganja (prej 4.4 l), 56.8 l piva (prej 118 l) in 4.5 l vina (prej 6 l). Če bi računali čisto množino alkohola, ga je popil Francoz lansko leto okroglo 12 l, Anglež 6.6 in Nemec 4.4 l.

Lobanja v peči

V Steifmühlgasse na Dunaju so te dni našli v neki glinasti peči človeško lobanjo. Najdba je zbudila ogromno senzacijo in že se je začelo šušljati o skrivnostnem umoru. Šele pozneje so ugotovili, da je lobanja prežagana, kar bi kazalo na to, da je nekomu rabila za študij. Nadaljnja preiskava je pojasnila, da je v stanovanju, kjer so odkrili najdbo, res stanovala neka medicinka, kateri je lobanja bržčas rabila kot študijski objekt. Preiskava še ni zaključena, ker želi policija dognati stvar do zadnje podrobnosti.

Rotterdamska „Arena“ v plamenih

Kakor smo pisali, je zgorelo v Rotterdamu do tal gledališče »Arena«, največje odrsko poslopje na Holandskem

Letalo bodočnosti?

Ameriški novinar Knickerboker poroča v listu »New York Evening Post« o senzacionalni novi konstrukciji v letalski stroki. Znani konstruktor dr. Rohrbach je zgradil novo letalo, aeroplan brez propelerja z vrtečimi se krili, ki imajo podobo lopat. To letalo je popolnoma varno in ne more treščiti na zemljo. Dvigne se navpično od tal, takisto tudi pristane na zemlji. Start in pristanek se lahko izvršita s poljubno brzino. Novo letalo lahko stoji v zraku na ta način, da se vrti okolu lastne osi, lahko pa tudi leti naprej ali nazaj. Izumitelj bo v treh mesecih napravil javne poskuse, ki bodo pokazali, da njegovo letalo lahko pristane tudi na strehah nebotičnikov.

Stanislavski – 70letnik

Te dni je obhajal sedemdesetletnico rojstva sloviti ruski režiser Konstantin Aleksejev-Stanislavski. Ta jubilej je tem pomembnejši, ker pomeni obenem 50 letnico umetniškega delovanja Stanislavskega. Leta 1898 je jubilar v družbi s pisateljem Nemirovičem Dančenkom udaril temelje Hudožestvenemu teatru. Temeljno glavnico za ustanovo sta prispevala oče Stanislavskega, ki je bil trgovec, in mecen Moroskov.

Stanislavskega zasluga je, da je našel pot do zmage ruskega gledališča, uvedel na deske Čehova, Tolstega, Gorkega, Gogolja, Turgenjeva in Dostojevskega ter pomnožil ruski repertoar s Shakespeareom, Ibsenom, Hauptmannom Strindbergom, Molièrom in drugimi znamenitimi dramatiki. Poleg Francoza Antoinea in Nemca Brahma bo sodobna gledališka zgodovina morala vedno omenovati tudi Stanislavskega in njegov Hudožestveni teater v Moskvi.

Žrtev eksekucije

V bližini Velikovca na Koroškem se je te dni odigrala nenavadna tragedija. 34-letnemu jugoslovenskemu državljanu Francu Urbasu je hotela davčna oblast zarubiti kravo in pet prašičev, ker ni Urbas plačal predpisanih davkov. Ob času napovedane eksekucije je bil Urbas, rodom iz Kranjske, zbral pri hiši 10 do 15 kmetov, da bi zabranil izvršbo. Eksekutor pa je imel prideljenega žandarja z nasajenim bodalom. Urbas je bil po poročilih zelo ogorčen zaradi eksekucije in varnostni organ ga je moral večkrat posvariti. Tako je v obrambo eksekutorja nosil puško z nasajenim bodalom. Tedajci pa se je Urbas tako nesrečno obrnil in padel, da se mu je bajonet zaril naravnost v srce, zaradi česar je izkrvavel in izdihnil. Avstrijske oblasti so nekaj ur po dogodku poslale na kraj dogodka komisijo, ki je seveda dala prav orožniku in napravila za dogodek odgovorno nesrečno žrtev izvršbe.

Frizura za l. 1933

prinaša dvobarvno lakirane kodre

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način **»Franz Josefove« vode**, ki je zlasti pripravna za nežni rast ženskega telesa. **»Franz Josefova« grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Smrt Wilsonove hčere

V Cambridgeu (Massachusetts) je te dni umrla 45 letna ga. Bessie Wilson-Sayre, hči pokojnega predsednika Zedinjenih držav Woodrova Wilsona. Njen mož je bil vseučiliški profesor in več let osebni svetovalec siamskega kralja. Ga. Bessie Wilson-Sayre je postala žrtev slepiča.

Flohrova simultanka v Nottinghamu

Praški šahist Flohr je v ponedeljek igral v Nottinghamu simultanko proti 32 nasprotnikom. Po triurnem igranju je dobil 31 partij, ena pa je bila remis, tako da ni izgubil niti ene igre.

Potniki s »Sahalina« rešeni

Ruska poročila javljajo, da je na ladji »Sahalin« 9. t. m. izbruhnil ogenj, ko je bila ladja oddaljena 60 morskih milj od otoka Sahalina. Poveljstvo ladje je odredilo, da se morajo potniki izkrcati na led, kar se je zgodilo. Potnike je medtem že dosegla pomoč in so jih vkrcali na druga vozila.

V Ameriki dovoljeno vino

Posebni odsek ameriškega senata, ki se bavi z vprašanjem prohibicije, je sklenil omiliti prohibicijske predpise v tej smeri, da se dovoli točiti vino s 3.05 odst. alkohola. Kalifornijski vinogradniki pa protestirajo proti tej omejitvi in pristavljajo, da postaja viničarstvo nerentabilno.

Pravkar izišla številka ilustrovane tedenske revije

ŽIVLJENJE IN SVET

vsebuje naslednje zanimivosti:

Naslovna slika: PETER ŽMITEK: »V PONAVLJALNO ŠOLO«

Rudolf Kresal: DOLGA NOČ (4)

Dr. Božo Škerlj: BORIS GLEB

ZA PROSTORČEK NA SONCU

Lewis E. Lawes: ŽIVLJENJE IN SMRT V SING SINGU (4)

SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

Dr. Pavel Schebesta: BAMBUTI, AFRIŠKI PRITLIKAVCI

Inž. Jos. Rustia: VARSTVO PTIC (3)

Vojteh Lindtner: BARVE GOB

Frank Buck: DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI (4)

BARVITE PADAVINE IN SLIČNI FENOMENI (D. A.) — PETELINI NISO POTREBNI — PROIZVODNJA ZLATA — HUD MRAZ DELA TENAK LED — RUDNIŠKE NESREČE — ZAPUŠČINA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA (Sicilska pripovedka - Cv. K.) — IMENA PRVIN (E. B.) — PRAVI ČAS — KAKO RASTEJO TRAVNATE KORENINICE? — ČLOVEK IN DOM (Miza in omizja - U-a) — ANEKDOTE — FOTOAMATER — ŠAH — Na platnicah: O LJUDEH, KI NOČEJO... (H. E.) — HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ul. 5.

„Mavrica“ nad Atlantskim oceanom

Uspeli francoski polet z novim trimotornim letalom

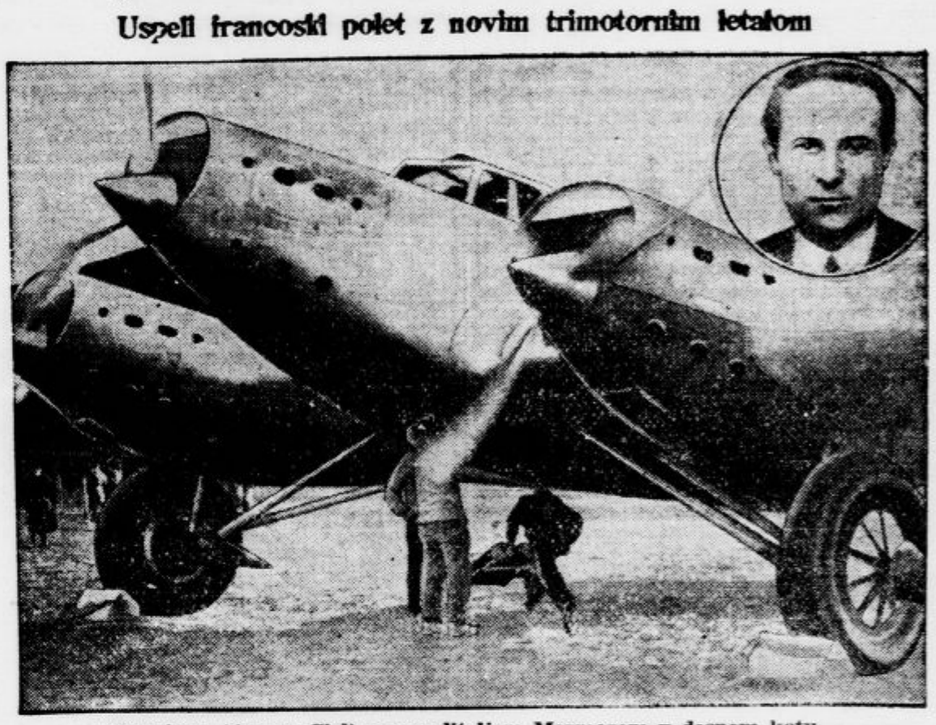

»Mavrica« (Arc-en-Ciel) z zgraditeljem Mermozem v desnem kotu

Te dni je prispelo v Natal (Braziilja) francosko letalo »Arc-en-Ciel«, ki je absolviralo rekordni polet od Istresa v južni Franciji čez južni Atlantski ocean s povprečno brzino 221 km na uro. Proga, ki jo je preletel aeroplan, znaša 3200 km.

»Arc-en-Ciel«, po naše Mavrica, je trimotorno letalo s stroji in krili francoske konstrukcije, prvo svoje vrste, ki je priborilo francoski aviaciji tako časten rekord. Prvič v zgodovini letalstva se je zgodilo, da je takšno letalo s šestčlansko posadko in z brzino nad 200 km na uro nemoteno doseglo cilj. Francozi izražajo veselje nad tem in pravijo, da nudi ta polet jamstvo, da bo mogoče prirejati polete čez južni del Atlantskega oceana z vso udobnostjo. Sleherna nevarnost je pri letalu tipa »Arc-en-Ciel« izključena, ker leti aeroplan lahko samo z dvema motorjema, če je tretji potreben popravila. »Mavrica« je bila ves čas poleta v radio zvezi z Ameriko in Afriko.

Krave bodo demonstrirale

Avstrijsko podeželje tarejo iste skrbi in nadloge kakor vse kmečko prebivalstvo po svetu. V goratih krajih je položaj še slabši kakor v dolinah. Tam nimajo kmetje niti toliko denarja, da bi mogli plačati zapadle davke. V bližini Gradca je zaradi tega prišlo nedavno do upora, ki bi se bil kmalu končal s prelivanjem krvi.

Ker ne morejo kmetje plačati davkov, jim sega oblast po živini. Za bližnje dni je napovedano vse polno eksekucij, katerih žrtve naj postanejo v prvi vrsti krave. Zato so se med kmeti na Nižjeavstrijskem in Štajerskem pojavili agitatorji, ki organizirajo drastično obrambo kmetov pred početjem davčne oblasti. Naslednje dni bodo kmetje iz najrazličnejših krajev Avstrije prignali 5000 krav na Dunaj, kjer bo demonstrativen obhod. Krave popeljejo pred parlament, da bi s tem opozorili vlado in druge činitelje na obupen gmotni položaj malega kmeta.

Ženitovanjske zgodbe Grete Garbo

Berlinski »8 Uhr Abendblatt« poroča iz Stockholma neverjetno ženitovanjsko zgodbo Grete Garbo. Nekaj časa se je govorilo, da bo vzela filmska zvezdnica za moža bankirjevega sina in pisatelja Viljema Sörensona. Zdaj pa je postal njen zaročenec prekupčevalec s hišami Gumpel, ki je oženjen in ima štiri otroke. Gumpel je posredoval nakup nekih zemljišč za filmsko zvezdnico. Spremljal jo je parkrat na njenih vožnjah in iz tega je nastala govorica o poroki. Pravijo celo, da je Gumpel že vložil tožbo za ločitev od prve žene.

Rodbinska imena v Turčiji

Kemal paša je izdal nov dekret, ki zaukazuje uvedbo rodbinskih imen v Turčiji. Doslej so Turki pogrešali rodbinska imena in so nosili svoje krstno ime poleg očetovega krstnega imena. Odslej bo to drugače. Vsak Turek si bo moral poiskati primeren priimek. Tudi Grki, ki so privzeli turško državljanstvo, se bodo morali podvreči zahtevam tega odloka in bodo morali poturčiti svoje priimke.

Plaz pri Toursu

Med Toursom in Ouvrayem se je utrgala plast zemlje, ki je zasula štiri hiše. Pri tem so bile tri osebe ubite, deset pa ranjenih. V bližini kraja katastrofe se je že parkrat primerila podobna nesreča.

Briandov hrastič — odžagan

V noči od prošle sobote na nedeljo so neznani storilci v vrtu palače Trocadero prežagali Briandov spominski hrastič. Izruvali so takisto hrast, ki so ga bili zasadili svojčas na čast spominu ameriškega generala Pershinga.

Vzorno mesto zakonskega življenja

Češkoslovaško mesto Bratislava je doseglo rekord, ki je v današnjih časih osamel pojav v Evropi. Lani ni bilo v mestu niti ene ločitve. Kakšna čudovita sredstva ščitijo prebivalstvo pred razdorom v zakonu, o tem molči kronika.

Od 3000 samo 97

V Budimpešti imajo 3000 zlatarskih in draguljarskih pomočnikov, ki so v veliki meri brezposelni. Od vseh 3000 jih ima zaslužek samo 97. Tudi to dejstvo priča, kako je v zadnjih letih obubožala Evropa.

Samo ameriško blago

V Ameriki se je nedavno osnovala organizacija, ki močno agitira za nakup ameriških izdelkov. Geslo organizacije je: Kupujte samo ameriško blago! Zdaj je našla organizacija podporo celo pri ameriških oblastih, ki so na podlagi pooblastitve parlamenta sklenile, da morajo vsi ameriški uradi nabavljati izdelke izključno ameriškega izvora.

ANEKDOTA

»Stric, ali se še vedno tako bojiš, da te povozijo?«

»Ah, običajno ne, toda sedaj bi bilo trinajstič...!«

Vsak dan ena

— Moj oče je dejal, da bodo angleški bonboni letos zanič.

SPORT

Tekme LZSP v Kamniku

Pokroviteljstvo je prevzel župan g. Kratnar

V soboto in nedeljo bo Kamnik pozorišče velikih tekem za prvenstvo LZSP. Morda za nobene tekme zadnjih let ni bilo toliko zanimanja med tekmovalci, kot je za te tekme, ki bodo prvič na teritoriju ljubljanskega podsaveza. Dosedaj so se vsa prvenstva absolvirala na Gorenjskem, letos pa bo izvedel te tekme SK Kamnik kot prvi klub ljubljanskega podsaveza, ki si je zgradil lepo, vsem pravilom odgovarjajočo skakalnico.

K tekmam v kombinaciji, v teku in v skokih se je prijavilo že izredno veliko število tekmovalcev vseh klubov podsaveza. Ljubljanski smučarski klub in Ilirija bosta postavila vsak nad 20 tekmovalcev. Tudi pri skakalnih tekmah bo velika udeležba, posebno pa pri popoldanskih. Skoraj gotovo je da se bodo udeležili tekem vsi trije inozemski tekmovalci, ki trenirajo na Gorenjskem naše tekmovalce, in sicer Norvežan Guttormsen ter nemška sportnika Leupold in Mars. S tem bodo tekme mnogo pridobile na svoji privlačnosti, ker se bo to pot prvič nudila našemu občinstvu ugodna prilika, da bo videlo v Kamniku priznane inozemske tekmovalce. Naši tekmovalci, zlasti državni prvak Šramelj in njegov najopasnejši konkurent Palme, bodo na kamniški skakalnici popolnoma enakovredni inozemskim skakačem, ker tu ne bo prišla v poštev toliko daljava skoka. Kamniška skakalnica dovoljuje skoke do 35 metrov, oba naša najboljša skakača Šramelj in Palme pa sta že skočila čez 30 metrov, Palme celo enkrat 33 metrov. Zato se bo pač vsak tekmovalec potrudil, da bo dosegel tem boljšo oceno v stilu.

Na prošnjo LZSP je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo kamniški župan gospod Franc Kratnar, ki je sam navdušen sportnik in podpredsednik SK Kamnika. Mestna občina Kamnik je darovala lep pokal, ki ga prejme prvak LZSP za 1933, oni, ki bo dosegel najboljšo oceno v teku na 15 km v soboto popoldne in v skokih v nedeljo dopoldne. Drugo in tretje plasirani pa bosta prejela podsavezne plakete.

Krožne tabele za uporabo smuških maž

Nesmotrena in nepravilna uporaba smuških maž, ki se opaža zaradi pomanjkanja jasne izkušnje in literature ne-le med smučarji začetniki in povprečnimi smučarji, temveč celo med dobrim delom tekmovalcev, je vzpodbudila priznanega tekmovalca Režka, da je kot specialist na tem polju med naš smučarski svet s knjigo „Sneg in smučiš" zanesel svoje praktične izkušnje glede tehnike mazanja smuči. S tem je v dobri meri ustregel davni želji vseh smučarjev sportnikov.

Čim je Režek zaoral v ledino, jo je popolnoma zrahljal naš znani mednarodni tekmovalec Bervar Nani, letošnji jugoslovenski akademski smučarski prvak. V spretnem osnutku inž. Muniha je pod gornjim naslovom izdal za nič manj kot stosedemnajst vrst snega preizkušene recepte; treba je videti mične tabele, v katerih na prvi pogled mrgolijo črke ter arabske in rimske številke. Čim pa vzameš v roko priloženo navodilo ter ga prebereš, se začudiš praktični in sistematični obdelavi vseh mogočih možnosti, ki te srečajo v dolinah in planinah. Za vsako od teh možnosti ti tabele izberejo primerno, žal, ne vedno najcenejšo mažo. Upajmo, da se bo to kmalu zboljšalo, ko bodo preizkušene maže domačega izvora. Za velik del smučarjev bodo tabele neprecenljiv pripomoček, saj je le malo onih, ki so prodrli v tajnosti, ki so bile dosedaj nekak privilegij smučarskih „kanonov". Tabele so velik skok v popularizaciji smučarskega sporta med našim narodom. Z njimi je dosedanja disorientacija pri kraju. Kdor je vajen iti vsaki stvari do dna, kdor je v Režkovi knjigi našel vzpodbudo, da razumno in preudarno goji smučarski sport, ta bo v krožnih tabelah našel ono, kar potrebuje. S tabelami je vsakemu omogočeno, da presodi kritično najvažnejše v smučanju, uporabo maž. Obe publikaciji, knjiga »Sneg in smučiš« ter tabele, se med seboj tako spopolnjujeta, da popolnoma zadostujeta zahtevam smučarja začetnika in povprečnega smučarja; smučarju tekmovalcu pa nudita najboljšo osnovo za nadaljnje specializiranje. Tabele, ki se dobe v vseh knjigarnah in boljših sportnih trgovinah, toplo priporočamo. Cena 10 Din.

Akademsko prvenstveno tekmovanje v skokih, ki bi se moralo vršiti 22. t. m. skupno s podsaveznim prvenstvom v Kamniku, moramo zaradi nepredvidenih neprilik odpovedati ter preložiti na poznejši termin. JASO.

Mladinska smučarska tekma v Ljubljani. Smučarski klub Ljubljana priredi v nedeljo mladinsko smučarsko tekmo na progah od 6 in 3 km. Na daljši progi tekmujejo tekmovalci od 15 do 18 let, na krajši od 12 do 15 let. Tekme se lahko udeleže tudi neorganizirani smučarji. Start in cilj je pri gostilni Habjan »Rožno jezero« pod Rožnikom. Start je točno ob 15. Prijave sprejema danes in jutri g. Kürner pri Iv. Gorec ter vodstvo tekme eno uro pred startom. Prijavnine ni. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo diplome.

Smučarski klub Ljubljana. Danes ob 19 sestanek tekmovalcev v damski sobi kavarne Emona. Oni tekmovalci, ki niso še oddali fotografij, oziroma niso vnesli starih legitimacij, naj to danes zanesljivo store. Po sestanku seja tehničnega odbora.

Smučarski tečaj na Blokah. Na Blokah je zapadlo 30 cm dobrega suhega snega pršiča na staro zmrznjeno podlago, tako da lahko zadovolji najbolj razvajenega smučarja. Dnevi so krasni, solnčni in mrzli; lahko rečemo, da celo preišnja leta niso imele Bloke tako dobrega in ugodnega snega kot letos. SK Bloke želi v vsakem oziru ustreči svojim gostom, zaradi česar je izvedel organizacijo glede prenočišč, prehrane, znižane vožnje itd. Obenem opozarjamo vse ljubitelje smučarstva, da je SK Bloke organiziral tudi smučarski tečaj, ki ga bo vodil od 20 do 30 t. m. priznan in priljubljen smučarski učitelj g. Rudi Zuccato. Tečaj je za smučarje-goste brezplačen; prijavnina za 10 dnevni tečaj znaša 10 Din. Pismene ali ustmene prijave sprejema SK Bloke, ki daje tudi vse informacije.

SK Javornik na Rakeku (smučarska sekcija) priredi v nedeljo 22. t. m. klubski izlet z Rakeka preko Begunj v Cerknico. Pot vodi preko zanimivih predelov, po gozdnem vzponu v otvorjeno ravnino in ne bo prenaporna niti za začetnike, katerim se izlet posebno priporoča. Opozarjajo se vsi člani, da je udeležba za njih obvezna. Gostje so posebno dobrodošli! — Kakor vsako leto bo tudi letos v kratkem pričel smučarski tečaj. Klub je pozval enega boljših trenerjev. Kraj in začetek tečaja bo pravočasno objavljen. Tečaj bo v dveh oddelkih, za začetnike in za izvežbane smučarje. Člani kakor tudi drugi se morajo takoj prijaviti.

SK Savica priredi dne 22. t. m. v Stražišču v bližini Št. Peterskega gradu propagandno skakalno tekmo. Pričetek ob 14. Društvo je napravilo na Šmarjetni gori lastno skakalnico. Dosegljivi skoki do 20 m. Prvoplasirani dobi darilo.

Smučarski tečaji na Pohorju in v Rogaški Slatini. Na »Senjorjevem domu« (prej Ribniška koča) v višini 1520 m na Pohorju se vršijo sedemdnevni smuški tečaji do konca zimske sezone, in sicer za začetnike in izvežbane smučarje. — Tečaje vodi priznani smuški strokovnjak g. inž. Rungaldier Ervin. Poedini tečaj traja od nedelje do sobote. Vstopi se pa v tečaj lahko dnevno. Tečaji so brezplačni. — Penzion s tremi obroki: 1. kategorija 60 Din, 2. kategorija 45 Din. Za člane planinskih društev: 1. kategorija 55 Din, 2. kategorija 40 Din. Razlika cen je zapopadena v prenočiščih. — Na Senjorjevem domu je stalno gostom na razpolago zanesljiv planinski vodnik za smučarske ture po celem Pohorju, kjer so idealni smuški tereni. — Nadaljnje informacije daje Putnik ali Slovensko planinsko društvo Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22. — Od 16. t. m. ima tudi Rogaška Slatina dovolj in zelo dobrega snega za smuko. Smuški tečaj, katerega začetek je bil predviden že za 9. t. m. se je pričel tedaj 16. — Tečaj vodi smučarski učitelj g. Forstner'č, ki poučuje po sistemu Bilgeri. Udeleženci tečaja, ki bo trajal do konca zimske sezone, dobe v Rogaški Slatini v zdraviliščih in privatnih hotelih popolno penzijo (stan in hrano) od 33 Din naprej po osebi dnevno.

Sprememba v terminih Zimsko-sportnega tedna v Mariboru. Z ozirom na vladajoče snežne in vremenske prilike in iz tega izvirajoče zapreke ter na željo sodelujočih je upravni odbor MZSP določil naslednji novi razpored: Tekma v teku na 16 km za prvenstvo MZSP se vrši 22. t. m. ob 8.30 na desnem bregu Drave. Start in cilj v Radvanju pri gostilni Anderle. Smučarski pozdravni večer in žrebanje se vrši 21. t. m. ob 20. v hotelu Orel. Ostali razpis ostane v veljavi. — Javno umetno drsanje se vrši v nedeljo 22. t. m. ob 14.30 na drsališču. Vstopnina: sedeži Din 20, stojišča Din 10, dijaki z legitimacijo in otroci Din 5. Za umetno drsanje (samo prosti stil) so do sedaj prijavljeni: Mariborčani: gg. Barlovič, Bauml, Majer, Bühl. Ljubljančani: gg. Thuma, Avčin, gdč. Sever in državni prvak g. Schwab, vsi člani SK Ilirije. Avstrijci: štajerski mojstrski par g. Jauernik in ga. Jauernik-Grandl, avstrijska mojstrska drsalka ga. Helga Dietz-Schrittwieser, g. Büchler in štajerski mojster g. Zettelmann. — Ob 20. zvečer razdelitev daril in spominkov v hotelu Orel. Mednarodna skakalna tekma, ki je izostala dne 15. t. m., je preložena na 2. februarja. Zasigurana je prvovrstna konkurenca. Za prijavo se določa nov termin. 1. februarja do 12. ure.

Mariborski smučarski klub izvede svojo klubsko tekmo v Mariboru ob priliki podsavezne tekme v nedeljo 22. t. m. Start ob 9. pri gostilni Anderle v Radvanju. Sicer je v veljavi razpis, kot je bil določen za 8. t. m. — Prijave sprejema MSK Stojec, Jurčičeva ul. 8. — Nadalje sporoča Mariborski smučarski klub, da prične s svojim stalnim smučarskim tečajem v Rimskem vrelcu od 1. februarja dalje do konca sezone. Interesenti naj se prijavijo direktno v tečaju. Na pravočasno prijavo dostavi uprava zdravilišča sanke na postajališče Guštanj za prevoz do eno uro oddaljenega zdravilišča. Informacije daje: MSK Stojec, Maribor, Jurčičeva ul. 8 in uprava zdravilišča, Rimski vrelec. Ostali smučarski tečaji se vršijo samo proti zadostnemu številu prijavljencev. Pojasnila daje vodstvo kluba.

Blagajniki in reditelji za propagandno drsanje v Mariboru imajo danes ob 18. sestanek v Aljaževi sobi hotela Orel. Vabijo se smučarji in oni, ki imajo zanimanje za rediteljsko službo, da se točno udeleže sestanka.

Klubska dan SK Guštanj—Kotlje se je vršil 15. t. m. s startom in ciljem v Guštanju. Proga je bila dolga 16 km in izpeljana po najlepših terenih ob vznožju Uršlje gore z višinsko razliko 800 m. Tekla je od glavnega trga mimo Čase, Kuharja, Petriča do vasi Kotelj, ob vznožju novozgrajene velike skakalnice, po poljih, senožetih in obronkih do najvišje točke pri Kogelniku, potem po strminah do novozgrajene Smučarske koče, kjer je bilo okrepčevališče, nato v smuku mimo Špotenekove žage na cilj. Sanitetno stanico je prevzel Rdeči križ pod vodstvom g. Rajka Kotnika, na cilju pa g. dr. Erath. Startalo je 14 tekmovalcev seniorjev, ki so razen enega dospeli vsi na cilj. Rezultati: 1. Štangl Stanko 1.32.05, 2. Harnold Pavel 1.34.30, 3. Konečnik Miha, 4. Steiner Alojz 1.38.15, 5. Štefič Jožef 1.40.10. Klubski prvak za 1933. je postal Stanko Štangl, trije prvoplasirani so prejeli častna darila.

MK Ilirija, Ljubljana. V slučaju ugodnih snežnih prilik se vrši dne 29. januarja, oziroma 2. in 5. februarja motoskijöring na običajni progi Dolgi most (gostilna Kušar) do Podsmreke in obratno. Razpisane bodo kategorije solo do 250 ccm, 350 ccm, 500 ccm in do 1000 ccm ter prikolice brez ozira na jakost motorjev. Istočasno se predvideva motoskijörng na daljši progi, in sicer s startom pri restavraciji Kušar — Vič — Dobrova — Šmartno — Podsmreka, s ciljem pri »Dolgem mostu« pri Kušarju. Prijave se zaključijo v torek 24. t. m ter se bo oziralo le na prijave s prijavnino 20 Din za vozilo. Naknadne prijave se ne bodo upoštevale, ker se bo motoskijöring vršil le tedaj, ako se oglasi zadostno število tekmovalcev. Prijave sprejema glavno tajništvo kluba.

SK Ilirija (Smučarska sekcija.) Vsi člani tekmovalci naj se sigurno udeleže današnjega sestanka ob 18. v posebni sobi kavarne Evrope. — **(Nogometna sekcija.)** Danes ob 18.30 trening prve skupine. Zaradi bližnjih tekem je dolžnost vsakogar, da pride k treningu! — **(Plavalna sekcija.)** Redni sestanek vsega članstva plavalne sekcije danes ob 18. v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet« na Gosposvetski cesti. Udeležba za vsakogar strogo obvezna.

ŽSK Hermes. (Nogometna sekcija.) Danes ob 19.30 sekcijski občni zbor pri Beliču. Pozivajo se vsi igralci, da se polnoštevilno udeleže. Vabijo se tudi drugi člani, kateri so voljni sodelovati v sekcijskem odboru.

Opozorilo smučarskim klubom. Smučarski klubi se opozarjajo, da se dobe kolajne in diplome za razne razpise smučarskih tekem v zelo okusni izdeljavi pri g. Kürnerju, tvrdka A. Gorec, d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta.

Kofce, 19. januarja: temperatura —5, snega na podlagi 30 cm, še vedno sneži, smuka ugodna.

Sokol

Občni zbor Sokola v Novem mestu se je vršil 11. t. m. Vodil ga je starosta notar dr. Marinček v prisotnosti župnega zastopnika br. dr. Trošta. Poročila društvenih funkcionarjev so izkazala lepe napredke društvenega delovanja. Društvo je imelo 14 rednih in 1 slavnostno, odseki pa 24 sej. Društvo se je udeležilo tudi sokolske razstave v Beogradu in razstavilo razna svoja zanimiva dela. Blagajna izkazuje kot zaključni letni saldo 3203 Din, blagajnik je pa omenil, da bi bili dohodki lahko večji, če bi člani redno plačevali svoje prispevke. Sprejet je bil tudi proračun za leto 1933. v znesku 27.280 Din. Društveni kino je imel tekom leta 150 igralnih dni in se vsi njegovi računi zaključujejo z dobičkom od 6431 Din. V telovadnici je bilo tekom leta zelo živahno. Obisk članske telovadbe je bil povprečno od 20 do 25, kar je znak napredka, naraščaj pa se je moral pozimi zaradi velike udeležbe vežbati v 2 oddelkih. Dijaški naraščaj je v počitnicah treniral odbojko na Loki. Vsi oddelki so imeli 760 telovadnih ur. Društvenega javnega nastopa 12. jun., ki je bil združen s proslavo 45letnice društvenega obstoja, se je članstvo udeležilo korporativno. Nastop je bil združen z župnimi tekmami. V javni telovadbi so nastopili vsi oddelki in oddelek vojaške posadke. Tekmovanja se je udeležilo 41 tekmovalcev, ki so dosegli lepe uspehe. Društvo je sodelovalo pri okrožnem zletu v Št. Janžu, Trebnjem, Čatežu, Beli cerkvi, Žužemberku, Toplicah, Mokronogu, Mirni peči, Kostanjevici, Št. Lovrencu in na Mirni. Tudi na praški zlet je bila poslana vrsta tekmovalcev. Društveni prednjaški izpit je položilo 10, župni prednjaški izpit pa 7 članov. V savezno prednjaško šolo v Maribor in v Ljubljano sta bili poslani dve članici, ki sta napravili izpit z odličnim uspehom. Skrajni čas je že, da dobi društvo letno telovadišče, da bi lahko gojilo lahko atletiko in druge igre. Društvena knjižnica šteje preko 1400 knjig in je postala že premajhna. Delovanje prosvetnega odseka je bilo zelo živahno. Za članstvo in za javnost je bilo prirejenih 11, za dijaštvo in prednjaške večere pa po štiri predavanja. Društvo šteje 376 članov, 222 naraščajnikov in 211 dece. Revizijski odbor je ugotovil redno in pravilno poslovanje, sprejet pa je bil predlog znižanja članarine od 5 na 4 Din. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosedanji odbor s starosto notarjem br. Marinčkom na čelu, ki je ob zaključku zborovanja tudi opozoril na gojo proti Sokolstvu, ki pa bo vse člane še bolj okrepila v prepričanju in delu za sokolske ideje.

Glavna skupščina Sokola v Guštanju je ugotovila splošen napredek in velik prirastek članstva, zlasti pa dece, ki telovadi sedaj že v štirih oddelkih. Sokolski dom je postal res dom zdravja in zatočišče kulture vsega trga. V njem se je vršilo lepo število prireditev in predavanj, ki so bile namenjene tudi javnosti in od nje tudi v polni meri vpoštevane. Sokolski dom je bil na razpolago pevskemu, gasilnemu in obrtnemu društvu, v njem so nastopali akademiki Ciril-Metodove družbe, šola pa je skupno s Sokoli proslavljala narodne praznike in važne zgodovinske dogodke. V Sokolskem domu je bila tudi šolska razstava in gospodinjska šola. Odbor je imel 12 rednih in 5 izrednih sej. Telovadilo je nepretrgoma 8 oddelkov v telovadnici in na novo urejenem letnem telovadišču. Telovadnico je posetilo v 159 telovadnih urah 2839 deklic, v 209 telovadnih urah pa 2381 dečkov. Člani telovadci so sodelovali pri župni smučarski tekmi, pri zveznem štafetnem teku Črna-Maribor, pri lahkoatletskih župnih tekmah in pri okrožnem izletu, kjer jih je nastopilo 132. Novo društveno upravo vodi kot starosta br. Janko Rožman, njeni člani pa so: br. Šimon, Gačnik, Gabršček, Jelenko in sestra Gačnikova ter odborniki br. Gracijanski, Tomažič, Štor, Dretnik, Bevc, Straus, dr. Erath, Marošek in njihovi namestniki.

Iz življenja na deželi

Iz Škofje Loke

šl— **Izredna seja škofjeloške občinske uprave** je bila v torek popoldne. Župan Josip Hafner je razložil odbornikom pogubonosno delo punktašev in je opozoril na nedogledne posledice, ako bi našo domovino na ta ali oni način delili. Naša dodočnost je edinole v močni in krepki Jugoslaviji. Občinski odbor se je nato soglasno pridružil resolucijam, sprejetim na nedavnem občnem zboru županske zveze. Prečitala se je nato znana spomenica glede ustanovitve loškega sreza, ki je nujna in utemeljena zahteva vsega loškega okraja. Z največjim odobravanjem je vzel odbor spomenico na znanje. Po izvolitvi preglednikov občinskih računov, (Lendovšek, Kocjan) ter po razgovoru glede gostilniških trošarin in nekaterih policijskih zadev je bila seja zaključena.

šl— **Pomladek Jadranske straže,** ki ima namen vzbuditi že v mladih srcih ljubezen do našega morja, je bil ustanovljen na tukajšnji deški šoli. Podrobno organizacijo je prevzela učiteljica ga. Amalija Lendovškova.

Iz Kranja

r— *Narodna odbrana v Kranju* priredi v nedeljo 22. t. m. ob 10. dopoldne v Narodnem domu veliko manifestacijsko in protestno zborovanje zaradi znanih Koroščevih punktacij in pastirskega lista jugoslovenskega episkopata. Sodelujejo vsa nacionalna, kulturna in gospodarska združenja in politične organizacije iz mesta in bližnje okolice ter godba prostovoljnega gasilnega društva iz Šenčurja. Vabimo k obilni udeležbi! — Krajevna organizacija Narodne odbrane vabi vse nacionalne liste, da vstopijo v organizacijo. Prijave sprejema odbor

r— *Koncert,* katerega je priredilo tukajšnje primorsko društvo »Zarja« v Sokolskem domu, je bil njen prvi večji nastop v javnosti. Poleg društvenega moškega zbora, katerega vodi z ljubeznijo g. Lasič in se je še dokaj dobro odrezal, so nastopali priznani umetniki gg. Banovec, Rupelj ter konservatoristi gdč. Hrašovčeva, Igličeva in Janovsky. Odlično je spremljal na klavirju g. dr. Švara. Nabito polna dvorana je bila vzhičena nad dovršenim izvajanjem vseh sodelujočih ter ni štedila z dolgotrajnim odobravanjem. »Zarji« je samo čestitati, da je mogla pridobiti take odlične umetnike in s tem nuditi večer, poln najlepšega glasbenega užitka. Po koncertu se je razvila ob zvokih »Odeona« zabava s plesom. Tudi z gmotnim uspehom so Zarjani gotovo zadovoljni, kar jim iz srca privoščimo, saj se vse uporabi za podporo brezposelnih Primorcev. — Čast vsem voditeljem društva, ki jim želimo še mnogo nadaljnjih lepih uspehov.

Iz Novega mesta

n— **Za pobijanje brezposelnosti.** Na zadnji občinski seji je mestni zastop predvsem primerno obsodil »punktacije«, nato pa je glede omiljenja in pobijanja brezposelnosti sklenil, da se denar (1,800.000 Din), ki bo od kr. banske uprave dodeljen, uporabi za naslednja dela: v prvem redu bi prišla v poštev gradnja ceste od državnega mostu do vasi Ragovo, cesta v novo kolonijo, izpeljava vodovoda v Bršljin in na novo pokopališče, postavitev moderne mrtvašnice in kapele na novem pokopališču, ki se mora napraviti že po pogodbi s cerkveno občino najkasneje do 1. marca leta 1934. Pri tej priliki naj se dovrši tudi trotoar do kolodvora in popravi Ločenska cesta. Prejeti denar se bo uporabil izključno za delavske mezde, ki tu znašajo od 20 do 25 Din. Vse ostale stroške, ki nastanejo okoli teh naprav, pa bo nosila mestna občina. Pri zamišljenih delih bi občina zaposlila vse svoje brezposelne, katerih je preko 150.

n— **Kegljači med seboj.** Novomeški kegljaški klub, ki ga vodi podžupan g. Filip Ogrič, je povabil na prijateljsko tekmo za nedeljo 22. t. m. na Murnovem kegljišču ljubljanski kegljaški klub »Vse zbov«. S tekmo je združen tudi avtobusni izlet v prijazno Št. Jernejsko dolino, v sloviti samostan oo. kartuzijancev. Gostom pripravlja domači klub prisrčen sprejem.

n— **Drzne tatvine.** V veži banovinske ženske bolnice so bile v zadnjih dneh na drzen način pokradene različne odložene snežke in dežniki. Tatovi se pač vtihotapijo v zavod kot obiskovalci bolnic in pobero, kar jim pride pod roko.

n— **Kino »Dom« v Sokolskem domu** predvaja danes ob 20.15 uri in v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 uri velezabavno zvočno opereto »Ženi odpuščaj vse!« Predigra: zvočni tednik.

Iz Hrastnika

h— **Delavski zaupniki so na svojem** nedavnem sestanku nastopili proti priključitvi Hrastnika k dolski občini in so poslali na merodajna mesta tudi tozadevno resolucijo.

h— **Brezposelni steklarji,** ki jih je v Hrastniku okrog 300, pri Sv. Križu pa okrog 150, so odposlali svojo deputacijo k banski upravi, da bi zaprosila kako pomoč težko prizadetim delavcem in njihovim družinam. Kot prvo pomoč bodo dobili brezplačno nekaj moke. Hrastniška steklarna obratuje še z malo steklarsko pečjo in je zaposlenih še okrog 120 delavcev.

n— **Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov** bo imel svoj redni občni zbor v nedeljo 29. t. m. ob 9. v Sokolskem domu.

h— **Ustanovni občni zbor Strelske družine** bo v nedeljo ob 14. v deški šoli.

Iz Konjic

nj— **Iz strelske družine.** Občni zbor bo to soboto ob 18. v Narodnem domu. Istotam bo na pustno soboto 25. februarja velika prireditev, nakar se opozarjajo ostala naša društva. Čisti dobiček je namenjen zgradbi strelišča.

nj— **Sokolska lutkovna predstava »Začarani gozd«** v treh dejanjih bo v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 15. v dvorani Narodnega doma.

★

DOLENJSKE TOPLICE. Občinski odbor je imel v nedeljo sejo, na kateri je g. župan pojasnil potek občnega zbora Županske zveze v Ljubljani ter poročal o protestni izjavi proti znanim dr. Koroščevim punktacijam. Protestno izjavo je občinski odbor soglasno sprejel ter se z ogorčenjem izjavil proti protidržavnim in za naš narod nevarnim punktacijskim idejam. Isto tako je občinski odbor soglasno odklonil poslanico katoliškega episkopata. Nato se je prečitala okrožnica sreskega načelstva glede na nameravano pregrupacijo občin. Občinski odbor se je po daljši, povsem stvarni debati izrekel za veliko občino, ki naj bi obsegala sedanjo upravno občino Toplice in Gornje Polje ter katastralni občini Jurka vas in Gornja Straža. Taka občina bi bila primerno velika in zmožna lastnega življenja ter vseh nalog, ki bodo predvidoma pripadle posameznim občinam. Pri pregrupaciji občin se nikakor ni ozirati na posamezne neutemeljene, večkrat povsem samolastne želje, ki so oprte le na ožji krog ali na prevelik in neutemeljen lokalni patriotizem, temveč je treba imeti pred očmi gospodarske, politične in tudi kulturne razmere posameznih zaokroženih občinskih enot. Vse to pa jasno govori za res velike, gospodarsko močne občine, kakršne predvideva tudi načrt, ki ga bo naša občina s skico vred predložila sreskemu načelstvu. Občinski odbor je na tej seji tud sklenil, da bo pobiral po 100 dinarjev trošarine od hl. vina.

DOMŽALE. Krajevna protituberkulozna liga v Domžalah priredi v nedeljo 22. t. m. ob 11. javno predavanje o etiki v društvenem domu. Predaval bo primarij dr. Petrič, predavanje bo izpopolnjeno s skioptičnimi slikami. Vstop prost, vabljeni vsi!

DRAVOGRAD. Obrtno društvo za srez Dravograd bo zborovalo v nedeljo 22. tega meseca ob 15. v hotelu »Korotan«. Ker ima društvo na dnevnem redu davčne napovedi, obrtniško proslavo 19. marca, starostno zavarovanje, društvene spremembe, volitev novega odbora ter splošna gospodarska vprašanja, je ta zbor najvažnejšega gospodarskega pomena in naj se ga članstvo v velikem številu udeleži. Zaradi davčne napovedi so vabljeni tudi oni obrtniki, ki niso člani; prinesejo naj s seboj pole za napoved davka.

KRSKO POLJE. Dopisnik iz Cerkelj skuša v »Slovencu« željo ljudstva po preureditvi občinskih mej v občini Cerklje prikazati kot nagajivost posameznikov. »Slovenec« je šele pred kratkim popravil neresnične in zlonamerne trditve tega gospoda, ki skuša sedaj zopet obleči lepo božjo hčerko Resnico v svoj plašč. Stvar je pa naslednja: Na sestanku, ki ga je sklical g. sreski načelnik dr. Čuš v Krškem, se je izjavilo po svojih zastopnikih, — ki so, nota bene, prej imeli posvetovanja s svojimi vaščani, — 15 vasi za odcepitev od cerkljanske občine. Ta želja vaščanov prizadetih vasi pa ni nova, ampak so vse te vasi v zadnjih letih že večkrat iz lastnega nagiba postavile to zahtevo. Te vasi dobro vedo, da vas Cerklje ni za njih nikako gospodarsko in trgovsko središče, kajti gornji del občine gravitira h Krškemu, spodnji pa k Brežicam. Geslo: »Mi in samo mi,« ki je zadnja desetletja odmevalo po Krškem polju, je znatno pospešilo in končno pospešilo odcepitveno akcijo. Nevenljive zasluge za to si je pridobil nehote gospod »Slovencev« dopisnik sam. Zaradi odločnih zahtev omenjenih vasi pa sta postala »nevoljna in protestirata« samo »ugledna in pametna davkoplačevalca« gospod dopisnik in še neki drugi gospod. Poznamo dva gospoda, ki sta se borila ramo ob rami že tokrat, ko je mesto Zagreb hotelo graditi električno centralo na Krškem polju. Ljudstvo jima je za zasluge, ki sta si jih takrat pridobila, še danes »zelo hvaležno«. Tudi sedaj sta se zopet znašla, kujeta orožje in iščeta pristaše za borbo proti ljudski volji in proti ljudskim interesom, ker čutita, da je prizadet njun prestiž. Prepričani smo, da se merodajni krogi ne bodo ozirali na težnje posameznikov, ampak da bodo pri določevanju občinskih mej imeli pred očmi samo upravičene zahteve prebivalstva.

ORMOŽ. Zborovanje ormoškega učiteljskega društva se je vršilo v ponedeljek 16. t. m. Po rešitvi dopisov je predaval tov. Belšak o novem učnem načrtu za osnovne šole ter podal k načrtu nekatere izpreminjevalne predloge, ki je od njih najvažnejši ta, da naj se izpremene ali vsaj prilagode učni načrti za naše narodne šole tako, da bodo primerni za vse kategorije naših šol, počenši z enorazrednico. Predsednik tov. Megla je poročal o svojih vtisih pri raznih učiteljskih prireditvah »mariborskega tedna«, tov. Vadnjal pa o številu naročnikov Mladinske matice na posameznih šolah. Število kljub splošni stiski ni mnogo padlo, kar dokazuje upravičenost obstoja te naše ustanove pa tudi pridnost učiteljstva, ki je dosegla, da je Mladinska matica ena naših najmočnejših knjižnih institucij. Po razgovoru, ki se je sukal okoli šolskoupravnih zadev in sprejetju nekaterih predlogov, je bilo zborovanje zaključeno.

VIŠNJA GORA. Pretekli teden so se na novo montirale žarnice ob poti s kolodvora v Višnjo goro. Slednjič je vendar ta do nedavna tako zapuščena pot le razsvetljena. Hvalo tujsko-prometnemu in olepševalnemu društvu, ki je te instalacije oskrbelo, bodo vedeli v prvi vrsti vsi oni, ki morajo dan za dnem v temi na kolodvor in s kolodvora. — Sresko načelstvo je dostavilo vsem v poštev prihajajočim faktorjem osnutek novih občin, ki naj bi se predvidoma grupirale iz dosedanjih, kakor se je to dogovorilo na sestankih županov v Litiji in Višnji gori. Kljub temu, da na županskem sestanku ni nihče ugovarjal, da bi se pripojila kat. občina Draga bodoči veliki občini v Ivančni gorici, so naknadno tako Dražani kakor Višnjegorci prišli do prepričanja, da bi bilo to v marsikaterem pogledu zelo nepravilno in skoraj smešno. Saj bi imel n. pr. posestnik Groznik v Ivančno gorico 5 km poti, v Višnjo goro pa le par sto metrov. Te dni so se ljudje izjavili sami za Višnjo goro, in sicer je od 72 posestnikov občine Drage glasovalo za priključenje k Višnji gori 44 gospodarjev. Če ne bo šlo drugače, bo pač treba to sedanjo občino deliti, da se bodo v tem delu krile meje fare, šolskega okoliša in novo grupiranega občinskega teritorija Višnje gore.

Radio

Petek, 20. januarja.

LJUBLJANA 11.15: Šolska ura: V kraljestvu črnih diamantov (J. Žabkar). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Jugoslovenska glasba. — 18.30: Protestantizem na Slovenskem. — 19: Francoščina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Komorna glasba. — 21.30: Prenos iz »Zvezde«. — 22.15: Čas, poročila.

Sobota, 21. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Angleščina. — 19: Slovenci na Madžarskem. — 19.30: Iz zgodovine filozofije. — 20: Prenos sokolske akademije iz Uniona. — 22: Čas, poročila, salonski kvintet.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 16: Narodna glasba. — 19: Plošče. — 20: Koncert orkestra. — 21: Igra. — Plošče in ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Koncert orkestra. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 19.20: Prenos iz Brna. — 20: Operета iz Bratislave. — 22.15: Lahka godba. — BRNO 19.20: Večer humorja. — 20: Program v Pragi. — VARŠAVA 17: Simfonični koncert. — 18: Lahka glasba. — 20: Koncert orkestra in solistov. — 22: Chopinove klavirske skladbe. — 23.05: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Orkester. — 15.45: Mandoline. 17.05: Popoldanski koncert. — 19.25: Barska muzika. — 20: Zabaven večer. — 22.45: Plesna glasba iz Berlina. — BERLIN 20: Operetni večer. — Plesna glasba. — 23: Prenos iz opere. — KÖNIGSBERG 20: Mešan program. — Plesna glasba iz Berlina in Londona. — MÜHLACKER 19.30: Citre. — 20.05: Koncert solistov. — 22.35: Najnovejše plošče. — 23: Plesna glasba iz Londona. — BUDIMPEŠTA 18.45: Pesmi. — 20: Zborovski koncert. — Ciganska godba. — 23.15: Jazz. — RIM 17.30: Koncert orkestra.

P. Rosenhayn: 5

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

Prav tisti mah je pozvonilo: dvigalo je bilo pribrnelo v pritličje. Dvigalni strežaj je vneto odprl vrata in urno skočil na vežno preprogo. Njegove oči so zletele na desno in levo, kakor da bi nekoga iskale, in se nazadnje začudeno in posmehljivo ustavile na mladem možu, ki je občudujoče gledal v razsvetljeno notranjost mahagonijaste celice. Dečko je s pretirano vljudnostjo potegnil čepico z glave, stopil k tujcu in vprašal, muzaje se mu v obraz: »Kaj želite, gospod?«

Tujec se je zdrznil. »Rad bi govoril z gospodom Joejem Jenkinsom,« je tiho odvrnil.

Strežaj je priljudno obletel njegovo siromašno postavo z očmi. »Pojdite z menoj!« ga je ljudomilo povabil in se obrnil k dvigalu. Neznanec je obotavljaje se krenil za njim.

Pred nekimi vrati na dolgem hotelskem hodniku je deček obstal.

»Vašo vizitko, prosim.«

Obraz mladega človeka je lahno zardel. »Nimam vizitke.«

Dečko se je spet nasmehnil. »Pa vaše ime.«

»Feliks Dellin. V nujni zadevi.«

»Trenutek, prosim.«

Strežaj je neslišno smuknil v sobo in se čez nekaj trenutkov vrnil. »Gospod Jenkins prosi.«

To rekši je odprl vrata in spustil prišleca noter.

»Stopite bliže,« je rekel miren moški glas.

Prišlec je obotavljaje se vzdignil glavo in pogledal v dvojico hladnih sivih oči, ki so ga z zanimanjem opazovale.

»Sedite, gospod Dellin,« ga je povabil mož, ki je stal pri oknu.

Prišlec se je spustil na rob z usnjem obloženega stola, ki mu ga je oni pokazal, in zastrmel v cilinder, ki ga je neodločno sukal v rokah. Detektiv je zvedavo zrl na nenavadnega gosta. Ogoljena nedeljska obleka je bila v čudnem nasprotju z inteligentnimi črtami mladega gosta in njegovimi belimi, gosposkimi rokami.

»Kaj vas je privedlo k meni, gospod Dellin?« je Američan prijazno ponovil svoje vprašanje.

Mladi mož je vzdignil oči. »Bogme ne vem, gospod Jenkins, kako naj začnem...«

»Kar govorite. Popolnoma neprisiljeno mi povejte, kaj vam teži srce. Slučajno imam uro časa. Ali hočete popiti z menoj kozarec whiskyja?«

Detektiv je nalil dva kozarca in ponudil enega gostu, ki je pa le boječe poskusil pijačo.

»Nu,« je gospod Jenkins še enkrat podrezal mladega gosta. »Doživeli ste nekaj, kar vas tlači — in česar si ne morete razložiti —?«

Zmedeni mladi človek je postavil kozarec na krožnik in vidno zbral svoje moči. »Da, gospod Jenkins,« je oklevaje pričel, »doživel sem nekaj — nekaj čudnega, nerazumljivega.«

Segel je v žep, izvlekel staro, raztrgano listnico, pobrskal po papirjih, ki so bili v njej, in potegnil iz nje bankovec. Živčno ga je razgrnil in ga položil na mizo.

»Ta tisočak mi je padel tako rekoč z neba,« je rekel tiho. »In dva še dobim...«

Detektiv je vzel bankovec in si ga vešče ogledal. »Nu — ali se je treba zaradi tega vznemirjati?«

Gost se je otožno nasmehnil. »Da, gospod Jenkins. V mojih razmerah je to, lahko rečem, čudež: ta tisočak in ona dva, ki ju bom še dobim...«

»Torej pripovedujte.«

Gost se je ozrl po svoji ogoljeni obleki, se v zadregi potrzal za ovratnico in se odkašljal.

»Teden dni je tega. Pravkar sem se bil vrnil iz pisarne — sem namreč pisar pri nekem odvetniku in notarju — da bi si v svoji sobici pripravil skromno večerjo, ko je nekdo potrkal na moja vrata. Odprl sem. Stara ženska je prišepala v sobo.

‚Rada bi vam povedala srečo, mladi gospod,' je rekla smehljaje se. ‚Saj stane samo nekaj petic, mladi gospod. Čudili se boste, kaj vse vam bom prerokovala.'

Prestrašen sem umaknil roko. ‚Hvala, vrla žena. Take šale so mi predrage. In razen tega ne verujem v prerokbe.'

Starka je zmajala z glavo. ‚Ali vam prede res tako slaba? Nu, tudi zoper to vem pomoček.' Pobrskala je po svoji ročni torbici in izvlekla nekakšen papir. ‚Nate, mladi gospod. Kupite to srečko. Samo eno marko stane.'

Vprašujoče me je pogledala in mi stisnila papir v roko. Odkimal sem. ‚Ne, ljuba žena. Za take reči nimam denarja.'

‚Ali ste že kdaj igrali v kaki loteriji,' je vprašala.

‚Še nikoli ne,' sem se nasmehnil.

‚Nu, vidite, mladi gospod. Potlej se pa čudite, da se vam hudo godi!'

Cene malim oglasom

Ženitve in doplsovanja, vsaka beseda Din 2.—, ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posestv«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, ostroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostroma ih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifre pa 3 Din. (1)

Odgojiteljico (otroško vrtnarico) za 6 in 4 leta stara dečka, sprejmem s 1. februarjem. Prvorazredne moči z dolgoletno prakso, po mogočnosti z znanjem kakega tujega jezika, naj stavijo pismene ponudbe z označbo reference na naslov: Direktor Ervin Levrič, Beograd XIII, Andre Nikolića 5. 1776-1

Preddelavca (ko) kartonažne stroke, zanesljivega in treznega sprejme tovarna v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nastop takoj«. 1769-1

Čebelarju (tudi začetniku) nudim v Ljubljani dnevno večurno zaposlitev. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Čebelarstvo«. 1807-1

Gozdarja večjega pisarniških in terenskih poslov, išče večje gozdno veleposestvo v Sloveniji. Znanje nemščine je pogoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gozdar«. 1830-1

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Garnitura 100 stopp igel za šivalni stroj 4 Din. Prah vsesavajoče krtače, avtomati z budikami in druge patentirane novosti. Agente proti fikeumu in 25% proviziji išče »Pico«, Dunajska cesta 36. 1858-3

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifre pa 3 Din. (2)

Trg. pomočnica mešane stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, želi kjerkoli namestitev. Gre tudi na deželo. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Pridna in poštena« 1756-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Perje belo, čohano, Din 36 kg; sivo, čohano, 34 Din in 24 Din kg; beli puh Din 160 kg po poštnem povzetju razpošilja L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 72-6

Dvoje sani eno- in dvovprežne proda Stupica, Slomškova ul. 6. 1604-6

Ia smučarske čevlje čevljarne Ivan Zajc, Žiri, ima po konkurenčnih cenah na zalogi tvrdka Čadež & Komp., Ljubljana, Miklošičeva cesta — palača »Grafika«. 1803-6

Smuči, sanke in drsalke proda A. P., Trdinova ulica št. 2/III. 1819-6

Železen štedilnik moderen, naprodaj v knjigovezници Zupan, Mestni trg 9. 1822-6

Kompletne smuči 180—220 Din, tel. 2778, avtobus — Rožna, Zgornja Šiška. 1823-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (16)

Lastnik večje žage na dobrem kraju Gorenjske, išče solidnega soudeleženca s primernim kapitalom, na skupno lastnino ali samo k produkciji ozir. lesni trgovini. Vprašati: Ivan Berčun, Ljubljana, poštni predal 151. 1626-16

Družabnico z osebno pravico in nekaj kapitala sprejmem takoj v dobro gostilno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1815-16

Rentabilno družabništvo nudim trg. izobraženemu za soudeležbo v dobro vpeljani engro trgovini z več dobrimi samoprodajami, z vlogo 30—50.000 Din gotovine. Mesečni dohodek od 7—10.000 Din zajamčen. — Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »Rentabilnost«. 1842-16

Knjižico Zadružne gospodarske banke, cca 500.000 dam na I. mesto vknjižbe pod ugodnimi pogoji ali isto prodam proti gotovini. Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 1809-16

Družabnika (co) s 15.000 Din sprejmem v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Kapital«. 1848-16

Samostojno damo staro do 40 let, s 30.000 Din gotovine, iščem za trgovino živil — udeležba 2 podjetij. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« s sliko — pod »Skupno gospodinstvo« 1853-16

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Železen stružnik (Drehbank) kupi Šušteršič, Vrhnika št. 97. 1775-7

Železno peč Lutzovo ali podobno, prenosno, že rabljeno, kupim za ogrevanje večjega prostora. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Peč«. 1812-7

Smuči dolge 1.75—1.85, dobro ohranjene kupim. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Smuči 180«. 1857-7

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (12)

Jedilnica naprodaj v Beethovnovi ul. št. 4/III. 1811-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (20)

Posestvo ležeče ob Savinji v Celju, parcelirano, 14 gradbenih parcel, naprodaj proti gotovini ali vložni knjižici. Najlepša idilična lega tik bodočega mestnega kopališča. Prodam celokupno ali parcelirano. Pojasnila daje Rajer, Celje. 1686-20

Lokali

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Pisarno z ali brez inventarja v sredini mesta oddam. — Lokal primeren tudi za trgovino. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1781-19

Specerij. trgovino dobro vpeljano, blizu kolodvora oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodnosti«. 1802-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno oddam takoj v najem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1814-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Seno sladko in polsladko, večjo množino proda August Kincl, Sv. Jurij ob južni železnici. 1795-33

Les

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Odpadke od žage dobro osušene in kratko žagane

10% ceneje dokler traja zaloga, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Metelkova ulica 4. 1690-15

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (21)

Stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje, sončno, v podpritličju vile takoj oddam. Vprašati v Knafljevi ulici št. 13/II. 1711-21

Trisob. stanovanje parketirano, z vodo v kuhinji, kopalnico, elektriko, plinom, vrtom in verando oddam takoj poleg Tabora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1856-21

Dvosob. stanovanje s kabinetom, sončno, komfortno, s centralno kurjavo oddam s 1. februarjem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1838-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifre 3 Din. (21-a)

Trisob. stanovanje komfortno, v centru mesta, najraje v vili, ne pritlično, išče zakonski par brez otrok za mesec maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pogoj čisto in mirno«. 1793-21/a

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifre 3 Din. (23-a)

Separirano sobico kurjeno, išče trg. potnik. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »1. februar«. 1817-23/a

Prazno sobico majhno, v ceni do 100 Din mesečno, iščem v bližini sv. Jakoba, Križank, Trnovega ali Tržaške ceste. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Sobica«. 1841-23/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo z 2 posteljama v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1768-23

Lepo mesečno sobo popolnoma separirano — s prostim vhodom iz stopnjic čisto in sončno, eno ali dvema posteljama v vili tik Tivolija takoj oddam stalnim in boljšim osebam. Dijaki izključeni. Vprašati v Knafljevi ulici št. 13/II. 52150-23

Opremljeno sobo s prostim vhodom, prijazno in svetlo, oddam enemu ali dvema stalnima gospodoma ali gospodičnama z vso oskrbo in hrano ali tudi brez. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1827-23

2 pisarniški sobi v strogem centru mesta poceni oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1835-23

Sobo s posebnim vhodom, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1804-23

Opremljeno sobo s poseb. vhodom in električno razsvetljavo oddam v Dalmatinovi ulici 3/II. — Vprašati med 2. in 4. uro. 1839-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (34)

»Vigred 1933« Poštno ležeče nemogoče, nadaljni poskusi brez pomena, bolje, da misel opustite. 1829-24

Tvoja žena ugaja — Ljubosumna sem. 1852-24

V oglasnem oddelku »Jutra« je dvigniti sledeča pisma: Avis, Auto takojšnje plačilo, Autofix, Agilen, Bodočnost, Bližini mesta, Brezobrestno, Boljša hiša, Buffet, Brez posredovalca, Čisto in sončno, Čedno, Center Ljubljane, Cena, Center, Čista, Družabnik 300.000, Drogerija, Dobra in vestna, Dolenjska 888, Družabnik 100.000, Dobra moč 22, Diskrecija, Dobra kuharica, Dobre zveze, Delaven in pošten, Denar 150.000, Elektroštovec, Elektromotorje, Ford, F. T. 56 Franjo, Frizerska vajenka, Gotovina, Gnoj, Gašperček, Gotovo, Goranska stran, Grafolog, Hipoteka, Hišnik Hiša 17, Hipo-gotovina, Januar 6, Izurjen, Intenzivno obiskovani, Inženjer, Inteligentna, 1. januar, K svoji hčerki, Kupim takoj, Kandit, Kavcija Din 500, Koncesija, Lepi mirni dom Lesni manipulant, Ljubljana gotovina, Lahko takoj, 48 let, Lepa soba, Lepa bodočnost, Ljubljančan, Livada 712, Marljiv vrtnar, Mlekarski stroji, Mir, Motor 215, Mirna II, Merklin, Majda gospodinja, Mirni dom, Mirna oseba, Mirna stranka, Magyar, Nastop takoj 200, Nova hiša, Novost, Numizmatika, Ne čakaj, Nesporazumnost v zakonu, 500 Din nagrade, Niska najemnina, Nujno 286, Navedite znesek, Nujno II, Nagrada II, Natakarica 363, Odličnjakinja, Oprema št. 5, Oficir, Ornik Katica, Opremljena soba, Po večerji, Pošten 33, Proti vknjižbi 77, Prvo mesto 200, Plačam, Pokukar Ana, Posredovalnica, Primerna cena, Popolnoma zanesljiva, Pridna in poštena 202, Poštena 30, Poštena in hitra, Plačam takoj, Poceni, Podjetna, Polna garancija, Pošten in priden, Poštena 15, Primerna cena Potrebno 5000, Periferija, Praktikantinja, Plačam vse takse, Podjeten, Plačam takoj, Pridna, Razmašalec, Rentabilno, Res ljubezen ne izkoriščevanje, Redek, Resna ljubezen, Resno 52, Smetana, Stalno zaposlenje Solidno delo, Starejša, Sigurno naložen, Snažnost, Sigurен zaslužek, Stalno in točno, Strogo separirano, Sigurен in točen plačnik, Samostojen obrtnik, Stalen 20, Sočna želja, Sofi, Slivilja Din 300, Sluga, Stavbišča, Sigurен uspeh, Šofer mehanik, Sportni čevlji, Tajnost strogo zajamčena, Trgovka z lastno hišo, Tovorni, Takoj 2, Tkalni mojster, Trgovski lokali, Takojšnje plačilo 55, Točen plačnik 200, Tovariš, Trajen dohodek 5000, Takoj, Trajno zaposlenje, Tenorist, Ugodni nakup, Uvedeno mlekarstvo, Ugodna cena, Uspeh garantiran, Udobno življenje v sredini mesta, Ugodno, Ugodna prilika II, Vdova 43, Vila, V dvoje je lepše, Vesten plačnik, Vinski sodi, Večno hvaležna, Vloga 999, Vajenka 15, Vztrajna, Vezilja Vestna in dobra, Zavarovalnica 1933, Zdravnik z veso oskrbo, Zelo solиden 126, Zanesljiva moč, Zaslužek, Za januar, Zanesljiva in samostojna, Zmerne obresti, Zastopnik, Zveza 1933, Zadovoljnost 33, Živahna in pridna, Ženitev, Življenje 18-33, 1932-1933 900, 67, 180.000, 575, 212, 1777, 875, 180.000, 202, 63, 1, 10.000, 50, 321.

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din, za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Poročiti se želi mlad in inteligenten obrtnik, ki ima lepo vsoto denarja, z gospodično ali mlado vdovo, staro do 28 let, ki ima lastno gostilno ali trgovino. Cenj. dopise s sliko prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kranje«. 1813-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (26)

Harmoniko tritonsko, s kovčkom, naj bolje ohranjeno lepi glasovi, s medenimi glasiti poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 808-26

Dva kratka klavirja v zelo dobrem stanju poceni proda ali posodi Zima Wolfova ulica štev. 10/I. 1840-26

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (29)

Opekarniške stroje stiskalnico za izdelovanje zarezne in bobraste strešne opeke, kapaciteta 1000 kom. na uro; stiskalnico (Revolverpresse) s kompletnimi kalupi za dvozarezno francosko opeko in za strešno opeko, sistem »Wienerberg« kapaciteta 500 do 600 kom na uro in stiskalnico za ponovno prešanje zidakov, na ročni pogon, po zelo nizki ceni proda Opekarna Lajteršberg — Košaki pri Mariboru. 1508-26

Nov šivalni stroj vsled bolezni proda Bartelj Franc, Jesenice-Fužine — Ukova 3. 1794-29

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Frančiško Repeš v Severni Ameriki Chisholm, Minnesota, Nom Roe, išče njena hčerka Frančiška Kavčič, Beograd, Bunarska 1 — Jugoslavija 1799-31

Poziv! Dotični gospod, ki je včeraj v osebnem vlaku iz Celja, pomotoma vzel nekemu potniku vsorce, ki so sicer brez vrednosti, se prosi, da odda mali kovčeg proti nagradi v trgovini Železnikar, Marijin trg. 1825-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK

Boharičeva ulica št. 5

Alojz Grebenc nakup in prodaja vred. Ljubljana, Dunajska cesta 36. 69-37

Grd nos

zakaj, da bi grenil Vaše življenje? Z aparatom »Orthodor« popravite zanesljivo vsak kakorkoli izkažen nos kakor izkrivljen, debel, širok, dolg, sedlast, top in nos z izrastki itd. in daste s tem obrazu lep in plemenit izraz. Orthodor se da precizno prilagoditi vsaki obliki in velikosti nosu dam, gospodov in otrok. 90 Din. Rdečica nosu in obraza vas zelo kazi, a to lahko odpravite tako enostavno in zanesljivo s specijalno kremo za pobledenje »A« 50 Din. Preparate Schröder-Schenke razpošilja proti plačilu v naprej (poštnina 6 Din) ali po povzetju (poštnina 12 Din) »Omnia« oddelek I/6, Zagreb, Draškovičeva 27. — **Zahtevajte brezplačno ilustrovan cenik!**

NA PRODAJ:

3 akumulatorske baterije sistem „Tudor“

ena 220 voltov, kapaciteta 54 amper ali 162 amperskih ur, ena 220 voltov, kapaciteta 45 amper ali 135 amperskih ur, ena 110 voltov, kapaciteta 45 amper ali 135 amperskih ur. Ponudbe pod »akumulator« na oglasni oddelek »Jutra«. 2003

Iz proste roke se proda

en bloc zaloga konkurzne mase Angelosława Hrastnika, trgovca v Ljubljani, Karlovška cesta 8, obstoječa iz

manufakturnega blaga in trgovskega inventarja.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema do vštevši 29. t. m. upravitelj konkurzne mase odvetnik dr. Oton Fettich, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 7. 2010

E 1092-32

Dražbeni oklic

Dne 24. februarja 1933 dopoldne ob pol 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Marenberg not. trg, stanovanjska hiša z gostilniškimi prostori vl. št. 54; zemlj. knj. Sv. Janž I. poslopja, zemljišča, mlin, vl. št. 38; zemlj. knj. Radlca, poslopja, zemljišča, mlin, vl. št. 27. Cenilna vrednost: ad 1. 140.043 Din, vadij 14.004.50 Din, ad 2. 89.458.60 Din, vadij 8946 Din; ad 3. 53.548.60 Din, vadij 5355 Din.

Vrednost pritikline: ad 2. 15.000 Din; ad 3. 615 Din.

Najmanjši ponudek: ad 1. 70.021.50 Din; ad 2. 59.639.25 Din; ad 3. 35.699.25 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okr. sodišče v Marenbergu,
odd. II., dne 14. jan. 1933. 2012

Oglašujte v »Jutru«!

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

178

Zver, ki se je tako obrnil k njej, je v topem začudenju obstala. »In ti, Major«, je nadaljeval Tarzan, »ali se ne spominjaš svojega bivšega kralja, ki je ubil mogočnega Kerčaka? Poglej me! Mar nisem še vedno tisti Tarzan — mogočni lovec — nezmagljivi borec — ki ste ga toliko let vsi poznali?«

RAZPRODAJA

2 let stare domače garantirano pristne slivovke od 50 l naprej po Din 12.— franko postaja Celje. Pošljite sodčke ali se osebno zglasite pri 1714

JOS. ŽUMER — CELJE, Glavni trg

✝ Globoko potrtega srca naznanjamo vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je po nedoumnem sklepu Vsemogočnega naša iskrenoljubljena, nepozabna soproga, mati, stara mati, tašča, sestra in teta, gospa

Marija Kmet roj. Sirc

danes zjutraj, ob 7. lepo pripravljena za odhod v večnost, izdihnila svojo blago dušo. Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 21. t. m. ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Verovškova ulica 53 na pokopališče k Sv. Križu. Preblago rajnico priporočamo v blag spomin.

Ljubljana VII., dne 19. januarja 1933.

2023 ŽALUJOČI OSTALI.

Oblastveno dovoljena 1957

RAZPRODAJA

Ker naša razprodaja manufakturnega blaga le še kratek čas traja, smo cene ponovno znižali, tako da je vsakomur mogoče kupiti za malo denarja dobro blago.

Oblačilnica „ILIRIJA“
LJUBLJANA, Mestni trg 17-I.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.